

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Tuncer CÜCENOĞLU

TOPLU OYUNLARI

2

Helikopter

*

Yıldırım Kemal

*

Kadıncıklar

**Mitos
Boyut**

TİYATRO / OYUN DİZİSİ 32

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

*Bu kitaptaki oyunların Fikir ve Sanat
Eserleri Yasasından ve yasalardan
kaynaklanan tüm hakları
yazarına aittir.*

*Yayınlanan oyunların salımlenmesi,
oyunması, herhangi bir amaçla
eserlerden yararlanılması ancak
eser sahibinin iznine bağlı olduğundan,
oyunlardan yararlanmak isteyen
kişi veya kurumlarla, kuruluşların
doğrudan yazarına
başvurmaları zorunludur.*

Tuncer Cücenoglu:

e-posta: tuncercucenoglu@yahoo.co.uk - tcucenoglu@hotmail.com

Türkiye Yayın Hakları:

© TEM Yapım Yayıncılık Ltd., 1993

Mitos-Boyut Tiyatro Yayınları

Oyun Dizisi 32

Tuncer Cücenoglu / Toplu Oyunları 2

1. Basım: Aralık 1993

2. Basım: Şubat 2007

Baskı: Yeni Gülven Matb.-Topkapı-İstanbul; Tel 212. 567 69 20

TEM Yapım Yayıncılık Ltd. Şti.

Ağa Çırağı Sok. 7/2 Gümüşsuyu-Beyoğlu, 80090 İstanbul

Tel: 212. 249 87 37-38; Fax: 212. 249 02 18

E.posta: temyapim@yahoo.com – bilgi@mitosboyut.net

www.mitosboyut.net

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

MİTOS-BOYUT Yayınları ♣ Oyun Dizisi 32

TUNCER CÜCENOĞLU

TOPLU OYUNLARI 2

HELİKOPTER

×

YILDIRIM KEMAL

×

KADINCIKLAR

İÇİNDEKİLER

Helikopter, ... 5

Yıldırım Kemal, ... 77

Kadıncıklar, ... 131

Yazarın Biyografisi, ... 208

Prof. Dr. Hülya Nutku' ya....

TUNCER CÜCENOĞLU

HELİKOPTER

Komedi, İki Bölüm

1993 Uluslararası Tiyatro Enstitüsü
Oyun Yazım Yarışması Ödülü

HELİKOPTER

Helikopter'in Dünya galası 17 Ekim 1993'te Makedonya Cumhuriyeti Üsküp Halklar Tiyatrosu'nda yapıldı (Yönetmen: Murat Karasu)

Türkiye'deki ilk gösterimi ise 14.3.1995 tarihinde Ankara Devlet Tiyatrosu Yeni Sahne'de aşağıdaki kadro tarafından gerçekleştirildi:

Yazan	Tuncer Cücenoglu
Rejisör	Semih Sergen
Sahne Tasarımı	Suar Şeylan
Giysi Tasarımı	Nur Uzmen
Işık Tasarımı	Ersen Tunççekiç
Bakan	Erol Kardeseci
Müsteşar	İlhan Kantarcı
Müdür	Levent Çelmen
Koruma	Sinan Pekinton
Kameraman	Sabri Özmener
Muhabir	Güneş Hayat Gürzumar
Pilot	Faruk Topçu
Ses	Orhan Karataş
Reji Asistanı	Güneş Hayat Gürzumar
Sahne Amiri	Orhan Karataş
Kondüvit	Nail Akalın
Işık Kumanda	Ahmet Nail Çınar

Cücenoglu'nun en çok sahnelenen oyunlarından Helikopter daha sonra KKTC Devlet Tiyatrosu'nda (Yönetmen: Alpaslan Uzun), Bursa Devlet Tiyatrosu'nda (Yönetmen: Erdal Gülver), OBKT'de (Yönetmen: Aydın Üstüntaş), Hadi Çaman Yeditepe Oyuncuları'nda (Yönetmen: Murat Karasu), Ankara Ekin Tiyatrosu'nda (Yönetmen: Murat Atak), Sivas Devlet Tiyatrosu'nda (Erdal Gülver) ve çok sayıda amatör topluluk tarafından sahnelendi/sahneleniyor.

HELİKOPTER

Prof. Dr. Hülya Nutku

Tuncer Cücenoglu yirmi yılı aşkın bir süredir oyunları ile gündemde kalmayı başarabilmiş bir yazarımızdır. Onun oyunlarında sağlam bir içeriğin yanı sıra , özü ve sözü olan bir tavrın temel alındığını görürüz. Yine onun oyunlarının vazgeçilmez bir diğer özelliği de karakterlerindeki yalınlık, diyaloglarındaki ekonomi ve ele aldığı atmosferdeki gösteriştan uzaklıktır. Yazarın bu özellikleri onu yazdığı son oyunu olan Helikopter'le çok daha farklı bir senteze götürmüştür. Çağdaş, güncel, tempolu ve atak bir gelişim çizgisine sokmuş, bir durum değerlendirmesinin iç ve dış dinamiğini yakalamadaki ustalığa erişmiştir.

Tuncer Cücenoglu'nun *Helikopter* adlı oyunu bir dağda, düz sayılabilecek bir alana zorunlu iniş yapmış hasarlı bir helikopterin bulunduğu bir mekânda (uzamda) geçer. Tam karşıda atmosferi sağlayan dik bir şekilde yükselen sarp kayalar yer alır. Oyun günümüzde geçmektedir. Altı kişilik bu oyunda yedinci kişi helikopterin inişinden hemen sonra ölen pilottur. Bir süre sonra yerinden alınan pilot, maskelenecek bir şekilde izleyicinin göremeyeceği bir yere konacaktır. Oyunu oluşturan altı kişiden ilki Denizcilik Bakanı, diğerleri Bakan'ın Özel Kalem Müdürü, Müsteşar, Koruma Görevlisi ve özel televizyon Kameraman'ı ile televizyon şirketinin bayan Muhabir' i dir. Ülkemizde henüz Denizcilik Bakanlığı olmamasından yola çıkarak yazar Cücenoglu oyunun bizim ülkemizde geçmediğine ilişkin bir not düşmüş oyunun başında... (Oyunun yazılışından sonra ülkemizde çevreden sorumlu Devlet Bakanı'na bağlı olarak bir Denizcilik Müsteşarlığı'nın kurulduğu 19 Ağustos 1993 tarihli Resmi Gazete'de yer almıştır. Konunun gündemde oluşu oyuna ilginçlik katmaktadır.) Helikopter oyunu iki bölümden oluşuyor. Ortalama bir buçuk saatlik bu oyun tempolu bir akış izliyor. Yazarın aksiyonu ileri götüren açıklamaları

ile işlevsel ve ekonomik konuşma örgüsü tempoya süreklilik kazandırıyor. Cücenoglu, Helikopter oyununda çağdaş bir yaklaşımla senaryo tekniğini ve oyunu açımlayan iç ve dış aksiyona ilişkin betimlemeleri kullanışıyla yine tansiyonu düşürmemeyi başarıyor. Kısacası bir çırpıda okunan ve algılanabilen bir oyun...

Günümüz dünya tiyatro yazarlarının sıkça başvurdukları bir oyun tarzı da durum oyunudur. Cücenoglu'nun Helikopter oyunu da tam bir durum oyunu... Durum oyunu, yalın bir tanımlamayla "bir an'ın değerlendirilmesi"dir. Cücenoglu altı kişinin yer aldığı bu oyunda, bir helikopterin zorunlu iniş anından, kurtarılma anına kadar geçen süreci ele alıyor. Durum oyunlarında genel anlamda bir büyük düğüme yer verilir. Bu duruma egemen olan bir düğümdür. Helikopter oyununda "şimdi ne olacak?" sorusunu içeren bir an ele almıştır. Helikopter tepeye inmiştir ve bu insanlar kurtarılacak mıdır? Oyunun temelini bu soru oluşturur. Bu sorunun yanıtı şimdi ki zaman'ı kapsar. Zaten tiyatroda olup biten şimdi kavramında yatar. Ama şimdi'yi içeren geçmiş ve gelecek kavramları şimdi'yi değerlendirmede önemli ipuçları verir. Cücenoglu'nun ustalığı, bu ipuçlarını verirken ayrıntıları gözden kaçırmayan bir yol izlemesidir. Biz böylelikle karakterleri, içinde bulundukları durumu, duruma ilişkin verileri, onların çatışmalarını, çıkarlarını, tavır farklılıklarını algılıyoruz. Çağdaş durum yazarı, şimdi içinde -ki Cücenoglu bunu helikopterin indiği çevre düzeni ve bekleyiş teması ile vermiş- diyalektik olarak şimdi'nin bir geçmiş'i olduğunu -yine Cücenoglu burada Bakan Müsteşar, Özel Kalem Müdürü üçlüsü ile bürokratik çatışmayı, Kameraman ve bayan Muhabir ile mesleki ve ikili açmazlarını sergiler- vermelidir.

Bu oyunda geçmişi ve geleceği olmayan tek kişi sanki Koruma Görevlisi' dir. Bilinçsizce salt hizmet veren bu adam, insani değerlerin önüne görev bilincini getirmiştir. Örneğin helikopterden getirdiği suyu önce Bakan'a sonra yaralı olan bayan muhabire verir. Bu koruma görevlisinin içki içmesi için Ba-

kan'dan izin alınırken Bakan çış'i geldiği zaman bu izbe yerde onu yanına almayı ihmal etmez. Oyunda gelecek ise kurtulma olgusu ile birlikte ilişkilerdeki değişimi, değerlerdeki çeşitliliği içermektedir. Belki de en önemlisi kişilerin, onların açmazlarının oluşturduğu bir mekân ve konumda çaresizliğin ve bir arada bulunmanın getirdiği zorunlu hesaplaşma, içini dökme, duygularını açmadaki içtenlikleri ve / ya da yapaylıklarıdır. Çaresizlik, bir başınalık, bekleyiş bu hesaplaşmaya dramatik bir yoğunluk kazandırmaktadır. Bu dramatik yoğunluğun zaman zaman yerini grotesk görünümlere bıraktığına da tanık olmaktadır.

Bu çarpıcı görüntü ve ilişkileri örneklersek: Örneğin oyunun hemen başında helikopterin inişiyile ölen pilotu fark etmemeleri günümüz bireylerinin aymazlığını ve bencilliğini vurguluyor. Bu tavra karşın Bakan kamera karşısında pilotun görev başında şehit olduğunu söylüyor. Bakanın bu tavrını bilen Kameraman fırsatları anında yakalayabilen belgeci bir tutum içinde, günümüzde hareketli deyimiyle fırlama bir elemanı, bunun karşıtı olarak yer yer doğrucu bir tutumu var, üstelik yönelişlerinde rahat bir yaklaşım içinde.... Onun çekim yaptığını bilen kurt bürokrat Bakan ise çıkarları doğrultusunda onu kullanma eğiliminde. Bu karşılıklı çıkar, aralarında ilginç bir konuşma örgüsü oluşturuyor.

Oyunda, gerginlik, sessizlik, bekleyiş, serimde verilirken aynı zamanda bürokratik çatışmalar yavaşça sezdiriliyor. Örneğin Bakan gerçekçi bir yaklaşımda değildir, sürekli olarak kurtarılabileceklerini inancını yineler. Müsteşar, oyunun başından beri gerçekçi yaklaşımı, beklentisi olmayan, doğruları olan, çarpıtmalara ve engellemelere karşı koyan yapısıyla Bakan'ın karşıtıdır. Alt kadroların kendisi için kendilerini feda edebileceğini söyleyen Bakan'a tepki bile göstermez. Bakan ise tepki göstermeyen Müsteşar'a "kendilerini feda etmeyenleri de ben yerim zaten" der. Öte yandan kendisini feda etmeye hazır, Bakan gelmeden içki içmeyen, çocuk gibi azarlanmaktan çekinmeyen, gerektiğinde anlamsızca yağcılık yapan biri vardır. ki

bu da Müsteşar'ın karşıtı olarak ele alabileceğimiz Özel Kalem Müdürü'dür. Bu ciddi bürokratik çatışma ve tartışmaların yanı sıra yazar Kameraman'a yüklediği şakacı nitelikle zaman zaman gerilimi yumuşatma yolunu seçmiştir. Örneğin sürekli olarak kurtulacaklarını söyleyen Bakan'a Kameraman, İçişleri Bakanı ile arası iyi ise kurtarılabilceğini söyler. Açlığın tehlikesinden söz edip şakalaşırlarken de Kameraman öncelikle Bakan'ın tadına bakmalarını önerir. Bir başka örnekte de Bakan, Muhabir bayan için "Deprem bölgesine giderek moral mi kazanılır?" diye sorunca, Kameraman kendisinin de moral kazanması için Ortadoğu Savaşına gönderildiğini, dönüşte yaşadığı ve yaralanmadığı için moral kazandığını anlatır. Bütün bu şakalaşmalara kişilerin tepkileri de farklıdır. Özel Kalem Müdürü Bakan'a yönelik şakaları yağcılıkla karşılar. Kameraman şakacıdır, sözünü sakınmaz, işini de yürütür. Koruma, Bakan'ı adına şaka kaldıramaz. Müsteşar ise ne şaka yapar ne de şaka kaldıracak durumdadır. O ciddi bir hesaplaşmanın ve gelecek kararının önemli bir aşamasındadır, çatışmayı yaşar. Örneğin Müsteşar'a göre deprem bölgesine Denizcilik Bakanı'nın gitmesi, basına şov yapmaktır. Yedek pilot almamak ise tedbirsizliktir.

Bakan'a göre Müsteşar'ın bunca yıllık izin hakkını kullanmaması özveri değil, koltuğunu boş bırakmamak ve görevden alınma korkusudur. Bürokratik ve politik çatışmayı vermede şu örnek ilginçtir: 25 yeni mezunun Bakanlığa alınma istemini müsteşarın engellediğini söyleyen Bakan'a Müsteşar alınacak bu kişilerin istihdam fazlası olarak sorun yaratacaklarını söylemesine karşın Bakan, bu kişileri Parti İl Başkanı'nın talimatı üzerine alınması gerektiğini vurgular. Bakan değişimi engelleyenlerin yok olacağını söyler. Kişilerin gelişimi kadar Cüce-noğlu, oyun boyunca nesnelerin kullanımındaki gelişimi de ustaca vermiştir, açıkçası tadına vara vara geliştirmiştir. Helikopter, ilk yardım sandığı, sargı bezi, oksijenli su, kamera, aydınlatma farı, su, ağrı kesici, viski, bardaklar, kâğıt tabaklar, kuruyemiş, (ELT) telsiz, cep telefonları, çalı çırpı, odun, yaka-cak kâğıt, kalem (dilekçe, korumanın feneri, silahı, sonuçta da

ip merdiven) zenginleştiriyor. Oyun boyunca durum oyununun getirdiği zaman ve sınırlama bu gibi ayrıntılarla boyutlandırılmış. Kişiler ve konumları ile sorunları aynı şekilde bu sınırlılığa renk katacak biçimde zenginleştirilmiş, bu da süreklilik taşıyan bir akışla gerçekleştirilmiş. Oyunda din kuralları, aşk ilişkileri, burçlar, oyunculuk ve insan yaşamının değeri üzerine yapılan konuşmalar da çok ilginç... Öte yandan akse-suar, butafordaki çeşitlilik, karakterlerdeki soyutluluğun yanı sıra, dış dünya ile bağlantısı kopuk, bekleyişin tema olarak işlendiği oyunda efektler de son derece ekonomik kullanılmış. Oyunda iki kez helikopter, bir kez de uçak sesi duyuluyor. Finalde verilen helikopter sesi ve ardından megafonla verilen mesaj kurtuluşun da müjdesi oluyor. Bu insanlarla, kurtuluşun simgesi ip merdiven arasında bir köprü kuran Cücenoglu, muhabirin kurtarılması sırasında Bakan'ın özveri şovunu verirken hem oyunu sonlandırıyor, hem de medyanın olağanüstü gücünün olumsuz da kullanılabileceği konusunda bizi uyarıyor. Yarım saat sonra diğerlerini kurtarmaya gelecek helikopterle varılan sonuç, yargıya ulaşmak artık izleyicinin duruma bakışıyla netleşecektir. Cücenoglu'nun politika temasını işlediği oyun, politikanın yatırım olduğu, amacın gündemde kalmak ve gelecek dönem yine seçilmeye dayandığını, pastadan pay almak adına zamanın iyi değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin politik oyunların temel kurallarına değinmektedir.

Helikopter oyunu nesnel bir yazarın, boyutlandırılmış bir durumu, seyirciyi düşünme ve yargıya götürmedeki ustalığına dayanıyor. Helikopter, çağdaş, tempolu, oyunların tüm özelliklerini taşıyor. Oyun biçimiyle, özüsü, sözüyle, bekleyişten kurtarılma anına değin gelişimiyle, karakterlerin aynı anda ipi göğüslemelerini sağlıyor. Bu da Cücenoglu'nun karakterleri birlikte geliştirme ve ayrıntıları gözden kaçırmama ustalığından kaynaklanıyor.

Oyunlarının tanıtımını üstlendiğim yazarın, böylesine çağdaş ve dinamik bir yapıtı şahsıma ithaf etmiş olması ise, yıllarca taşıyacağım bir onurdur.

KİŞİLER

- BAKAN** Denizcilik Bakanı. 55-60 yaşlarında. Özenli giyiniyor.
- MÜSTEŞAR** 60 Yaşlarında. Tedirgin bir bürokrat.
- MÜDÜR** Özel Kalem Müdürü. 45 Yaşlarında. Tipik bir memur.
- KORUMA** Bakan'ın Koruma Görevlisi. 30 Yaşlarında. Yakışıklı, suskun ve cahil.
- KAMERAMAN** Özel bir TV kuruluşunda çalışan, işini iyi yaptığı için vazgeçilemeyen 35 yaşlarında bir adam. Sakallı, yakışıklı. En önemlisi sempatik bir "fırlama."
- PİLOT** İzleyici tarafından oyunun başında çok kısa bir süre görülecek. Öldüğü için helikopterden aşağıya kollarından ve bacaklarından tutularak indirilecek ve oyun boyunca nefes almıyormuş gibi yapmaması için izleyici tarafından görülmeyen bir yere konulacak.
- MUHABİR** TV Şirketinin bayan muhabiri. 25 Yaşlarında. Oyunun tek genç ve güzel kadın kahramanı.

Çevre Düzeni

Bir Dağ'da:

Düz sayılabilecek bir alan...

Tam karşıda dik bir şekilde yükselen kayalar...

Zorunlu iniş yapmış hasarlı bir helikopter...

Yer

Bizim ülkemizde geçmez. Çünkü bizde henüz Denizcilik Bakanlığı yok.

Zaman

Günümüz.

BİRİNCİ BÖLÜM

Perde açılmadan duyulan bir helikopter gürültüsü. Helikopter gürültüsü giderek yaklaşır. Gürültü dayanılmaz bir hal alır... Helikopterin çatırtılarla inişi duyulur yalnızca... Belli ki zorunlu bir iniştir bu... Sessizlik... Perde açılır... Güneş batmak üzere... Helikopter'in içinde büyük bir kargaşa... Pilot diğerlerinin dışarıya çıkmaları için yardımcı olmaktadır... Başta Bakan olmak üzere, Müsteşar, Özel Kalem Müdürü, Muhabir, Koruma Görevlisi ve Kamerman helikopterin basamaklarından bağışarak apar topar inerler. Kimse farkında değildir ama Pilot kargaşa sürerken helikopter'in içine düşer...

BAKAN Patlayabilir!

MÜSTEŞAR Çabuk!

MÜDÜR Başınızı koruyun!

MUHABİR Aman Tanrım!

KAMERAMAN (Sırtında kamera. Muhabiri de gözetererek.)

Uzaklaşın!

(İnenler helikopter'den olabildiğince uzaklaşırlar.)

Çökün!

(Kimi oturumuna gelir, kimi otururken başını toprağā gömer. Kimi de elleriyle yüzünü saklar, korur nerdeyse...)

Uzanın, uzanın...

(Kamerayı helikopter'e çevirir, çekim yapar.)

Yüzükoyun be!

(Yüzükoyun yatarlar. Çekim sürmektedir.)

Sakının başınızı!

(Sessizlik. Öylece beklerler... Konuşmalar kısık sesle...)

MÜDÜR Sayın Bakanım... Başınızı...

KORUMA (Yağcılık.) Ben korurum Bakanımı...

(*Koruma Görevlisi, Bakan'ın üzerine nerdeyse yatar.*)

BAKAN Nefes alamıyorum!

MÜDÜR Çekil biraz...

KORUMA (*Biraz çeker kendisini.*) İyi mi Bakanım?

BAKAN Haşat ettin beni!

KORUMA Özür...

BAKAN (*Koruma'yı nerdeyse dövecek.*) Vur deyince öldürüyorsun be!

KORUMA (*Bakan'ın üzerinden uzaklaşır.*) Yeter mi? Sayın Bakanım...

BAKAN Havasızlıktan ölecektim nerdeyse!

KORUMA Güvenliğiniz için.

BAKAN Öf be! Gene soğanlı bir şey mi yedin?

KORUMA Lahmacun yedim Sayın Bakanım.

BAKAN Ben sana yasaklamadım mı lahmacunu? Hergele!

KORUMA Bilemezdim bu kadar yakın düşeceğimizi Sayın Bakanım.

BAKAN Uzatma!

KORUMA Emredersiniz...

BAKAN Yüzüme üfleme! Uzaklaş!

(*Koruma Görevlisi uzaklaşır Bakan'ın yanından. Kamera-man kamerayı sabitleştirir.*)

KAMERAMAN (*Muhabir'e.*) Geçti, korkma.

MUHABİR (*Titremektedir.*) Anlayamadım bile...

KAMERAMAN Üşüyorsun. Kabanı vereyim mi?

MUHABİR Üşüme değil... Şok...

KAMERAMAN (*Kabanı çıkartır.*) Şimdi geçer.

MUHABİR Ama...

KAMERAMAN (*Üstüne örterken.*) Alırım biraz sonra...

MUHABİR Teşekkür ederim.

(*Sessizlik. Bekleyiş sürer. Kameraman çekimi sürdürür.*)

KAMERAMAN Patlamayacak galiba.

MÜSTEŞAR Patlayabilir.

BAKAN Ne biliyorsun patlamayacağını?

KAMERAMAN Tam bir çakılma olmadı... Aslında sert bir şekilde indik. Hepsi bu.

BAKAN Biraz daha bekleyelim.

MÜDÜR Uygundur Bakanım.

BAKAN İş garantie alalım.

MÜDÜR Haklısınız Bakanım.

BAKAN Sen ne dersin Müsteşarım?

(Bakan'la Müsteşar'ın aralarında bir gerginlik olduğu sezilmektedir. Müsteşar saygılı ancak soğuktur Bakan'ına.)

MÜSTEŞAR Beklemekte yarar var Sayın Bakan...

MÜDÜR Emrederseniz biraz daha uzaklaşalım.

BAKAN Niçin uzaklaşacakmışız?

MÜDÜR Uzaklaşmayalım Bakanım.

BAKAN Bir şey ortaya atıyorsun sonra attığın şeyin arkasından gitmiyorsun.

MÜDÜR Siz niçin deyince ben de demek ki Sayın Bakanımız istemiyor dedim.

KORUMA Burası çok iyi Bakanım. Siz nerde isterseniz orda bekleriz Bakanım.

BAKAN Susun be!

(Sessizlik. Müdür ceket cebinden cep telefonunu çıkartır, pin kodunu girer. Bakan dışında bütün kafalar Müdür'e dönmüştür.

Müdür cihazı sağa-sola döndürür. Hat alamadığı bellidir. Bu olumsuz durumu diğerlerine işaretle anlatır. Bu kez Muhabir çıkartır cep telefonunu. Çalıştırır. Belli ki O'nun cihazı da şebeke dışıdır)

KAMERAMAN Nerdeyiz acaba?

BAKAN Bir tepenin üstünde...

MUHAİR Buraya tepe denmez Sayın Bakan. Dağın tepesindeyiz.

BAKAN Ne fark eder? Oldukça yüksek bir yerdeyiz işte.

KAMERAMAN Dağ ile tepe nasıl fark etmez Bakanım? Adı üstünde biri dağ biri tepe.

BAKAN Ne inatçı adamlarsınız yahu. Yükseklerdeyiz işte.

MÜSTEŞAR En önemlisi neden buradayız?

(Sessizlik. Kameraman sıkılmıştır)

KAMERAMAN Daha ne kadar bekleyeceğiz?

MÜSTEŞAR Beklemesek ne yapacağız? Acil işimiz mi var?

BAKAN Randevun mu var delikanlı?

KAMERAMAN Sevgilimle buluşacağım biraz sonra.

MÜDÜR Kalk git. Geç kalmasın değil mi Bakanım?

(Tedirgince gülüşürler. Bekleyiş sürer.)

KAMERAMAN *(Uzandığı yerden doğrularak oturur)* Eeee, sıkıldım bu işten.

BAKAN Sabret biraz daha.

MÜDÜR Haklısınız Bakanım.

KAMERAMAN Zaten patlardı şimdiye kadar.

BAKAN Patlamadığı için üzgün gibisin.

MÜSTEŞAR Burada değil misin sonuçta? Uzan, daha güvenli olur.

(Kameraman oturduğu yerden, yatmakta olanları görünü-tülemeye başlar)

BAKAN Ne yapıyorsun delikanlı?

KAMERAMAN Olaya tanıklık edelim Sayın Bakan. Konu başlığı: Patlamayı bekliyorlar... Denizcilik bakanımız... Müsteşarımız... Özel kalem müdürü ve bakanımızın koruma görevlisi.

BAKAN *(Menunun ama gene de.)* Rezil etme bizi.

KAMERAMAN Rica ederim Sayın Bakan. Sizi rezil etmek bizim haddimiz değil.

(Hepsi de başlarını hafifçe kaldırır. Özellikle Bakan, Özel Kalem Müdürü ve Koruma Görevlisi poz verirler fazladan.)

KAMERAMAN Sırtıma, sırtıma. Koruma sana sesleniyo-

rum. Gülmenin sırası mı şimdi? Bak daha hâlâ?..

BAKAN Gülme oğlum gülme.

KAMERAMAN *(Birden.)* Paaaaaat!..

(Herkes korkar.)

KAMERAMAN İşte çekim zamanı...

(Görüntülemeyi sürdürür.)

BAKAN Bu ne yahu?

MÜSTEŞAR *(Suskunluğunu bozar.)* Lütfen.

MÜDÜR Ödümüz koptu zaten.

MUHABİR Aşkolsun arkadaşım.

KAMERAMAN Refleks. İstemeden oldu.

KORUMA *(Yavaşça)* Yavşak!...

(Kameraman duymazdan gelir, ama kızar Koruma'ya. Çekimi bitirip kamerayı yere koyar. Cebinden bir paket sigara çıkarır.)

KAMERAMAN Sayın Bakan?

BAKAN Kullanmıyorum.

KAMERAMAN Müsteşarım?

MÜSTEŞAR Teşekkür ederim. Bir yıl oldu bırakalı.

KAMERAMAN İçen var mı?

MÜSTEŞAR Kibritle yakmayı düşünmüyorsun sanırım.

KAMERAMAN Düşünmüyorum. Çakmakla yakacağım çünkü.

MÜSTEŞAR Ne fark eder? Patlayabilir sonuçta.

KAMERAMAN Kim derdi ki şu saatte bu dağın tepesine çakılıp kalacağız? Patlarsa alınıyazısı.

(Kameraman diğerlerinin tedirgin bakışları altında cebinden çıkarttığı çakmakla sigarasını yakar.)

KAMERAMAN Şekilde görüldüğü gibi patlama olmadı. Kalkabilirsiniz artık. Zahmet olmazsa. Hadi kalkın artık.

(Diğerleri yavaş yavaş doğrulurlar. Gerginlik bitmiştir ama şaşkınlık sürmektedir. Bulundukları yerlere otururlar)

ayağa kalkmadan.)

BAKAN Ucuz atlattık.

MUHABİR Verilmiş sadakamız varmış.

MÜDÜR Bir anda değişecekti dünyamız.

KORUMA Tahtalıköyü boylayacaktık.

MÜDÜR Geçmiş olsun Sayın Bakanım.

BAKAN Teşekkür ederim.

KORUMA (*Kalkıp Bakan'ın elini öper.*) Geçmiş olsun Bakanım...

BAKAN Teşekkür ederim çocuğum.

MÜSTEŞAR Geçmiş olsun.

BAKAN (*Müsteşar'ın soğuk davrandığını saptar.*) Teşekkür ederim. (*Muhabir'e.*) Sana da geçmiş olsun güzel muhabir.

MUHABİR Teşekkür ederim Bakanım.

KAMERAMAN Aslında hepimize geçmiş olsun. Gerçekten çok önemli bir kaza atlattık. Yani şimdi bir varmış bir yokmuş olabilirdik.⁷

BAKAN Doğru.

MÜSTEŞAR Olmamışsak eğer şansımızdan.

MÜDÜR Tek sözcükle şans.

BAKAN Nasıl olduğunu hâlâ anlamış değilim.

MÜSTEŞAR Belliydi.

BAKAN Nasıl belliydi yahu?

MÜSTEŞAR İçime doğmuştu sanki...

BAKAN Tevekkeli gitmeyelim diye tutturdun.

MÜSTEŞAR Ben yarınki toplantı nedeniyle gitmeyelim dedim.

BAKAN Toplantı yapılır...

MÜSTEŞAR Ama yurt dışından geliyor uzmanlar. Aylar öncesinden programlanmış bir toplantı. Çok yanlış oldu. Ayıp...

BAKAN Ayıp olacak bir şey yok. Deprem bu yahu. Yurdu-

muzun bir yöresinde deprem oluyor. Gitmemiz gerekiyordu.

MÜSTEŞAR Depremın bizim bakanlığımızla ne ilgisi var Sayın Bakanım?

BAKAN Bu meseleyi sonra görüşelim.

MÜSTEŞAR Olur Bakanım.

BAKAN Biraz korkuttu olay hepimizi.

MUHABİR Biraz değil Bakan bey. Çok.

BAKAN *(Sanki vecize söyler gibi.)* İnsanoğlu yiğitliği ve korkuyu içinde taşır...

MÜDÜR *(Sanki duyurmaya çalışır gibi.)* Ne güzel bir özdeyiş.

BAKAN Madem ki insanız korkacağız.

MÜDÜR Ama yazmak için bir kalemim bile yok...

(Koruma, kalemını uzatır Müdür'e.)

MÜDÜR *(İç cebinden çıkarttığı küçük bir not defterini açar.)* Sizi kutlarım Sayın Bakanım. Yazabilir miyim?

BAKAN Ne yazacaksın?

MÜDÜR Şimdi söylediklerinizi... Mükemmeldi Bakanım.

BAKAN Ne demiştik? İnsanın korkusu. İnsanın korkusu... Ne var? Neden yazmıyorsun?

MÜDÜR Böyle değildi Bakanım. İnsanoğlu yiğitliği ve korkuyu... gibi bir şeyler söylemişsiniz.

BAKAN Aynısını nasıl söylerim? Yazmak istiyorsan bir daha yanında teyp taşı...

MÜDÜR Emredersiniz Bakanım.

KAMERAMAN *(İyice dalga geçer.)* Teybe bant dayanmaz. En iyisi kalemi kâğıdı hazır tutacaksın. Önemli bir vecize şey yaptı mı hemen anında yazacaksın.

MÜSTEŞAR Eğer pilotun soğukkanlılığı olmasaydı şimdi çoktaan...

(PİLOT sözcüğü geçince herkes birden çevresine bakınarak Pilot'u aramaya başlar.)

BAKAN Pilot nerde yahu?

MÜDÜR Ne dikkatli Bakanımız var.

KAMERAMAN En son... Bizim çıkmamızı sağlarken görmüştüm.

KORUMA Ben de...

MÜSTEŞAR Evet, bizimle koştüğünü görmüştüm.

BAKAN Yok yok, buralarda yok. (*Koruma' ya.*) Gel bakalım, birlikte çıkalım helikoptere.

(*Bakan ve Koruma helikoptere yönelirler. Müdür hemen yollarını keser.*)

MÜDÜR Hayır Bakanım.

BAKAN Ne diyorsun sen yahu?

MÜDÜR Sizi gönderemeyiz yukarıya. O helikoptere giremezsiniz. Bu ülkenin size gereksinimi var.

BAKAN Ne saçmalıyorsun yahu? Ne ilgisi var şimdi?

MÜDÜR Hayır hayır... Ya patlarsa?

BAKAN Saçmalama.

MÜDÜR Biz Bakanımızı seviyoruz.

BAKAN Yolumu kesme.

MÜDÜR Ben giderim Bakanım. Canım sizin yolunuza feda olsun.

(*Bakan, Özel Kalem Müdürü'nü yana çeker, sessizce.*)

BAKAN Tehlike kalmadı. Bir şey yapmak istiyorsan şu fırmanın çekim yapmasını sağla. Anlaşıldı mı?

MÜDÜR Anladım Bakanım.

BAKAN (*Diğerlerinin de duyacağı şekilde.*) Alinyazımızda ölmek varsa öltürüz gerekirse. Çekil önümden. O adamı orda yapayalnız bırakamam.

(*Bakan helikopter'e yürür.*)

MÜDÜR (*Kameraman'a.*) Belgelesenize.

BAKAN (*Oyalanır.*) Sorumluluk diye bir şey var.

KAMERAMAN (*Bakan'ın şov yaptığını anlamıştır.*) Sayın Bakan.

BAKAN *(Durup geriye bakar.)* Evet...

KAMERAMAN Ya patlarsa?

BAKAN *(Dalga geçtiğini anlamaz.)* O da şans artık.

(Bakan ve Koruma helikopter'e yürürler.)

KAMERAMAN Paaat!

(Bakan ve Koruma irkilirler.)

KORUMA Yavşak!

(Bakan, Koruma'yı eliyle, sakın olması konusunda uyarır.)

KAMERAMAN Şaka yahu.

(Kameraman çekimi yapmaya başlar. Bakan ve Koruma helikoptere girerler... Muhabir sırtının acıdığını hissederek.)

MÜDÜR *(Müsteşar'ın hoşuna gideceğini bildiğinden.)* Nedir bu adamdan çektiğimiz? Kan kusturuyor bize kan?

MUHABİR Neden yanındasınız öyleyse?

MÜDÜR Çaremiz yok ki. Emeklilik falan derken beklemek zorundayız...

KAMERAMAN Senin gibi bir yağdanlık görmedim dersem abartmış olmam sayın müdürüm. Buna bir açıklama yok mu?

MÜDÜR Açıklaması rahat etmek. Bu benim ikinci bakanım. Oldukça deneyimliyimdir bu konuda.

(Önde Bakan, arkada Koruma inerler helikopterden.)

BAKAN *(Üzgün bir çehreyle.)* Size çok kötü bir haber. Kaybettik pilotu.

MÜDÜR *(Sanki anlamamış gibi.)* Arayalım Sayın Bakanım.

BAKAN Ölmüş pilot!

MÜSTEŞAR Belliydi.

MÜDÜR Allah günahlarını affetsin.

KAMERAMAN Vay canına!

MUHABİR Ölmüş mü?

MÜSTEŞAR Pilotun rahatsızlandığını anlamıştım.

KAMERAMAN İnişimiz teknik bir arızadan sanmıştım.

MÜSTEŞAR Hayır delikanlı. Pilot havadayken rahatsızlan-

dı. Büyük bir özveriyle buraya indirdi bizi. Hatta helikopterin patlama olasılığını da düşünerek dışarıya çıkmamızı sağladı ve öldü.

KAMERAMAN Açıklama akla yakın.

MUHABİR Çok kötü.

BAKAN Allahtan indirdi bizi sağ salım.

MÜSTEŞAR Ama sonuçta Allahın dağında kaldık. Bunun böyle olacağı da belliydi zaten.

BAKAN Nerden belliydi?

MÜSTEŞAR İkinci pilotu beklemeliydik.

BAKAN O zaman geç kalırdık.

MÜSTEŞAR Şimdi hiç gidemeyeceğiz.

BAKAN Böyle olacağını bilemezdik.

MÜSTEŞAR Ama yedek pilot için sizi uyarmıştım Sayın Bakanım.

BAKAN *(Kızmıştır ama belli etmemeye çalışarak.)* Basiretimiz bağlandı canım.

MÜSTEŞAR Şimdi çoktan deprem bölgesindeydik. Hayatımızı da tehlikeye attık böylece.

MÜDÜR Burnumuz bile kanamadı Sayın Müsteşarım...

MÜSTEŞAR Şu ana kadar bir ölü verdik. Bundan sonra kanamayacağına da kimse güvence veremez. Bilmediğimiz bir yerdeyiz. Pilotumuz ölmüş. Gece olmak üzere.

BAKAN *(Sinirli.)* Sevinir gibisin.

MÜSTEŞAR Yalnızca yanlış vurguluyorum.

BAKAN Bunları sonra görüşelim.

(Susma.)

KAMERAMAN Aslında gerçeği görmemiz ve tartışmamız gerekir... Nerdeyiz biz? Hadi beyler.

(Kameraman çevreyi dolaşmaya başlar. Bakan, Özel Kalem Müdürü ve Koruma Görevlisi de ayrı bir ekip halinde ama resmi bir gezi gibi dolaşırlar. Müsteşar ve Muhabir oturlar.)

MUHABİR İnanamıyorum pilotun öldüğüne.

MÜSTEŞAR Bir arkadaşım vardı. Eşinden ayrılalı en az on yıl olmuştu. Delikanlı bir oğlu vardı, annesiyle kalıyordu. Arkadaşım yaz tatillerinde oğluyla birlikte olabiliyordu ancak. Denizde... Üç yıl önce birlikte çıkmıştık tatile. Biz satranç oynuyorduk. Birden oğlunun batıp çıktığını gördük. Yardım istiyordu. Delikanlı boğulmak üzereydi... Arkadaşım o yaşına rağmen büyük bir çabayla yüzdü oğluna doğru. Yakaladı saçlarından ve inanılmaz bir güçle getirdi sahile. Delikanlı kurtulmuştu ama arkadaşım hiç kalkamadı bir daha yerinden. Pilotun sonu bana arkadaşımın ölümünü anımsattı nedense...

(Muhabir kendi sırtına uzanmaya çalışır. Belli ki acımaktadır. Önde Bakan yanında Kameraman ve arkada diğerleri gelir teftiş havasında.)

BAKAN Yüksek.

KAMERAMAN Daha kötüsü sarp. Buradan inmek için dağcı olmak gerek. Anlamak da yetmez, araç-gereç de gerekir. Halat, çivi, çekiç gibi şeyler... İster misiniz kalam burada böylece günlerce...

BAKAN Yok canım. Hemen bulurlar bizi.

KAMERAMAN Bizi bulmaları için adamlarla haberleşmemiz gerekir. Çalışıyor mu sistem? Daha doğrusu içimizde haberleşmeyi sağlayacak biri var mı?

MÜDÜR *(Cep telefonunu gösterir)* Haber verebilsek bulurlar ama hat yok.

MUHABİR Benimki de almıyor.

KAMERAMAN *(Koruma'ya.)* Ya sen?

KORUMA *(Telsiz'i gösterir.)* Çekmiyor.

KAMERAMAN Bak bakalım içerdekine.

BAKAN Koş durma.

(Koruma helikopter'e koşar. Diğerleri sessizce bekler.)

KORUMA (Gelir.) Çekmiyor Sayın Bakanım.

KAMERAMAN Doğal. Bu çekmeyince o da çekmez herhalde. O halde haberleşme olanağımız yok.

BAKAN Kaybolduğumuzu anladıkları anda bütün ülke ayağa kalkar.

KAMERAMAN Ama yerimizi bilmiyorlar ki. Kuşkusuz arayacaklar ve bulacaklar bizi. Ama bu yarın da olur, bir hafta sonra da. Anlayabiliyor musunuz baylar bayanlar. Yani buradayız. Üstelik kaç gün kalacağımız da belli değil. Peki, helikopteri uçurabilecek biri var mı aramızda? Sayın Müsteşarım?

MÜSTEŞAR Öyle bir becerim olsaydı burada olmazdık şimdi.

KAMERAMAN Ben araba kullanmasını bile bilmem.

MUHABİR (Dalga geçer) Uçak olsaydı kolaydı.

KORUMA Ben bilmem.

KAMERAMAN Pilot olması da işe yaramaz arkadaşlar. Bakın o tepede dönen zimbirtısı da düşmüş bu meretin.

BAKAN Bunlar bilinen şeyler. Karamsar bir tablo çizmek kimin işine yarar?

KAMERAMAN Karamsar değil gerçekçi bir tablo çiziyorum Sayın Bakan. Helikopterle gitme şansımız yok. Bizden sinyal gitmediğine göre yerimizi saptamaları da olanaksız. Öyle değil mi?

MÜSTEŞAR Korkarım ölümüzü bulacaklar sonunda.

MÜDÜR Allah korusun.

MÜSTEŞAR Ya bir hafta kalırsak, olacağı o.

BAKAN (Haykırır.) Ne diyorsun sen yahu?

MÜSTEŞAR Endişelerimi Sayın Bakan. Endişelerimi...

BAKAN Kes be!... İnadıma konuşuyorsun günlerdir! Sinirleneceğimi bile bile konuşuyorsun!

KAMERAMAN (Ortalığı yatıştırmak için.) Moraller bozuk Bakanım.

BAKAN Hayır hayır. Bilmediğiniz durumlar var. Kes dedim!

MÜSTEŞAR Çocuk gibi azarlayamazsınız beni!...

BAKAN Kes dedim! Kes!

(Susma.)

KAMERAMAN Şimdi sinirlenmeden konuşalım Sayın Bakan. Biraz sonra kararacak ortalık. Henüz aydınlıkken önlemimizi alalım. Bakın daha önce burada ateş yakılmış. Demek ki dağcılar gelmişler buraya... Yakılacak bir şeyler toplayalım çevreden. Hem üşümemiş hem de geçme olasılığı olan bir uçağa ya da helikoptere yerimizi belli etmiş oluruz. Uygun mu Sayın Bakanım?

BAKAN (Korumu' ya.) Git topla yakacak bir şeyler.

(Korumu hemen fırlar.)

KAMERAMAN Hayır hayır. Hep birlikte. Hem çabuk olur hem de koşullara eşit olarak katılmış oluruz.

MUHABİR Doğrusu bu.

MÜDÜR Siz yorulmayın Bakanım. Biz gereğini yaparız.

KAMERAMAN Hadi durmayalım. Yakabilecek ne bulursak toplayıp getirelim. Uzaklaşmayalım fazlaca. Aman dikkat.

(Bakan dışında herkes dağılır çevreye. Bakan da bir süre bekler, kendisine yedirememekle birlikte katılır diğerlerine.)

KARARMA

(Sahne yeniden aydınlandığında ortada bir ateş yanmaktadır. Bakan dışında diğerleri kucaklarında getirdikleri çer-çöpü ateşe yakın bir yere yığmışlardır. Ve de yığmaktadır.)

KAMERAMAN İyi, kışlık odunumuz hazır.

BAKAN Üstelik ücretsiz.

KAMERAMAN Sabaha kadar yeter sanırım.

MÜDÜR Yetmezse yeniden toplarız canım.

MUHABİR Sırtım çok ağrıyor. Belki de acıyor. Sanki bıçak yarası gibi.

(Kameraman gelip dıştan bakar önce.)

KAMERAMAN Parçalanmış gömleğinin arkası. Dur bakayım şöyle. *(Elini sokar, yüzünü buruşturarak çıkartır elini.)*

Sırtında şey var. Bak kan. Sanki bir yere çarpmışsın.

(Diğerleri de gelirler.)

MÜDÜR Geçmiş olsun.

MÜSTEŞAR Sonunda burnumuz kanadı...

KAMERAMAN Nasıl farkına varamadın şimdiye kadar?

MUHABİR Bilmiyorum.

KORUMA Geçmiş olsun bacı.

MÜDÜR Geçmiş olsun.

MÜSTEŞAR Geçmiş olsun.

MUHABİR Teşekkür ederim.

KAMERAMAN İçerde ilk yardım çantası görmüştüm.

BAKAN *(Koruma'ya.)* Koş, al da gel.

(Koruma koşarak gider.)

KAMERAMAN *(Muhabir'e.)* Aslında biz de gidelim içeriye.

Rahatça bakarız. Ne gerekiyorsa yaparız.

MUHABİR Pilotu görmeye dayanamam.

KAMERAMAN Peki peki. *(Koruma'nın getirdiği çantayı alır.)*

Sırtını ateşe ver. İnşallah derin değildir yara. *(Muhabir'in üstündekileri yukarıya doğru kaldırır. Yüzünü buruşturur.)* Korkacak bir şey yok canım.

MUHABİR Şimdi hatırladım. Yere çakılmamızla birlikte vurduğum bir yerlere. Uuuf... Acıdı.

KAMERAMAN Allah Allah hangisi oksijen bunların?

MÜDÜR *(Bulur, uzatır.)* Pamuk da ister misin?

(Kameraman Müdür'ün uzattığı pamuğa oksijenli sudan damlatır, yarayı temizler.)

MUHABİR Uuuf. *(Belli etmemeye çalışır ama gene de.)* Çok

acıyor...

KAMERAMAN Sık dişini.

(Muhabir inler.)

KAMERAMAN Bir şey kalmadı. Biraz daha, ha gayret...

Şimdi de tentürdiyot meselesi. İşte buna biraz şey yapman gerek. Dayanacaksın.

(Müdür uzattığı şişeden pamuğa dökerek yaranın üzerinde gezdirir. Muhabir acı içinde kıvrılır. Belki biraz da bağırır. Kameraman kızın bağırmasına rağmen işlemi bitirir. Sargı beziyle sarar yarayı, belki de banılar.)

KAMERAMAN Dur. Giyinmene yardım edeyim.

(Muhabir Kameraman'ın yardımıyla üstündekileri giyer.)

KAMERAMAN Geçmiş olsun arkadaşım.

MUHABİR Teşekkür ederim.

BAKAN Geçmiş olsun.

MÜSTEŞAR Geçmiş olsun.

MÜDÜR Geçmiş olsun.

KORUMA Geçmiş olsun bacı.

MUHABİR Hepiniz sağ olun. Teşekkür ederim.

(Kameraman ilk yardım çantasından çıkarttığı ilaçların adlarını okumaya çalışmaktadır.)

KAMERAMAN Bak, ağrı kesici buldum. Biraz su.

BAKAN *(Koruma'ya)* Koş git içerden su getir. Bana da getir.

(Koruma, helikoptere koşar.)

KAMERAMAN Şimdi bir şeyin kalmaz. Sabret azıcık.

(Koruma iki şişe/poşet su ile gelir. İki de bardak vardır elinde. Önce Bakan' a verir, sonra Kameraman' a. İlk kendisine verilmediğinden Kameraman kızarak bakar Koruma'ya.)

KAMERAMAN *(Suyu bardağa boşaltırken.)* İçerde ne kadar su var?

KORUMA Saymadım.

KAMERAMAN Git say! (*Muhabir'e ilaçları içirir.*) Durma!

BAKAN (*Kendi Koruma'sına emir verilmesinden rahatsız.*) Neden gerek duydun buna?

KAMERAMAN Bunu daha önce konuşmuştuk. Burada kalmamız uzayabilir Sayın Bakan. Suyumuzu, varsa yiyeceğimizi, herkes için eşit bir şekilde bölüştürmemiz gerekir.

, , (*Bakan eliyle işaret eder, Koruma gider.*)

KAMERAMAN Gerçi bunları söylemek istemezdim ama söylemekte de yarar var doğrusu. Belki anımsayacaksınız, buna benzer bir uçak düşme olayı olmuştu geçmişte... Kazazedeler sonunda dağdan inemediler aşağıya ve birbirlerini yediler açlıktan... Yani bu kavga etme şeklinde birbirlerini yeme eylemi değil, gerçekten yeme şeklinde sonuçlanmıştı. Sanıyorum iki general, üç milletvekili ve iki de işadama öncelikle indiler midelerine dağdakilerin. Üstelik silahlar da vardı bunların. Ama açlık silah falan dinlemez biliyorsunuz. Aç insandan daha tehlikeli bir silah henüz bulunamadı...

(*Bir tedirginlik yaşanır. Bir an herkesin böyle bir durumu gerçekmiş gibi düşündüğü hissedilir.*)

BAKAN Yanlış hatırlamıyorsam o olay sırasında kar vardı dağda. Şimdi öyle mi? (*Gülümseyerek.*) Ama gene de benim yaşlı etimin size lezzetli gelmeyeceğini söyleyebilirim.

KAMERAMAN (*Gülerek.*) Denemeden buna karar veremeyiz Sayın Bakan... Çarşıdan aldığımız tavuk etinin her zaman lezzetli olduğunu söyleyebilir miyiz? Gene de indiririz mideye. Siz ve koruma görevliniz bizim bir aylık yiyecek gereksinimimizi giderirsiniz sanıyorum.

BAKAN (*Sırıtarak*) Benim alt kadrom benim için her zaman kendilerini feda etmiştir. Öyle değil mi?

MÜDÜR (*Endişeyle*) Feda olsun canımız Bakanım.

BAKAN *(Müsteşar'ın konuşmadığını görünce)* Kendini feda etmeyenleri de ben yerim zaten.

KAMERAMAN Şaka şaka.

MÜSTEŞAR Her şakanın altında bir gerçek yatar.

KORUMA *(Gelir.)* On poşet var yukarda...

KAMERAMAN Buradakiler?

KORUMA On iki yapar.

KAMERAMAN Tamam. Kaç kişiyiz?

MÜDÜR Yedi.

KAMERAMAN *(Sayar.)* Altı.

MÜDÜR İçerdeyken yedi kişiydik.

KAMERAMAN Pilot'u unuttun. Bu durumda ikişer su düşüyor adam başına. Herkes suyunu yanına alsın. İster hemen içsin, ister yarınları da düşünüp içmesin. Herkesin kendi bileceği iştir.

BAKAN Canım bu kadar ince eleyip sık dokumaya gerek yok. Nasılsa bulacaklar bizi.

KAMERAMAN Ya bulamazlarsa? Ağustos'un sonu. Kar da yok çevrede. Biz önlemimizi alalım, eşeğimizi sağlam kazığa bağlayalım.

(Müsteşar, Muhabir'in uyuduğunu fark eder.)

MÜSTEŞAR *(Kameraman'a.)* Uyumuş.

KAMERAMAN Tabii uyuyacak. Hem dün gecedен uykusuz hem de uyku hapı verdim. Tetanos falan olmasın da...

BAKAN Yok canım.

KAMERAMAN Ama derin bir yara. Nereye çarpmış olabilir? Gidip de göreyim bakayım.

(Kameraman helikoptere gider. Bakan işaret edince Koruma da arkasından gider. Müdür toplanan parçalar-dan atar ateşe. Müsteşar küsmüş sanki. Birden helikopter-deki aydınlatma farı yanar. Gündüz gibi aydınlanır orta-lık. Kameraman ve Koruma gelirler.)

MÜDÜR İyi akıl ettiler Bakanım.

BAKAN Aferin.

KAMERAMAN Kurcalıyorduk sağı solu, yanıverdi. Yalnız muhabirin çarptığı şey paslı biraz. Başına bir iş açmaz inşallah.

MÜSTEŞAR Burada üşüyecek.

BAKAN İçerde yatsın.

KAMERAMAN Pilot var orda. Ama çıkartalım pilotu dışarıya. Nasılsa üşümez o.

(Kameraman ve Koruma helikoptere girerler yeniden.)

MÜDÜR Sizi bulurlar Bakanım. Sıradan bir insan değilsiniz ki. Şimdi ortalık birbirine girmiştir. Tüm ülke ayağa kalkmıştır.

BAKAN Ne saçmalıyorsun yahu? Belki düştüğümüzün farkında bile değiller.

(Susma. Kameraman ve Koruma; Pilot'u kollarından ve bacaklarından tutarak indirirler aşağıya.)

BAKAN Kalk da yardım etsene.

MÜDÜR Emredersiniz Bakanım. *(Koşarken döner.)* Bende bel fıtığı var Bakanım.

(Helikopter'in arkasına götürürler Pilot'u, izleyici tarafından görülmeyecek bir yere yatırılırlar... -İyi de ederler. Yoksa oyun boyunca nefes almıyormuş gibi yapmak zorunda kalacaktı Pilot'u oynayan oyuncu- Kameraman ve Koruma, Pilot'u bıraktıktan sonra diğerlerinin yanına gelir.)

KAMERAMAN *(Muhabir'e dokunur.)* Hadi kalk. Kalk. Üşüyeceksin...

MUHABİR *(Zorlanarak uyanır. Şaşkın.)* Ne oldu?

KAMERAMAN Muhabbet devam ediyor. *(Sanki bir oyun ya da film adı gibi yineler.)* Dağ Başında Muhabbet. Kanadı Kırık Muhabbet. Olmadı bunlar. Pervanesine Yandığının Muhabbeti.

BAKAN Üşüyor. Yatır, sonra devam edersin.

KAMERAMAN İçeriye yatırayım seni.

MÜSTEŞAR Acınız var mı?

MUHABİR Zonkluyor. Hareket edince daha çok acıyor.

(Kameraman koluna girer Muhabir'in, yürürler.)

MÜSTEŞAR Rahatça uyu içerde.

BAKAN Geçmiş olsun yavrum.

MUHABİR *(Tam içeriye girecekken.)* Hayır hayır! Ben yatmam içerde.

KAMERAMAN Aldık Pilot'u. Bak ayakları görünüyor garibanın

(Helikopter'e girerler.)

MÜDÜR O adamın üstü açık Bakanım.

BAKAN Hangi adamın? Bilmece gibi konuşma be!

MÜDÜR Pilot'un.

BAKAN Üşümez korkma.

MÜDÜR Vahşi bir hayvan falan.

BAKAN Ne saçmalıyorsun yahu? Pilot'u yerler. Söylemek istediğin bu mu?

MÜDÜR Hemen hemen.

BAKAN *(Koruma' ya.)* Sen ne diyorsun bu işe?

KORUMA İçerde gazete var Sayın Bakanım. Emrederseniz örterim üstüne.

BAKAN Oğlum burası yol mu? Bu adam kazada mı öldü ki üstüne gazete örtüyorsun? *(Kendi kendini yanıtlar.)* Evet kazada öldü sayılır. *(Ama gene de.)* Bak rüzgâr esiyor gazete durur mu üstünde? Ne adamlarla çalışıyorum be? Beni bile şaşırttınız...

(Kameraman elinde bir şişe viski, tepsi içinde bardaklar, kâğıt tabak ve kuruyemişle gelir.)

KAMERAMAN Neler buldum size, bakın. Bu kıyağımı unutmayın ha. Hey be viskimiz bile var. Üşümemizi de önler bu merit. *(Koruma' ya.)* Yardım etsene bana. Al şu

kuruyemişi, koy tabağa. (*Koruma kuru yemişi hazırlar.*) Alırsınız değil mi? (*Bardaklara viski koyar. Bir yandan da hazırladığı bardakları sırasıyla Bakan, Müsteşar ve Özel Kalem Müdürü'ne verir. Koruma' ya uzatır.*) Alsana yahu.

KORUMA (*Sessizce.*) Sayın Bakanımızın yanında.

KAMERAMAN Bırak Sayın Bakanını.

KORUMA Ayıp, içemem.

KAMERAMAN Ayıpsa o da işliyor aynı ayıbı. Alsana yahu.

KORUMA Olmaz.

KAMERAMAN Sayın Bakanı bu da içsin mi? Yoksa kakırdayacak soğuktan.

BAKAN İç oğlum iç.

KAMERAMAN Çiş etmeye giderken de soruyorlar mı si-ze?

BAKAN Dedin de aklıma geldi. Bir saattir kıvranıyorum yahu. (*Koruma'ya.*) Gel benimle.

(*Bakan, Koruma ile birlikte gider. Koruma cebinden bir el feneri çıkartıp yakmıştır.*)

BAKAN Bu nerden çıktı?

KORUMA İçerden buldum Bakanım.

(*Kaybolurlar.*)

KAMERAMAN Haydi sağlığınıza.

MÜDÜR (*Yeniden otururken.*) Bekleyelim. Yoksa, içtiğimizi zıkkım eder bize.

KAMERAMAN İşiniz zor. Şeytan ne diyor biliyor musunuz? Al makineyi eline, git peşlerinden. Tam hacetini görürken çekimini yap. Sonra da sat muhalif bir özel televizyona. "Bakan çevreyi kirletiyor" başlığını atıp yayınlasınlar.

MÜSTEŞAR Bu kızcağızın başına bir şey gelirse bu adamı bağışlamam.

MÜDÜR Ne gelir elimizden Sayın Müsteşarım?

MÜSTEŞAR Yoo, çok şey gelir. Benim memuriyetten bekle-
diğim hiçbir şey kalmadı. Müsteşarlıktan öte ne olabili-
rim? Emekliliğim gelmiş. Açıklarım basına olur biter.
Benim kişiliğimle oynamaya hakkı yok. İzin vermem
buna. Bütün yaşamım boyunca kaç Bakan gördüm ben?
Bizim Bakanlığımızla yurdun bir yöresinde olan bir
depremin ne ilgisi var? Üstelik yurt dışından gelecek
uzmanlarla bir toplantı yapılacak yarın. Kaç ay önce
programlandı o toplantı biliyor musunuz?

MÜDÜR *(Telaşla.)* Geliyor... Müsteşarım geliyor. Aman pi-
relenir gene.

*(Bakan, arkasında Koruma. Müdür ayağa kalkar.
Müsteşar, Bakan geldiğinde kalkmamak için zaten ayakta.)*

MÜDÜR Tamam mı Bakanım?

BAKAN Ne tamam mı yahu?

MÜDÜR Yani. Yaptınız mı? Şeyinizi.

BAKAN Yani sırf konuşma olsun diye konuşuyorsun ha.
Böyle saçma sapan konuşma. İş olsun diye konuşuyor-
sun be.

MÜDÜR Bir daha konuşmam Bakanım.

BAKAN Bak şimdi, bir uçtan bir uca. Gerektiği zaman ko-
nuş yahu.

MÜDÜR Emredersiniz Bakanım.

KAMERAMAN Haydi bakalım sağlığınıza.

MÜDÜR Sağlığınıza Bakanım.

BAKAN Hepinizin sağlığına.

MÜSTEŞAR *(İstemeden de olsa.)* Sağlığınıza.

*(Koruma izne rağmen gene de göstermeden içer. Diğerleri
de içmekte. Kuruyemiştten de alırlar.)*

BAKAN Ooooh... İyi geldi yahu.

KAMERAMAN Aslında viski değil de rakı olacaktı. Şöyle
güzel temizlenmiş iki tane de lüfer. *(Bir eliyle diğerini bi-*

leğinden kavrarak sanki lüfer tanımı yapar.) Ooooh, ateşimiz de hazır. Pişirip pişirip koyacaktım önünüze. Yemediğinizi de arkanıza atacaktınız.

MÜSTEŞAR Bir dahaki düşüşümüze.

KAMERAMAN Bir daha önlemsiz düşmeyiz canım. Değil mi Bakanım?

BAKAN Şimdi büyük bir olasılıkla aramaya başlamışlardır bizi.

KAMERAMAN İçişleri Bakanıyla aranız iyidir inşallah Bakanım.

BAKAN Neden soruyorsun?

KAMERAMAN Aranız kötüyse buldurmaz sizi. Dolayısıyla biz de ayvayı yeriz.

(Bakan pek hoşlanmaz espriden ama gene de gülümser.)

KAMERAMAN Arkadaşa bir bakayım da geleyim.

(Kameraman ilk yardım çantasını da alarak helikoptere girer.)

BAKAN Amma da cıvık herif yahu.

KORUMA Yavşagın biri Bakanım. Pat mat diye korkutunca dövecektim az daha.

BAKAN Bak işte. Kafa bu kadar çalışıyor. Oğlum siz ne zaman akıllanacaksınız? Hiç kızıyor muyum ben? Bu fırlama, televizyonun önemli bir kameramanı. İşimize ya- rıyor yahu.

KORUMA Ama çok gıcık bir herif Bakanım.

BAKAN Yooo. Tam tersine çok sempatik. Cıvıklığını da görmezden geleceksin. Çünkü işe yarıyor. Şimdi sen bu hergeleyi dövsen görüntüler mi bizi bir daha? *(Müdü- r'e.)* Bak aslında gecikiyoruz. Aklıma ne geldi biliyor mu- sun? Dinle. Helikopter sanki yeni inmiş gibi olayı bel- geleyelim. Anladın mı? Anladın mı yahu?

MÜDÜR Anladım Bakanım... Ama nasıl olacak?

BAKAN Zaten helikopterden kaçışımızı, yerde yatışımızı

belgelemedi mi bu fırlama. Şimdi yeniden mizansen verip görüşlerimizi falan bildirelim. Anladın mı?

MÜDÜR Şimdi anladım Bakanım.

BAKAN Dur geliyor. Sanki i benim haberim yokmuş gibi.

MÜDÜR Anladım.

BAKAN *(Sanki başka bir konuda konuşuyorlarmış gibi.)* O kadar telaşlanacak bir şey yok. Adamlar bir hafta daha burada olacaklar. Toplantıyı uygun bir günde yaparız.

KAMERAMAN *(Yavaşça Müsteşar'a.)* Kurtulduk da iş toplantıya kaldı...

BAKAN Hastamızın durumu nasıl?

KAMERAMAN İnleyip duruyor. Ateşi de çıkmış.

BAKAN Geçer.

KAMERAMAN Korkmaya başladım aslında... İnşallah ters bir şey olmaz. Zaten şanssız bir dönem yaşıyor.

BAKAN Ne şanssızlığı?

KAMERAMAN Birlikte olduğu adamdan ayrılmış. Bir hafta önce. şamata olsun, morali düzelsin diye beni yanına katıp gönderdiler bu göreve.

BAKAN Morali düzelsin diye deprem bölgesine gönderilmenin mantığını çözemedim.

KAMERAMAN *(İyice dalga geçer.)* Hayır bu çok iyi. Ben bir ay önce bir sıkıntı geçirmiştım. Haber müdürümüz beni "moralimin düzelmesi için" Orta-Doğu'daki savaşa gönderdi. Bir hafta bombalanan kentleri dolaştım ve ülkeme büyük bir moralle döndüm. Çünkü yaralanmamıştım ve en önemlisi yaşıyordum.

(Sırasıyla Bakan, Müsteşar ve Müdür gülerler. Koruma suskun yalnızca. O da espriyi anlamış gibi yaparak garip bir şekilde güler.)

BAKAN Buna içilir. Haydi şerefe.

BİRLİKTE Şerefe. Şerefe Bakanım. Sağlığınıza.

KAMERAMAN Uzatın bardağınızı Bakanım. *(Bakan'ın*

uzattığı bardağa viski koyar.) Keyifler nasıl arkadaşlar?

MÜDÜR Çok iyi.

KAMERAMAN Müsteşarım suskun. Biraz neşelenelim diye getirdim. İsterseniz içmeyelim yani.

MÜSTEŞAR Kızımın töreni var yarın.

KAMERAMAN Ne töreni bu?

MÜSTEŞAR Uluslararası bir resim yarışmasında ödül kazandı kızım. İkincilik ödülü. İşte o ödülün töreni..

KAMERAMAN Kızınız ne iş yapıyor?

MÜSTEŞAR Öğrenci. İngiliz Dili ve Edebiyatı'nda okuyor. Son sınıfta. Resimle de ilgileniyor. *(Kızıyla gururlandığı bellidir.)* Oldukça yeteneklidir.

(Bu arada Bakan diğerlerine çaktırmadan Müdür'e "çekinim" işini Kameraman'a söylemesini işaretle yineleyerek ayağa kalkar.)

BAKAN *(Korumaya.)* Gel şöyle dolaşalım çevreyi.

MÜDÜR Ben de geleyim mi Bakanım?

BAKAN *('Aptal' der gibi.)* Hayır hayır.

(Bakan ve Korumaya uzaklaşırlar)

KAMERAMAN Dolaşın Bakanım dolaşın. Buraya gelerseniz moraliniz düzelmiş olur. Çaktırmıyor ama onun da bozuldu morali.

MÜSTEŞAR Kutlarım bile demiyor.

MÜDÜR Huyunu anlamadınız mı Müsteşarım? O şimdi küs size. Ama döndüğümüzde gönlünüzü alacaktır.

MÜSTEŞAR Hiç sanmıyorum.

KAMERAMAN Başka kaşık düşmanı var mı Müsteşarım?

MÜSTEŞAR Bir de oğlum var. Amerika'da master yapıyor. Ekonomist.

KORUMA *(Sessizce)* Komünist ha!

KAMERAMAN Çocuklardan yana şanslısınız.

MÜSTEŞAR Evet öyle. Ama zorlanıyoruz. Yurt dışında çocuk okutmak, hele hele Amerika'da. Üstelik burslu git-

ti. Bizim gönderdiğimiz yalnızca el harçlığı, gene de zorlanıyoruz.

KAMERAMAN *(Müsteşar'ın bardağına viski eklerken.)* Daha ne kadar sürecek ?

MÜSTEŞAR Önümüzdeki yıl bitecek.

KAMERAMAN Eh, yüze yüze kuyruğuna gelmişsiniz. Siz Sayın Müdürüm? Çoluk çocuk?

MÜDÜR İki de benim var. Bir kız, bir de oğlan. Ellerinizden öperler. Ama benimkiler lisede henüz. Kız bu yıl bitirecek, oğlan da gelecek yıl.

MÜSTEŞAR Asıl zorluk o zaman başlayacak.

MÜDÜR Başka umarı yok.

MÜSTEŞAR Siz delikanlı?

KAMERAMAN Yalnız yaşıyorum. Daha doğrusu son iki aydır. Birlikte olduğum bir kadın arkadaşım vardı, anlaşılmadık, ayrıldık.

MÜSTEŞAR Çok özel değilse, neden ayrıldınız?

KAMERAMAN *(Biraz hüzünlendirir gibi olur ama hemen toparlanır.)* Benim burcum koç. Onun burcu da koç. Beni yönetmeye kalktı ve dolayısıyla da bir çuval incirin içine etti...

MÜSTEŞAR *(Gülerek.)* Anlaşacağınız bir burçla birlikte olseydiniz keşke.

KAMERAMAN En çok aslanlarla anlaşırım.

MÜDÜR Ama aslan sonunda koçu yer. Ben de anlarım bu işlerden az çok.

KAMERAMAN Benim aslanlarım büyük değil, yavru aslanlardır... Onun için ben ham yaparım onları. *(Diğerleri gülüşürken.)* İkizlerle de anlaşırım. Hele hele başakla. Kova'yı unuttum galiba. Aslında koç dışında herkesle anlaşırım. Bütün kadınlar hoşuma gider en doğrusu. Hepsinin de tenleri kokuları ayrı ayrıdır. *(Göğüs geçirir.)* Gel de şimdi şu dağın başında çakıl kal...

(Bakan uzaktan Müdür'e "söylemedin mi" gibilerden işaret eder. Müdür de söylemek üzere olduğunu belirtir işaretlerle. Bakan çabuk olmasını yineler.)

MÜDÜR Beni dinler misin? Hey.

MÜSTEŞAR *(Kadın konusu açıldığından neşesi yerinde.)* Şimdi kim bilir hangi kadını düşünüyor?

KAMERAMAN Ooof of... Emret müdürüm.

MÜDÜR Estağfurullah. Şey diyecektim...

KAMERAMAN Söyle müdürüm çekinme.

MÜDÜR Zorunlu inişten hemen sonra çekim yaptın, belgedin bazı şeyleri. Neden sürdürmüyorsun?

KAMERAMAN Muhabir arkadaş konuşacak halde olsa ne harikalar yaratırım ben.

MÜDÜR Canım soruyu da sen sor. Sonradan muhabirin sesini ekleyemez misiniz?

KAMERAMAN Bu Bakanın fikri değil mi? Mahsus burarlardan da uzaklaştı ki sen bu tezgâhı iyi kurâsın diye. Yo yo telaşlanma. Benim de işime geliyor. Haydi çağır Bakanını.

(Kameramanı hazırlanırken Müdür helikopterin yanında oyalanmakta olan Bakan'ın yanına gider.)

MÜDÜR *(Yavaşça)* Tamam Bakanım. İkna ettim.

BAKAN *(O da yavaşça.)* Aferin. Kedi olalı bir fare yakaladın.

MÜDÜR *(Yüksek sesle.)* Sayın Bakanım. Lütfen gelerseniz çekim yapılacaktır.

BAKAN Ne çekimi yahu?

KAMERAMAN *(Bağırır.)* Sizinle söyleşi yapmak istiyorum Bakanım.

BAKAN *(Güya espri yapar.)* Şimdi zamanı mı yahu?

KAMERAMAN Siz bilirsiniz. *(Müdür'e.)* Yani görüyorsun. Ben de yapmam.

BAKAN *(Kameraman'ın yanına gelir aceleyle.)* Yahu espri yaptık. Şimdi zamandan bol neyimiz var? Ayrıca ben en

yoğun işlerim arasında bile sayın basın mensuplarının isteklerini geri çevirmemiş bir politikacıyım. Akıllı ve zeki bir delikanlının sen. Espriden anlarsın diye düşünmüştüm.

KAMERAMAN Evet zekiyim. Ama siz de çok zekisiniz Bakanım. Aslında iki cambaz bir de ip meselesi.

BAKAN *(Hoşuna gitmiştir.)* Başlayalım mı?

KAMERAMAN Başlayalım. Şimdi beni iyi dinleyin baylar.. Hep birlikte helikopterde toplanıyorsunuz. Sonra sanki yeni düşmüş gibi koşup geliyorsunuz buraya. Kuşkusuz ben çağırdığımda...

BAKAN Kaçışımızı çekmemiş miydin yahu?

KAMERAMAN Fazla çekim göz çıkarmaz. Üstelik montaj sırasında işe yarar. *(Bakan'a)* Sizi ön plana çıkartalım bakanım.

BAKAN İyi olur.

MÜSTEŞAR *(Yavaşça)* Tam bir soytarılık..

MÜDÜR *(Kimseye duyurmadan)* Soytarılık yalnızca bu mu? Duymasın. Katlanacağız, çaremiz var mı?

KAMERAMAN Haydi acele edin azıcık. Toplanın helikopterde...

(Kameraman dışında herkes helikoptere doğru yürür.)

MÜDÜR *(Kameraman'a)* Muhabir bayan yok ama!..

KAMERAMAN Ben onu stüdyo çekimleriyle eklerim görüntülere. Kulağınız bende olsun.

MÜDÜR Buyurun bakanım.

KAMERAMAN *(Bir yandan vizörden bakıp çekim yerlerini saptarken, diğer yandan)* Önce prova alalım... Yeter yeter. Tam girmeyin içeriye...

(Bakan elbisesini, saçını, başını düzeltir, en önde yerini alır. Müsteşar gönülsüz. "Nerden bulaştık bu işe," der gibi bıkkın. Müdür tam bir görev bilinci içinde. Korunma sırtıtmakta boyuna.)

KAMERAMAN Olmuyor Koruma, olmuyor!

BAKAN Ne yapıyorsun yahu? Ağzı açık ayran delisi gibi her şeye gülüyorsun... Salak!..

KAMERAMAN Bütün emekler boşa gider... Gülmemen gerek...

BAKAN Gülmeyeceksin!

KORUMA *(Korkuyla ifadesizleştirir yüzünü)* Emredersiniz...

KAMERAMAN Güzel, güzeeel.. Tam bir korku belirtisi.. Demek ki bakanın fırçası helikopterin düşmesi kadar ürkütücü... Hazırlanın baylar... *(Diğerleri hazırlanıyor-ken)* Yüz metre koşacak atletler gibi değil baylar..Maratona çıkacak atletler gibi hiç değil... Düşmüş bir helikopterden kaçacaksınız baylar..Hatta kaçma bile denmez buna.. Uzaklaşma daha yerinde bir sözcük... Tamam mı?

BAKAN Tamam!

(Kameraman ağzıyla, uçmakta olan bir helikopter sesi çıkarmaya başlar. Diğerleri, start verilmesini bekleyen atletler gibi... Bunların arasında birazcık Müsteşar uyumu gösteremez gibidir. Kameraman sesiyle helikopteri sanki düşürür.)

KAMERAMAN Haydi koşun!

(Diğerleri yavaş çekim koşarak gelirler.. Koruma gene sırtıtmaktadır.)

KAMERAMAN Dur! Durun! Gene sırttın be!

BAKAN Manyak mısın nesin? Çekimden çıkartalım bu herifi!..

KAMERAMAN Olacak iş değil. Zaten muhabir de yok...

BAKAN Gülme ulan!

KAMERAMAN Haydi yeniden...

(Herkes yerine geçer. Bekleyiş başlar. Kameraman ağzıyla gene helikopter sesi çıkartır. Sonra da düşüş sesi.)

KAMERAMAN Haydi!.. Koşun!..

(Gene yavaş çekim koşmaya başlarlar. Bakan diğerlerini kollayarak koşmaktadır gúya. Yardımcı olmaktadır sanki diğerlerine. Kameraman çekimi sürdürmekte.)

KAMERAMAN Yatın yere! Bravo. Çok güzel...

(Yere yatarlar.)

BAKAN *(Koruma'ya şefkatle)* Evladım... Başını sakın. *(Diğerlerine de sevecenlikle.)* Aman başınızı kaldırmayın yavru-larım.

KAMERAMAN Çok güzel... Bakanım bravo. Çok güzel. *(Çekimi durdurur.)* Bu kadar yeter. Çok teşekkür ederim. *(Herkes kalkar yerinden. Bakan sessizce yaklaşır Kamera-man'ın yanına.)*

BAKAN Nasıl memnun musun çekimden?

KAMERAMAN Çoook. Bu işleri iyi biliyorsunuz bakanım.

BAKAN Bir ara kızı da çeksek...

KAMERAMAN Ben o işi montaj sırasında çözümlerim ba-kanım. Siz kafanıza takmayın.

BAKAN Ondan eminim ama gene de kızı çeksen. Ne olur ne olmaz. Sonra zorlanmamış olursun.

KAMERAMAN *(Dalgasını geçer)* Aklıma çok parlak bir şey geldi bakanım... Üstelik size de yarar...

BAKAN *(Heyecanlanır)* Söyle...

KAMERAMAN *(Birden umutsuz ve üzgün bir davranışa dö-nüşür heyecanı)* Sizin belinizde bir rahatsızlık mı var ba-kanım?

BAKAN Disk kayması... Zaman zaman nükseder...

KAMERAMAN Tüh! Büyük bir fırsatı aslında...

BAKAN Fırsatı değerlendirelim....

KAMERAMAN Ama ağırlık kaldıramazsınız...

BAKAN Bana yararı olacaksa neden kaldırmayayım? Bu üstelik ne kaldıracağıma bağlı... Söylesene yahu!

KAMERAMAN İçerdeki muhabir arkadaşı kucağınızda ge-tirecektiniz buraya. Ben de çekim yapacaktım. Ne olur-

du o zaman? Aaaah ah!..

BAKAN (*Aklına yatar*) Kaç kilo kız?

KAMERAMAN Elli, ellibeş var...

BAKAN Elli ellibeş ha!.. Bana yaslanarak gelse?

KAMERAMAN O zaman ne kıymet ifade eder? Ama şöyle olabilir belki.. Koruma kızı taşısa... Kellesini çekmem.. Sonra sizin kellenizi sanki siz taşımışsınız gibi montajda eklerim görüntüye...

BAKAN Aklınla bin yaşa.

KAMERAMAN Ama sizde yüzük falan yok.. Bu hödükte at nalı gibi şövalye yüzük var...

BAKAN Onun yüzüğünü çıkarttırırım istersen. Hatta yuttururum o yüzüğü o hergeleye.

KAMERAMAN İş yüzükle bitmiyor ki!.. Baksana onun eli ayı eli gibi... Sizinki öyle mi, kibar, zarif bir el. Belli olur. Dikkatli bir izleyici, o ellerin sizin olmadığını, olamayacağını enseler.

BAKAN (*Fırsatı kaçırmamak için*) Müsteşarın elleri tıpkı benim ellerim... Baksana... Üstelik yüzüğü de yok....

KAMERAMAN Kızı taşımayı kabul eder mi?

BAKAN Nasıl etmez? Yapacağın montajı bilmezse uçarak kabul eder...

KAMERAMAN Onu bilmeyecek ama ya seyrettiğinde, civıtır da açıklarsa durumu?

BAKAN Cesaret edemez. Mahvederim onu...

KAMERAMAN Yo yooo... Zaten olmaz. Çünkü kızı taşıyamaz. Altında kalır. Durun bakayım. Benim ellerim tıpkı sizin elleriniz. Bakın! Ben taşıyım sizin adınıza.

BAKAN Peki, çekimi kim yapacak?

KAMERAMAN Ya, onu düşünememiştim. Neyse, neyse, bu işten vazgeçelim.

BAKAN Canım, hemen vazgeçme! Öğret, çekerim ben.

KAMERAMAN Öğrenebilir misiniz?

BAKAN Geri zekâlı mıyım ben?

KAMERAMAN Estağfurullah bakanım.

BAKAN Ben bir günde yüzmeyi öğrenmiş adamım yahu! Denizcilik Bakanı olduğumda siyasi karşıtlarımın olumsuz konuşmalar yapmasını önlemek için bir günde öğrendim yüzmeyi.

KAMERAMAN Yüzmeyi öğrenmekle kamerayı kullanmak aynı şey değil bakanım...

BAKAN Dahası denizcilikten de hiç anlamazdım Bakan oluncaya kadar... Ama şimdi en başarılı bakan benim, gördüğün gibi...

KAMERAMAN Sayın bakanım, bakanlık başka bir şey... Kamerayla çeker gibi yapamazsınız. Ama bakanlık yapar gibi yapmak o denli zor değil. İzin verirseniz şimdi söyleşileri yapalım. Sonra belki bir formül buluruz. Hey millet toplanın buraya. Şimdi siz helikopteri de görecektir şekilde duruyorsunuz. Muhabirimiz olmadığı için sorulan güya ben yönelteceğim size. Kesip-biçme sırasında düzeltiriz işi. Herkes hazır mı?

BAKAN Ben hazırım.

MÜDÜR Emrinizdeyim.

(Müsteşar da hazır olduğunu kafasını sallayarak belirtir)

KAMERAMAN Koruma da hazır. Şimdi sayın bakandan başlayalım...

(Bu arada Müdür, Bakan'ın kravatını düzeltir; omuzlarının üzerini elini bir fırça gibi kullanarak temizler.)

KAMERAMAN Şurası daha uygun olacak. Helikopteri de görelim istiyorum. Sayın Müsteşarım siz de şöyle geçin.

BAKAN Evet. *(Müdür'e.)* Sen de çekil artık ayak altından.

MÜDÜR Şurayı da alsaydım.

BAKAN İşgüzarlık yapma daha.

MÜDÜR Emredersiniz Bakanım.

(Müdür yana çekilir.)

BAKAN *(Güllümseyerek poz verir.)* Böyle iyi mi?

KAMERAMAN *(Vizörden bakar.)* Kare güzel. Oooo ne o Bakanım gülüyorsunuz. *(Sanki bir film yönetmeni gibi rolü tanımlar.)* İçerde yaralı. Dışarıda pilotun ölüsü. Helikopter zorunlu iniş yapmış. Üzüntülü bir görüntü daha iyi olmaz mı?

BAKAN Çekim başlarken ben gereğini yaparım rahat ol sen. *(Yüzünü acı çeken bir görünüme dönüştürür.)* Şimdi iyi mi?

KAMERAMAN Çok iyi. Hiç bozmayın. Bu görüntü hep kalmalı söyleşi boyunca.

BAKAN Tamam delikanlı sen rahat ol.

KAMERAMAN *(Eliyle çekimin başladığını belirtir. Hem çekim yapar hem de.)* Sayın izleyiciler. Burası helikopterimizin zorunlu iniş yaptığı yer. Daha doğrusu, bir dağın, sanki bizim zorunlu iniş yapmamız için yapılmış duygusunu veren düz alanı. Gördüğünüz gibi helikopterimiz bu alanın bitim yerinde başlamakta olan kayalara dokunmadan inmeyi başarmış. İşte bu başarılı inişi gerçekleştiren pilotumuzu, üzümlere belirteyim ki, yitirmenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Helikopterimizin pilot dışında kalan altı yolcusundan biri de hepimizin yakından tanıdığı Denizcilik Bakanımız... Şimdi kendisinden bilgi alalım. Sayın Bakan, olayla ilgili neler söyleyeceksiniz izleyicilerimize?

BAKAN *(Aynı üzgün görüntüyle.)* Öncelikle şunu belirtmek isterim. Üzüntüm sonsuzdur... Çok değerli pilot arkadaşımızı... *(Uzunca bir süre ağlamamaya çalışmayı oynar.)* yitirmiş olmamız... Beni çok ama çok... derinden yaraladı. *(İradesiyle ağlamamayı başarmış gibi bir izlenim vererek.)* Efendim. Şimdi olaya başından başlamak gerekirse... *(Yeniden ağlar gibi olur.)* Beni anlayacağınızı umarak... pilotun şehit olması beni...

KAMERAMAN Sayın izleyiciler görüldüğü gibi Bakanımız henüz şoku atlatamamış. Lütfen Bakanım. Üzülmeyin Bakanım lütfen.

(Kameraman çekimi sürdürürken çok başarılı anlamına baş parmağını yukarıya kaldırarak diğerlerine, Bakan'ın başarılı olduğunu işaret eder.)

BAKAN *(Yeniden sakinleşmeyi başarır, güya.)* Efendim şimdi olaya başından başlayalım. Ben, Müsteşarım ve Özel Kalem Müdürümle birlikte katılmış olduğum toplantının gerçekleştirildiği tatil ilçesinde bulunuyorduk. Toplantımız tam bitmişti ki ajanslar depremi haber verdiler. Besbelli deprem o kadar şiddetliydi ki toplantı masamızın gidip geldiğini görmüştük. Deprem bölgesine uzaklığımız üç saat kadar sürüyordu karayoluyla. Hemen görev bilinciyle topladım arkadaşlarımı ve ne pahasına olursa olsun felakete uğrayan yurttaşlarımıza ulaşma kararı alınmasını sağladım. Tam makam arabamızla yola çıkmışken, ilçe yetkilileri yanımıza gelerek bir muhabirle bir kameramanın bir helikopterle deprem bölgesine hareket etmek üzere olduğunu, bizim de istersek aynı araçla gidebileceğimizi duyurdular.

(Müsteşar ve Müdür işaretleyerek Bakan'ın olayları kendisine göre çarpıttığını el ve yüzleriyle birbirlerine anlatırlar.)

BAKAN O arada helikopterin yedek pilotunun gelmesi bekleniyordu. Oysa bir an evvel yurttaşlarımıza ulaşmamız gerekiyordu. Tanrı bilir kaç kişi ölmüş, kaç kişi yaralanmıştı? Acaba yıkılan yapıların altında kaç kişi inliyordu? Hemen karar vermem gerekiyordu. Çünkü Başbakanımız yurt dışındaydı. Hükümet üyelerimiz ise Başkentte. Öbür Bakanların gelmesi epey zaman alabilirdi. Oysa toprak altında insanlar inliyordu. Hemen, yedek pilotu bile beklemeden hareket ettirdim helikop-

teri. Hayatımızı bile hiçe sayarak verdim bu kararı. İşte buraya kadar her şey yolunda gitti. Ama birden pilotumuzun telaşlandığını, inmeye çalıştığını ve de zorunlu bir iniş yaptığını gördüm. *(Yeniden acıklı bir görünüme bürünür.)* Sanıyorum bir kalp krizi geçiriyordu. *(Şaşılacak şey Bakan ağlamaktadır.)* İnışten sonra... helikopterin kapısını açtı ve ...bizi... tek tek çıkarttı dışarıya. "Patlayabilir" diyordu yalnızca. *(Artık gözyaşları sel gibi akmaktadır nerdeyse.)* bizi kurtardı... Sonra. *(Artık şaşılacak bir şey kalmadı, çünkü Bakan hem ağlamakta hem de dövünmektedir.)* Kendisi de sonsuz yaşamına ulaştı, sonsuz dinlenceye kavuştu.

KAMERAMAN Sayın izleyiciler. Sayın Bakanımızı daha fazla üzmeylem. Çünkü gerçekten üzgünler. İşin kötü yanı bu dağın başında her türlü haberleşme olanağından yoksun kurtarılmayı bekliyoruz... Saat yirmi bir... Ben Zama Zingo. KTL Bir. Himalaya -Everest... *(Çekimi durdurur.)*

BAKAN Nasıldım?

KAMERAMAN Çok Bakan hatta Başbakan gördüm hayatım boyunca... Ama yemin ediyorum sizin gibisini, yani başarılısını görmedim Bakanım.

BAKAN Teşekkür ederim. *(Müdür'e.)* Sen nasıl buldun?

MÜDÜR Çok etkileyiciydiniz Bakanım. İnandırıcılığınız eksiksizdi. Süperdiniz.

KAMERAMAN Bunu espri için söylemiyorum vallahi. Gerçekten de şaşırdım. Neydi o gözyaşı, seller gibi? Peki bu kadar çabuk nasıl ağlayabiliyorsunuz?

BAKAN Bak delikanlı. Ben babamı trafik kazasında yitirdim. Adamcağızın üstünden büyük bir hızla bir tır geçti. Üç parçaya bölündü. Ağlamak için o sahneyi düşünmem yetiyor. Yani soğana falan gerek yok.

KAMERAMAN Pes be, pes. Müthiş bir insansınız siz Baka-

nım. Size ancak şapka çıkarılır. (Müdür'e.) Sizinle de görüşelim Müdürüm. Durun önce ne konuşacağımızı saptayalım.

BAKAN (Kameraman'ın yanına gelir, sessizce.) Bunları konuşturmaya ne gerek var? Yetmez mi?

KAMERAMAN Zengin bir program olsun. Muhabirimizle bile konuşacağım Bakanım.

BAKAN Kendinle de konuş.

KAMERAMAN Söyleşinin yayımından önce benimle ve muhabirle ayrıca Merkezde konuşurlar. (Ciddi.) Siz, herhangi bir tiyatrodan falan oynadınız mı? Yani oyunculukla ilgili bir çabanız, eğitiminiz oldu mu?

BAKAN Yok canım. Ama bu bende doğuştan bir beceri. Ama şeyi unuttum bak. Babam, amatörce oynamış bir tiyatrodan. Ondan geçti galiba.

KAMERAMAN Bakın bu olabilir. Ama şu bir gerçek ki eş bulunmaz bir yeteneğiniz var.

BAKAN Allah kahretsin! Yetişemedik, kaldık buralarda. Sen beni deprem bölgesinde görecektin asıl.

KAMERAMAN Belli olmaz. Bakarsınız gelip kurtarırlar bizi. Gidebiliriz hâlâ...

BAKAN Şimdi gitsek neye yarar? Tüm bakanlar ordadır... (Bakan uzaklaşır Koruma ile birlikte. Belli ki tuvalet gereksinimini görecek.)

KAMERAMAN Amma da çişe gidiyor ha.

MÜDÜR Şekeri var.

KAMERAMAN Müsteşarım başlayabiliriz. (Çekime başlar.) Sayın Müsteşar... siz de anlatır mısınız kısaca? Pilotun öldüğünü nasıl anladınız?

MÜSTEŞAR Efendim ben pilotun rahatsızlandığını anladım ilkin. Uçarken. Ortılığı karıştırmamak için kimseye bir şey belli etmedim. Zorunlu iniş yaptıktan sonra pilotun bizi helikopterden sağ salım çıkartması ve son-

ra ölmesi her türlü takdirin üstündedir. Gerçekten çok değerli bir insandı pilotumuz, galiba. Allah rahmet eyesin. Muhabir bayanın iniş sırasındaki panikten sonra helikopterin içinde bir yere çarpması ve yaralanması üzüntümüzü artıran bir diğer neden oldu. Muhabir bayanın sırt kaburgalarında kırık olabilir. Diğer arkadaşlarımıza bir şey olmaması da sevincimizdir... Halen buradayız ve bizi bulmalarını umutla bekliyoruz.

KAMERAMAN Teşekkür ederim Sayın Müsteşarım. Şimdi de Denizcilik Bakanlığı Özel Kalem Müdürü ile görüşelim. Buyurun Müdür bey.

MÜDÜR Sayın Bakanım ve Sayın Müsteşarım olanları ayrıntısıyla anlattılar. Onlara ekleyecek sözüm yok. Dilerim çabucak gelip kurtarırlar bizi. Teşekkür ederim.

KAMERAMAN Teşekkür ederim Müdür bey. *(Çekim yaparak Koruma'ya doğru gider. Çünkü Koruma helikopterin yanında, görünmeyen Bakan'ını beklemektedir.)* Şimdi de Sayın Bakanın Koruma Görevlisi'nin görüşlerini alalım. Sayın Koruma Görevlisi. Siz ne diyorsunuz bu hususta? Bir mesajınız var mı? Ailene ne diyeceksen, söyle... Tamam mı?

KORUMA *(Utanır, bocalar.)* Düştük... Kurtulduk... Allah yüzümüze baktı... Allah çoluğumuza çocuğumuza bağışladı. *(Hazır oldadır.)* Baba. Burada rahatız. Anne beni düşünmeyesin. Ellerinizden öperim. Karıma selam ederim. Çocuklarımın gözlerinden öperim. Allahın izniyle bizi bulmalarını beklemekteyiz. Bütün akraba, eş-dost ve tanıdıklara selam eder, büyüklerin ellerinden, küçüklerin gözlerinden öperim.

KAMERAMAN Tamam. *(Çekimi durdurur.)*

(Bakan, Koruma'nın son cümlelerini duymuştur.)

BAKAN *(Kameraman'a.)* Ne söyledi bu yahu?

KAMERAMAN Yurtdışına gönderilen Türk Birliğinden

yurda mesajlar.

BAKAN Ben sana söyledim. Bunlara ne gerek vardı?

KAMERAMAN Renk katar. Üstelik bunun yanında sizin söyledikleriniz bir daha değer kazanır.

BAKAN Aferin, kafan çalışıyor.

KAMERAMAN Sayın Bakanım, biz kameranın arkasında kiler, anlarız birçok şeyi. Kimin eksiksiz, kimin üç kâğıtçı, kimin dürüst, kimin sahtekar... Kimin korkak kimin yiğit olduğunu görür görmez anlarız. Çünkü biz yerleştiriyoruz onları karelerin içine... *(Yerdeki şişeyi alır, bardağına koyar viskiden.)* Az bir şey kalmış, bitirelim şunu da. *(Herkesin bardağını doldurup bitirir viskiyi. Sonra boş şişeyi savurup fırlatır ötelere.)*

(KARARMA.)

KAMERAMAN Keyifli bir gece.

BAKAN Öyle...

KAMERAMAN Canımız istediği an gidebilecek durumda olsak, daha da güzel olacak gecemiz...

(Herkes susar.)

KAMERAMAN Ne o gemileriniz mi battı?

MÜDÜR Çocuklar nasıl korkmuşlardır?

KAMERAMAN Hangi çocuklar?

MÜDÜR Benim çocuklarım.

BAKAN Bütün ülke bizi konuşuyordur.

KAMERAMAN Belki de hâlâ hiç kimsenin haberi yok.

BAKAN Kaybolduğumuz duyulmuştur çoktan.

KAMERAMAN Duyulsaydı, en azından aradıklarını görürdük. Belki de hiç farkında değiller. Ya da sabah başlayacaklardır aramaya. Daha az olur tehlikesi.

MÜSTEŞAR Hiçbir şeye yetişemeyeceğiz. *(Birden.)* Ne işimiz vardı buralarda?

BAKAN *(Bir şey söyleyecektir, vazgeçer.)* Bazıları hâlâ laf do-

kunduruyor. Sinirim bozuluyor gene.

MÜSTEŞAR Çocuk muyuz biz yahu? Herhalde bu iş böyle gitmeyecek.

BAKAN (*Doğrudan Müsteşar'a.*) Gitmeyecek! Çünkü dönüştü seni görevden alacağım! Anladın mı? Görevden alacağım seni.

KAMERAMAN Lütfen Sayın Bakan. Bunları başka zaman konuşun. Şu güzel gecenin olağanüstü sessizliğini dinleyelim.

(*Herkes susar. Bakan hırsını alamamanın sıkıntısını yaşamaktadır. Müsteşar yanıt verememenin ezikliği içinde. Ama sanki kararlara varmaktadır beyninde. Susma bu kez daha uzun sürer. Birden uzaklardan bir helikopter sesi duyulur.*)

BAKAN Aaaa!

MÜDÜR Evet Bakanım!

KAMERAMAN Buldular galiba!

MÜSTEŞAR (*Bile.*) Belki de buldular!

KAMERAMAN Susun!

(*Herkes gürlütlü yapmaktan kaçınarak yavaş yavaş kalkar ayağa. Helikopter sesi yaklaşır.*)

KAMERAMAN (*Uzakları gösterir.*) Bakın, geliyor! Bakın!

MÜDÜR İşte!

KAMERAMAN Bak bak!

KORUMA Orda!

BAKAN Bağırın! Bağırılım' Haydi!

KORUMA Heeeeeey!...

MÜDÜR Burayaaaaa! Buraya!

KORUMA Heeeey!

MÜSTEŞAR (*Bile.*) Bulacaklar bizi!

(*Hep birlikte bağırılmaya başlarlar... Gürlültüye Muhabir bile kalkıp gelir...*)

KAMERAMAN Bak! Görüyor musun?

BAKAN Orda!

MÜDÜR Bizi buldular!

KORUMA Gelsene! Gelsene!

(Herkes hem bağırmakta, hem de hoplayıp zıplamaktadır. Ancak bizimkiler birden öylece kalırlar. Çünkü sanki helikopter teğet geçmiştir kendilerine. Helikopter sesinin uzaklaştığını umutsuzlukla ve hüüzünle izlerler. Bir süre beklerler, sonra umutlarını iyice yitirirler.)

BAKAN- Ben içerde dinleneyim biraz.

(Bakan ve arkasında Koruma helikoptere girerler. Diğerleri ateşin başındadır. Birden helikopterin aydınlatma farı söner.)

KAMERAMAN Otelin elektrikleri kesildi galiba.

(Koruma gelir.)

KORUMA *(Diğerlerinin soran bakışlarını görür.)* Bakanım kapattırdı. Akü bitmesin diye...

1. Bölüm Sonu

İKİNCİ BÖLÜM

(Müsteşar ve Müdür ile Kameraman ve Muhabir ateşin çevresinde oturmaktalar, iki ayrı öbek gibi. Koruma Görevlisi ise helikoptere -belki de- yaslanmış kestirmektedir.)

MÜSTEŞAR *(Yazmış olduğu dilekçeyi yeniden okur. Çantaya koyar. Koruma'yı göstererek.)* Uyuyor.

MÜDÜR Benim de geldi uykum.

MÜSTEŞAR Üşüyecek. Zahmet olacak ama söyle de içeriye girsin.

MÜDÜR *(Yerinden kalkıp Koruma'ya giderken.)* Belki de dışarıda bekle demıştır.

KAMERAMAN Der mi der.

MÜSTEŞAR Olabilir.

MÜDÜR Kalk oğlum, kalk...

KORUMA *(Şaşkın.)* Ne oldu? Bir şey mi var?

MÜDÜR Uyuyorsun.

KORUMA Başım düşmüş...

MÜDÜR Geç içerde yat.

KORUMA Ya kızarsa?

MÜSTEŞAR Üşüyeceksin, haydi gir içeriye. Ben de gireceğim oğlum. *(Müdür'e.)* Gelecek misin sen de?

MÜDÜR Burada kalacak halimiz yok.

MÜSTEŞAR Kızım siz nasılsınız?

MUHABİR Acım var. Sızlıyor durmadan.

MÜSTEŞAR Neye yarar ki yapacağımız bir şey yok. Siz de yatın isterseniz.

KAMERAMAN Uyku tutmaz şimdi. *(Eliyle gökyüzünü gösterir.)* Burada kalmamda yarar olabilir.

MÜSTEŞAR Gençsiniz. Üşümezsiniz. Biz biraz uyumaya çalışalım. İyi geceler.

KAMERAMAN İyi geceler.

MUHABİR İyi geceler.

KORUMA İyi geceler bacı.

MÜDÜR İyi geceler.

(Üçü de helikoptere girer yavaşça.)

KAMERAMAN Şansımız, içecek bir şeylerin olması.

MUHABİR İyi geldi. Sanki ağrılarım azaldı.

KAMERAMAN Bir kadeh daha alır mısın?

MUHABİR Bu gece pek hayır diyemiyorum.

(Kameraman iki bardağa da içki koyar.)

KAMERAMAN Sağlığına...

MUHABİR Sağ ol.

KAMERAMAN Biz ne zaman tanışmıştık?

MUHABİR Tanışalı... bir yıl oldu. Sizin televizyonda işe başladıktan birkaç gün sonra olmalı. Ama seni ne zamandan beri tanıdığımı soruyorsan bir beş yılı var derim.

KAMERAMAN Gerçek olamaz.

MUHABİR Gerçek.

KAMERAMAN Nerde?

MUHABİR Otobüste.

KAMERAMAN Nasıl otobüste? Şaka etmiyorsun değil mi? Anlatsana...

MUHABİR Ben o zamanlar "Edebiyat Dünyası"nda çalışıyordum. Söyleşilere otobüsle giderdim. O gün gene göreve çıkmıştım. Tıklım tıklım doluydu otobüs. Bilirsin otobüslerde kadın yolcuları pek rahat bırakmaz bazı erkekler.

KAMERAMAN İnşallah ben değildim.

MUHABİR Arkamda bir hayvan soluyordu. Ben kendimi pencere yanına atmaya çalışıyordum. Birden omzumdan tuttun ve "Şöyle gelin," dedin. Sonra kollarınla iki yanımdan gerilip beni ortada bıraktın... İnerken teşekkür ettiğimde yüzünün hafifçe kızardığını şimdi bile

hatırlıyorum.

KAMERAMAN *(Şaşkın.)* Olamaz!

MUHABİR Gerçekten oldu. Ama işin güzel yanı, öyle tehlikeli bir kalabalıkta sahiplenilmek. Anlatabiliyor muyum?

KAMERAMAN Anlıyorum.

MUHABİR Çok acıyor sırtım.

KAMERAMAN Ancak üzülebiliyorum.

(Susarlar bir süre.)

MUHABİR Annemin kolları, bacakları hep romatizmaydı. Doktor kaplıca tedavisi vermişti. Birlikte gittik. Sabah ve akşam bir kişinin sığabileceği büyüklükte dikey küvetlere giriyordu. Küvetler inanılmaz sıcaklıkta su ile doluydu. Elini soksan hemen çekersin. Bir gün beni de zorla soktular bir küvete. Dayanacağıma inanamazdım ama dayanmayı başardım. Hareketsiz kalman sıcaklığı hissetmemeni sağlıyordu? Şimdi de aynen öyle. Hareket etmezsem acımıyor.

KAMERAMAN Sen de hareket etmeyiver.

MUHABİR. Çok derin nefes almak da acı veriyor.

KAMERAMAN Nefes almamanı öneremiyorum.

(Susarlar.)

KAMERAMAN Kuruyemiş alır mısın?

(Kameraman tabağı iyice uzatır. Kız yavaşça alır tabaktan, özenle yer.)

MUHABİR Yıldızlar ne kadar yakında...

KAMERAMAN "Allaha oldukça yakınınız. Biraz daha çaba gösterseydik, herhangi bir yıldızla inebilirdik.

MUHABİR Dur! Sus!

(Uzaklardan geçmekte olan bir uçak sesi.)

KAMERAMAN Ama uçak sesi.

MUHABİR Olsun.

KAMERAMAN Arama uçakla yapılmaz sanırım. Kaç yıldır

birlikteydiniz?

MUHABİR Beş yıl dolmuştu. Şaşırmadın..

KAMERAMAN İş yerindeki arkadaşlara sormuştum. Uzun süredir birlikte olduğunuzu söylemişlerdi. Anlatsana şu sevgilinle olan hikâyeti. Rahatsız olmazsan anlat.

MUHABİR Rahatsız olacak bir şey yok. Bitti çünkü. Üstelik yıllar sonra tanıştığımız gün bitirdik ilişkimizi... Bir rastlantı ama öyle işte.

KAMERAMAN Neden bitti?

MUHABİR Bana ihanet etti çünkü.

KAMERAMAN Neden bu muydu?

MUHABİR Her şeyi kabul etmiştim. Örneğin evliydi... Benden yaşça çok büyüktü. Ama ihaneti asla bağışlayamam.

KAMERAMAN Napolyon ne demiş biliyor musun? (*Taklit eder-elini Napolyon gibi sokar göğsüne. Dizlerinin üstünde doğrulur-*) Erkekler... Erkekler... İktidarsız olmak isteyen erkekler... Aynı kadınla yatın. Sonunda iktidarsız olmayı başaracaksınız.

MUHABİR Gülecek halim yok.

KAMERAMAN Ağla öyleyse. Kızım kızım. Birçok erkek yapıyor bu işi... Hele hele düş gücü gelişmiş kişiler için bu iş çok kolaydır. Keşke görmezden gelseydin.

MUHABİR Görmezden gelemezdim. Çünkü... Başka şeyler de vardı. Beni bırakıp evine gitmesine dayanamıyordum.

KAMERAMAN O zaman üzülmene gerek yok canım. Amasyanın bardağı, biri olmazsa biri daha. Ben sana bir şey söyleyeyim mi? O adam sana ihanet falan etmedi.

MUHABİR Etti.

KAMERAMAN Bunu bal gibi biliyorsun. Bu ayrılığın nedeni onun evliliğini de yürütmesiydi. Dost olacaksak eğer birbirimize her şeyi anlatmalıyız. (*Güler.*) Duydun

mu ne çıktı ağzımdan? Dost olacaksak eğer, demek ki gizli hedefim ortaya çıktı böylece. (*Ciddileşir birden.*) Çok ciddiye alma yaşamı lütfen. Mutluysa eğer insan, tüm koşullarda birlikteliğini sürdürebilmeli....

MUHABİR Her koşulda mı?

KAMERAMAN Her koşulda tabii. Ama yürümüyorsa da yürümez ne yapalım? Ben üç yıllık evliliğimi bitirdim. Çünkü hiçbir heyecanı kalmamıştı işin. İnsan kedisinden bile ayrıldığında üzülür. Ama sonunda yaşam sürer. Sürmelidir de zaten.

MUHABİR (*Dinler.*) Ses mi?

KAMERAMAN (*Farklı bakar Muhabir'e.*) Burcun ne?

MUHABİR Benim mi?

KAMERAMAN Başka kimse var mı burada?

MUHABİR Aslan.

(*Kameraman güler.*)

MUHABİR Neden gülüyorsun?

KAMERAMAN Hiç. Aklıma bir şey geldi.

MUHABİR Söylesene.

KAMERAMAN Ayıp bir şey geldi. İstersen söyleyeyim.

MUHABİR Hayır hayır!

KAMERAMAN Madem ki bu kadar ısrar ediyorsun söyleyeyim bari.

MUHABİR (*Kulaklarını tıkar eliyle. Ancak kolunu kaldırmayı yarayı etkilemiş olmalı ki acıyla buruşturur yüzünü.*) Kırık yoktur değil mi?

KAMERAMAN Sanmam. Kırık olsa inletirdin buraları. Hatta arama ekipleri bunu sinyal kabul edip bulurlardı bizi. (*Helikopterden, önce Müsteşar, arkasından da elinde E.I.T ile Müdür iner.*)

KAMERAMAN Uyuyamadınız galiba Müsteşarım?

MÜSTEŞAR Uyku tutmuyor.

MÜDÜR Bakın bu değişik bir şey. Telsiz desen telsiz değil.

KAMERAMAN Ver bakayım Müdürüm.

(Müdür ELT'yi Kameraman'a verir. Kameraman inceler.)

KAMERAMAN Nerden buldunuz bunu?

MÜDÜR Hemen tam karşıda. Özel bir yeri vardı sanki. Biraz korktum ama çektim aldım gene de.

KAMERAMAN Galiba bir sinyal aracı.

MÜSTEŞAR Dilerim öyledir. Ama gene de dikkatli olalım.

MUHABİR Mandalı da var.

KAMERAMAN İster misiniz şu mandalı indirdiğimde helikopter havaya uçsun. Sanıyorum Müsteşarım ister.

MÜSTEŞAR Yok canım o kadar da değil.

KAMERAMAN *(Mandalı indirir.)* Paaat!

(Kırmızı bir ışık yanıp sönmeye başlar. Diğerleri korkmazlar.)

KAMERAMAN Kabak tadı verdi değil mi?

MÜDÜR Biraz.

KAMERAMAN Kesinlikle sinyal veriyor.

MÜDÜR Peki sinyalse sesini neden duymuyoruz?

KAMERAMAN *(ELT'ye.)* Ses ver yahu. Ses ver. Seeees! .

(Kameraman mandalı kaldırır. ELT gene ilk haline dönişür, yani ışık söner.)

MÜSTEŞAR Denediğiniz neydi?

KAMERAMAN Neyi denediğimi bilmiyorum. Ama bunu gene indirelim. Eğer sinyal veriyorsa yaşadık.

MÜDÜR Ya vermiyorsa?

KAMERAMAN Üniversitede okurken bir sınıf arkadaşım vardı. Tanrıya ve dine inanmazdı. Ama bütün dinsel kuralları yerine getirirdi. Bunun nedenini sorduğumda şöyle demişti: *(Taklit ederek.)* "Eğer öteki dünya varsa, kuralları yerine getirdiğim için beni cennete alırlar. Cennet yoksa zaten bir kaybım olmaz." Biz şimdi şu mandalı indirelim. *(Mandalı indirir. Kırmızı ışık yanıp sönmeye başlar.)* Eğer sinyal gidiyorsa gelip bizi kurtarırlar.

MÜDÜR Ya sinyal gitmiyorsa?

KAMERAMAN Gitmiyorsa bizi bulamazlar... Böylece de sabahleyin Bakanı ve korumasını kesip yemek farz olur.
(*Muhabir ve Müdür gülerler.*)

KAMERAMAN Siz neden gülmüyorsunuz Müsteşarım?

MÜSTEŞAR Ben geceleri pek gülmem delikanlı.
(*Müsteşar ve Müdür de oturur. Hepsinin gözü ELT'de. Birden helikopter'in aydınlatma farı yanar. Bizimkiler toparlanırlar. Koruma helikopterden çıkıp gelir.*)

KORUMA Bakanımız uyandı.

KAMERAMAN Belli.

MÜSTEŞAR Mümkün olsa güneşi de getirir tepemize.

KORUMA Gelecek.

MÜSTEŞAR Ne yapalım geleceksen?

MÜDÜR (*Kalkar.*) Siz de kalkın Müsteşarım. Tatsızlık çıkar-tır gene.

MÜSTEŞAR (*Bazı şeyleri göze almış.*) Geleceğini bilmiyorum.

KAMERAMAN (*Dalga geçer.*) Uyumuş gibi yapın.

MÜSTEŞAR İnanın bana dayanamıyorum.

KAMERAMAN İşiniz zor.

(*Bakan helikopterden çıkar. Koruma zaten ayakta. Müdür de kalkar. Müsteşar uyur gibi yapar.*)

MÜDÜR Uyuyabildiniz mi Bakanım?

BAKAN Çok girip çıkıyorsunuz.

MÜDÜR Uyku tutmadı Bakanım. Sizi rahatsız etmemek için çıktık.

KAMERAMAN (*Oturduğu yerden.*) Nöbetteyiz. Bakanım.
(*Saate bakar.*) Gece yarısı oldu. Ama gelen giden yok.

(*Bakan, Müsteşar'ın uyur gibi yaptığının farkında. Sinir-lenir ama belli etnemeye çalışır.*)

BAKAN Durumun nasıl?

MUHABİR Hareket etmezsem fena değil.

BAKAN Kıpırdama o zaman.

MUHABİR Öyle yapıyorum.

BAKAN (*Müsteşar'ı kastederek.*) Yanımdan ayrılmalı beş dakika olmadı yahu. Ne zaman yeniden uykuya daldı?

MÜSTEŞAR Uyumuyorum Bakanım.

BAKAN Zaten uyusaydın şimdi içerde olacaktın. Beni de uyartıp çıktın dışarıya. Gözlerin neden kapalıydı?

MÜSTEŞAR Gözlerimi dinlendiriyorum.

BAKAN O da iyi. (*Dayanamaz.*) Bana saygılı davranmıyosun. Son günlerde epey değiştin.

MÜSTEŞAR Ben size saygıda hiçbir zaman kusur etmedim. Etmem de.

BAKAN Ama ayağa kalkmadın.

MÜSTEŞAR Gece yansı olmuş. Dağın tepesindeyiz. İki de birde ayağa kalkmakla mı saygılı davranmış olacağım size?

BAKAN Onu istemedim. Ama hiç olmazsa toparlanabilirsin.

KAMERAMAN Bakanım bu meseleyi bizim olmadığımız bir zamanda...

BAKAN Sizin olmanız ya da olmamanız fark etmiyor. Hatta daha yararlı olur burada bulunmanız. Bu, benim yanımda çalışan bir insan. Bakanı geliyor... Hiç olmazsa bacaklarını toplasa biraz, kötü mü olur?

MÜSTEŞAR Geldiğinizi görmedim. Görseydim toparlanırdım.

BAKAN (*Koruma'ya.*) Söylemedin mi buna?

KORUMA (*Biraz bekler.*) Söyledim Bakanım.

BAKAN Yalan söylüyorsun sen.

MÜSTEŞAR Tatsızlık olmasın diye söyledim.

BAKAN Olsun olsun. Tatsızlık olsun.

MÜSTEŞAR Bakanım. Bakın başkaları da var. Yani bunlara gerek yok.

BAKAN Bana saygısızlık ediyorsun sonra da tatsızlık olmasın diyorsun.

MÜSTEŞAR Bunları sonra görüşelim Bakanım.

BAKAN Yanıt vermiyorsun bana.

MÜSTEŞAR *(Sinirlenir.)* Siz saygıyı hak edecek şekilde davranmıyorsunuz...

BAKAN Öyle mi?

MÜSTEŞAR Evet, öyle.

(Müdür, Müsteşar'a işaretle "susmasını" belirtir. Ancak bu uyarıyı Bakan görür.)

BAKAN Sen karışma yahu!

MÜDÜR Karışmıyorum Bakanım.

BAKAN Ne işaret edip duruyorsun öyleyse?

MÜDÜR Susmasını işaret ediyorum Bakanım.

BAKAN Susmasa ne olur be? Üç aydır kan kusturuyor bana! Verdiğim talimatların büyük çoğunluğunu yerine getirmiyor! Engelliyor! Olmaması için yasal engeller çıkartıyor bir yerlerden! Yani sonuçta benim dediklerimi yerine getirmiyor.

MÜSTEŞAR Haksızlık ediyorsunuz Bakanım.

BAKAN Sanki ben Müsteşar, o Bakan!

MÜSTEŞAR Ben sizi hiçbir konuda engellemiyorum. Yalnızca yanlış yapmanızı önlemeye çalışıyorum.

BAKAN Ben yanlış yapmam.

MÜSTEŞAR Evet siz yanlış yapmazsınız, çünkü yanlışی bana yaptırtmak istiyorsunuz. Davul benim boynumda, tokmak sizin elinizde.

BAKAN Dur hele... Doluymuşsun sen. Onun için mi o yirmi beş yeni mezunun işe girmelerini sağlamadın henüz?

MÜSTEŞAR İşlemleri tamamlanmadı onların. Yoksa alınacaklar işe.

BAKAN Bak gene yalan söylüyorsun. Bu yirmi beş kişiyi almayalım Bakanım demedin mi sen? Bunlar yarın ba-

şımıza istihdam fazlası olarak kalırlar demedin mi?
Söylesene!

MÜSTEŞAR Evet.

BAKAN Ben ne dedim sana?

MÜSTEŞAR Bunları almak zorunda olduğumuzu.

BAKAN Eksik konuşuyorsun. Başka?

MÜSTEŞAR Hatırlamıyorum.

BAKAN Partiden istiyorlar demedim mi? İl Başkanı istiyor demedim mi? *(Sesini giderek yükseltir.)* Başbakan'ın talimatı demedim mi?

MÜSTEŞAR Ama işlemler...

BAKAN Bırak şimdi işlemleri! İşlemler istenirse bir haftada biter! Sen uyutmaya çalışıyorsun beni! Oyalayıp işi yapmayacaksın! Peki ne çıkarın olacak bu işten? Elimizdeki kadrolara başkalarını mı almak istiyorsun yoksa? Bu işi ben izlediğim için başka bir çıkar sağlayamayacağını mı hesapladın ha?

MÜSTEŞAR Ben bugüne kadar çıkarlarımı düşünseydim hanlarım hamamlarım olurdu. Dürüst bir adamım ben!

BAKAN Sen beceriksizliğin adını dürüstlikle kapatmaya çalışan bir bürokratsın, hepsi o kadar! Eğer becerikli olsaydın özel girişimciler kapardı seni. Sen sırtını devlete dayamış, daha kötüsü bir de işleri olmaza sürüklemeyi kendisine ilke edinmiş beceriksiz bir adamsın. Tıpkı diğerleri gibi. Dünyanın değiştiğinin farkında değilsiniz. Ellerinizle sarılmışsınız masalarınıza, değişimi engellemek için ne gerekirse yapıyorsunuz. Çünkü biliyorsunuz ki bu değişimi engellemezseniz kendiniz yok olacaksınız.

MÜSTEŞAR Şimdi ne ilgisi var bunların?

BAKAN Bütün bürokratlardan iğreniyorum!

MÜSTEŞAR Yetti be.

(Çantadan çıkarttığı dilekçeyi Müdür'e verir.)

BAKAN Ver bakayım şunu bana. (*Müdür'ün uzattığı dilekçeyi alır. Bazı sözcükleri okuyarak, bazılarını mırıldanarak.*) Bakanlık Makamına... yıllık iznimin... verilerek... izin dönüşümde... emeklilik işlemimin... saygılarımla... arz ve rica... Ne zaman yazdın bunu?

MÜSTEŞAR Ne zaman yazdığım çok mu önemli?

BAKAN Evet çok önemli.

MÜSTEŞAR Siz helikoptere gittiğinizde yazdım. Çünkü artık dayanma gücüm kalmadı. Yalnızca bana değil, birçok çalışanınıza da aynı şeyleri yapıyorsunuz.

BAKAN Bu dilekçeyi "seni görevden alacağım" demeden önce yazsaydın bir değer ifade ederdi doğrusu. Ha bak bir de hiç izin kullanmadığın çıktı ortaya. (*Alay eder.*) İki yıldır izin kullanmıyorsun sen... Bu arkadaşlar da görevine çok bağlı olduğun için izin kullanmadığını sanacaklar. Oysa kazın ayağı hiç de öyle değil. Söylesene neden kullanmadın iznini?

MÜSTEŞAR Siz bana, izne ne zaman çıkacaksınız diye sordunuz mu? Sormadınız.

BAKAN Sorsaydım çıkacak mıydın?

MÜSTEŞAR Çıkmaz olur muyum?

BAKAN Çıkmazdın! Çünkü Müsteşarsın sen! Neden çıkmazdın izne? Çünkü koltuk boş bırakmaya gelmez. Siz bürokratlar bunu çok iyi bilirsiniz. Bir yerde boşluk varsa hemen doldurulur. (*İyice aşağılar.*) Kaldı ki kendilerinin olmamasıyla işlerin yürüyebileceği gerçeğini görmemizi engellemek için de izne ayrılmazlar bu bürokratlar... İzin onayı vermeyeceğim sana. Neden biliyor musun? Çünkü seni görevden ben alacağım. Hemen gider gitmez. Ha ondan sonra izin istemini yeni atandığın görevdeyken ayrıca değerlendiririz.

MÜSTEŞAR Bir müsteşarın görevden alınmasının bir gün-de olmayacağını bile bilmiyorsunuz. Artık bunları ko-

nuşalım. Toplantı yapıyoruz. Tam bitmek üzere toplandı. Deprem haberini alıyoruz. Ne kadar sürede gidebileceğimizi soruyorsunuz makam şoförünüze. Adam "üç saat" diyor. Hesap yapıyorsunuz. Üç saat git, en az bir iki saat orda oyalan, sonra bir de dönüşü var bu işin. Ya başkent'e varmak? Neresinden baksanız yapılacak toplantıya zor yetişiriz. Üstelik yorgunluk da olacak. Böyle demediniz mi?

BAKAN Evet, aynen böyle oldu. Eeee.

MÜSTEŞAR Ama bu karara varmanızdaki en önemli etken ilgili Bakanların Başkent'ten deprem bölgesine hareket ettiklerini öğrenmenizdir. Çünkü diğer Bakanlar sizden çok önce deprem bölgesinde olacaklar. Büyük bir olasılıkla basın mensuplarıyla birlikte gelecekler. O halde size yararı yok. Gitmeseniz de olur. Ama o da nesi? *(Kameraman ve Muhabir'e.)* Sizin bir helikopterle olay yerine gönderileceğiniz bilgisi geliyor. Artık bir engel yok. Bakanımız hemen gitmeye karar veriyor. Çünkü diğer Bakanlardan çok önce olay yerine gelen ilk yetkili kişi olarak televizyonlarda, radyolarda, gazetelerde görünecek. Ama helikopterin yedek pilotu yok. Gelecek ama ne zaman geleceği belli değil. Biraz önce sizinle konuşurken söylediği gibi, toprak altındaki insanlar için değil telaşı, acelesi. Yedek pilot beklenmeden çıkılacak yola. Yoksa nafile. Tek hedefiniz var o da şov yapmak Sayın Bakan...

MÜDÜR *(Yavaşça)* Artık susun ne olur?

MÜSTEŞAR Hepimizin yaşamını tehlikeye atarak kaldırıyorsunuz helikopteri. Bu dağa çakılıyoruz. Pilotumuz ölmüş. Muhabir yaralı. Ne olacağımız da belli değil.

BAKAN Bitti mi?

MÜSTEŞAR Bitmedi. *(Tepkisinin tadını çıkartarak.)* Siz... Sayın Bakanım. Yaşamım boyunca gördüğüm en bencil

insansınız. Evet, en bencil...

(Şaşkınlık. Müdür çeşitli mimiklerle susmasını işaret eder Müsteşar'a. Bakan bir an gerçekten şaşkınlık geçirir. Böyle bir yaklaşımı beklememektedir doğrusu.)

BAKAN *(Sinirlendiğini belli etmemeye özen göstererek)* Bana bencil dediniz öyle mi?

MÜSTEŞAR Evet...

(Koruma Görevlisi uzun süredir kendisine egemen olmaya çalışmaktayken son cümleden sonra Müsteşar'a doğru yürür. Büyük bir olasılıkla yumruklayıp susturacaktır Müsteşar'ı. Kameraman izler Koruma'yu, önüne geçer. Koruma Görevlisi geçit bulamaz. Bakan, Koruma'ya gerilemesini işaret ederken Muhabir de Kameraman'ın kolundan tutup yana çeker. Susarlar bir süre. Koruma geriler. Kameraman ve Muhabir de.)

BAKAN *(Kesin bir dille)* Bu meseleye karışmasın hiç kimsel! *(Bakan tek tek bakar diğerlerinin yüzlerine. Herkesten onay alır, karışmayacaklarına dair.)*

BAKAN *(Koruma'ya)* Hele sen hiç karışma. *(Ortaya)* Anlaşıldığı kadarıyla bir açıklama yapmam gerekiyor. Bakın ben bu ülkenin bir bakanıyım... Bakan olmaktan öte milletvekiliyim ben. Yani politikacıyım... Öyle mi?

MÜDÜR Evet Sayın Bakanım.

KAMERAMAN Öyle.

MUHABİR Evet.

BAKAN Öyle değil mi sayın müsteşarım?

MÜSTEŞAR *(Kızgınlığını belli etmemeye çalışarak)* Bundan kuşku duyan yok aramızda...

BAKAN Bir dönem için seçiliriz biz. Büyük paralar harcarız seçilmek için. Beceriksiz bir bürokratin düşünemeyeceği kadar büyük paralar. Politika bir yatırımdır. Amacınız hizmetse bu yatırımı yapmak zorundasınız. Yeniden seçilmek amacındaysanız gündemde kalmayı

başarmak kaçınılmaz hedefiniz olmalıdır. Bunu başaramazsanız silinip gidersiniz... Bana Mecliste bulunan milletvekillerinden on beşinin adını bir solukta sayabilecek bir kimse var mı içinizde? Söyleyin var mı?

MÜDÜR Ben sayamam Sayın Bakanım.

BAKAN Ya da var mı içinizde Başbakan'dan başlayarak kabinenin bütün bakanlarını eksiksiz sayabilecek bir kişi? Yo yooo... Kendinizde bir eksiklik aramayın. Bunu ben bile sayamam bakan olduğum halde... Çünkü çoğu o kadar siliktir ki bu heriflerin. Ama bazı bakanların adını hemen verebilirsiniz. Bunun nedenini düşündünüz mü hiç? Oysa yanıtı hiç de zor olmayan bir soru... Çünkü, yaptıkları işleri anlatanlar, medyada yer almayı başaranlar, adlarını halkın beynine çakanlar kolayca sağlayabilirler bunu. Atak olanlar, koşanlar, didinenler, çalışanlar, hizmet verirken terleyenler, ama verdikleri hizmetleri anlatmayı başarak gündemde kalmayı sağlayanlar sonuç alabilirler ancak... Yani yeniden seçilebilirler. Politikayı uğraş olarak seçmişsen gündemde kalmınsın. Bunun başka bir yolu yok.

MÜSTEŞAR Öyleyse bu kaza Tanrının size bir armağanıdır Sayın Bakan.

BAKAN Anlamadım.

MÜSTEŞAR Hele şu çekilenler bir yayınlansın, ününüze ün katılacaktır o zaman. Böylece gelecek seçimleri de garanti altına almış olursunuz.

BAKAN Evet evet... Olumsuz bir durum bir armağana dönüştü benim için... Yalnızca benim için mi bir armağana dönüştü? Ya sizler? Hangi özel kalem müdürünün adını bilir bu halk? Ya bu koruma görevlisini Başbakan'ın korumaları bile kıskanmayacaklar mı? Hangi kamermana böyle bir haberi çekmek kısmet oldu bugüne kadar? Yaralanmış olması ünlenme açısından bir ayrıcalık

getirmeyecek mi güzel muhabirimize? Bana şimdi bir solukta herhangi bir bakanımızın müsteşarının adım söyleyebilecek bir kişi var mı aranızda? (*Müsteşar'a*) Sorum sana değil müsteşarım. Çünkü sen hasbelkader bir müsteşarsın, doğaldır ki sayabilirsin diğerlerinden birkaç ad. Ama şimdi öyle mi olacak? Benim müsteşarımın adını bütün ülke duyacak. Ne güzel şeydir tanınmak. Ne tatlı şeydir halkın ilgi odağı olabilmek...

MÜSTEŞAR Yaşamımızı tehlikeye atmak pahasına, öyle mi?

BAKAN Neden olmasın? Zaten yaşam dediğiniz tehlikeli bir oyun değil midir? Ne kadar tehlikelerle çevrili olduğumuzu görmüyor musunuz? Kimin garantisi var? Caddede gezinirken herhangi bir binanın bilmem kaçınıcı katından bir saksının başımıza düşüp bizi öbür dünyaya göndermeyeceğinden kim emin olabilir içimizde? Ya da frenleri patlamış bir kamyonun bizi altına almayacağına kim garanti verebilir? İnanılmaz tehlikelerle dolu bu hayat bir yarıştır müsteşarım. Ortasında büyük bir pasta olan bir dünya... Bu pastadan pay almak isteyen kişi, işini iyi yapmak, durmamak, zamanı ve olanakları en iyi şekilde değerlendirmek zorundadır.

KAMERAMAN Görüşleriniz bu sistem için geçerlidir sayın bakan...

BAKAN Doğru... Ve bizler bu sistem içinde yaşıyoruz... Üstelik başka bir sistem de kalmadı Dünyamızda. Var mı söylesenize?

KAMERAMAN Başka sistemlerin yıkılması bu sistemin doğruluğunu göstermez.

BAKAN Ben size bu sistem doğrudur dedim mi? Yalnızca bunun, içinde yaşadığımız bir gerçek olduğunu söyledim... Kaldı ki yıkılan sistemler doğru olsaydı yıkılırlarmıydı? Yaşadığımız gerçek dünya bu!

KAMERAMAN Gerçek değil dayatılan... Zorla onaylatı-

lan... İnsan yaşamından daha değerli ne olabilir? Sizin seçilmeniz ugruna pilotun ölmesini, arkadaşımızın yaralanmasını onaylayamam ben. Belki pilot gibi biz de ölmüş olacaktık..

BAKAN Ama ölmedik, yaşıyoruz. Bak ne güzel, nefes alıyoruz, tartışıyoruz. Belki baştan biraz acele etmiş olabilirim. Bunu kabul ediyorum. Ama ben başka bir şey anlatmaya çalışıyorum. Siz de yararlanacaksınız tanınmanın nimetlerinden bundan böyle...

MÜSTEŞAR Ünlü olmanın bana ne gibi yararlar sağlayacağını bulmakta zorlanıyorum doğrusu.

BAKAN Görelim bakalım o zaman ne gibi yararları olacak hepinize. *(Koruma'ya)* Örneğin sen... Tanınmış bir koruma olmanın yararlarını hesap ettin mi hiç? Başbakana bir koruma görevlisi gerekse, akla ilk gelecek kişinin bundan böyle sen olacağını düşündün mü?

KORUMA Ben sizden ayrılmam sayın bakanım. Sayın Cumhurbaşkanımız bile istese gene ayrılmam yanınızdan.

BAKAN Aferin!

KORUMA Anca beraber kanca beraber sayın bakanım. Öl deyin öleyim bakanım.

BAKAN Bir daha lahmacun yemek yok! Anlaşıldı mı?

KORUMA Anlaşıldı Sayın Bakanım.

BAKAN *(Duygulanmış gibi yapar)* İşte bağlılığın, özverinin gerçek bir temsilcisi. Neyse... Kaldığımız yerden sürdürelim konuşmamızı. Ya senin için neler olabilir özel kalem müdürüm? Hiç düşündün mü?

MÜDÜR Düşünmedim sayın bakanım.

BAKAN Düşün, biraz düşün...

MÜDÜR En iyisini siz düşünürsünüz sayın bakanım.

BAKAN *(Kızmış gibi yapar)* Yahu böyle diye diye bütün işleri bana yaptırıyorsunuz. Sekreterlerin saatlik izin kağıtlarını bile benim önüme getirir. Kendin karar ver ya-

hu! Alt yanı bir saatlik izin. O zaman ne oluyor? En küçük ayrıntıları düşünmekten ülkenin daha büyük sorunlarına el atmaya fırsat bulamıyorum. Neler çektiğimi bilemezsin delikanlı... Hele bir basın danışmanım var. Tam deyimiyle evlere şenlik... Dünyanın parasını ödüyorum adama.. Ama o ne yapıyor? Yazacağı basın bültenlerini bile bana danışıyor. Ben danışman mıyım yoksa bakan mıyım? Dönüşte bunları bir daha gözden geçirip gereğini yapacağım. Neyse konuyu dağıtmayalım. İşte izin kâğıtlarını bile bana danışan böyle bir özel kalem müdürü bile kapış kapış gidecek elimizden. Bilmem ki belki de bir bakanlığa genel müdür bile yaparlar seni. Sana geelim delikanlı. Sana ve bu güzel muhabir kızımıza... Haber yayımlandıktan sonra neler olabileceğini o kadar net görebiliyorum ki. Kesinlikle yapımca olacaksınız. Büyük bir olasılıkla emrinize kameramanlar ve muhabirler vereceklerdir. Geniş bir ekiple inanılmaz, çarpıcı programlar yapacaksınız.

KAMERAMAN Bizim televizyonda yapımca olmak çok zordur Sayın Bakan.

BAKAN O zaman siz de başka bir kanala geçersiniz. Üstelik büyük paralar alarak...

(Müsteşar eliyle hoşnutsuzluğunu belirtir ancak Bakan bu durumu görür.)

BAKAN *(Sinirlenir)* İçinizde hiçbir şey olamayacak tek kişiye gelince... Onu hepiniz tanıyorsunuz.. O malum kişinin ikide birde yapılacak toplantıyı gerekçe göstermesine aldanmayın. Tepkisinin asıl nedeni kızının ödül törenine gidememekten kaynaklandı.. Yoksa, devlet çıkarları falan, fasa fiso... Kılıf, hepsi kılıf... Sizin anlayacağınız tam bir sahtekârlık!

MÜSTEŞAR Sizi dinlemek istemiyorum artık. Çünkü kendinizi haklı göstermek için her yolu deniyorsunuz. İşin

kötü yanı yaptığınız her yanışa uygun bir kılıf bulabiliyorsunuz. *(İyice kararlı ve sakin)* Siz... Hayır hayır siz değil, sen... Sen bir şarlatansın.

BAKAN Kim bu havlayan?

MÜSTEŞAR Yazıklar olsun sana!

BAKAN Zehirlemek gerek böylelerini!

(Bakan çaktırmadan Koruma'ya işaret eder. Koruma hızla Müsteşar'ın üzerine yürür, şiddetli bir tokat atar. Müsteşar yere düşerken Kameraman hızla yanına gelir ve Müsteşar'ın üzerine gitmekte olan Koruma'nın ellerinden yakalar. Koruma büyük güç harcar ama ellerini Kameraman'ın ellerinden kurtaramaz.)

MUHABİR *(Kameraman'a bir şey olur endişesiyle Bakan'a yönelir.)* Söyleyin, ayrılınsınlar. Lütfen... Lütfen!

(Kameraman bütün gücünü kullanarak Koruma Görevlisi'ni, ileriye doğru iter. Koruma yere düşer düşmez hemen koltuk altından tabancasını çıkarır. Kameraman şaşkın.)

KAMERAMAN Yapma!

MÜSTEŞAR Dur!

MUHABİR Lütfen!

BAKAN Sakın! Sakın ha!

MÜDÜR Çocuklarını düşün!

(Koruma yaptığı işin farkına varır, silahını indirir. Bakan yanına gelir.)

BAKAN Yakıştı mı sana evladım?

KORUMA *(Bakan'ın elini öper)* Ben.

BAKAN Koy kılıfına. Bir daha görmeyeyim böyle bir şey... Git, orda bekle!

(Koruma en uzak köşeye gider, beklemeye başlar... Bir süre susma. Bakan uzaklaşırken Müdür'e yanına gelmesini işaret eder. Diğerleri sessizce beklemektedirler. Muhabir sessizce, Kameraman'la ilgilenir elini tutarak.)

BAKAN *(Diğerlerinin duyamayacağı şekilde)* Gördün mü ca-

hil herifin yaptığını! Az daha mahvolacaktık! Bu işi düzeltmemiz gerek. Şimdi söyle bakalım. Bu müsteşar olacak herifi ne yapalım?

MÜDÜR Şey... Sayın bakanım... Siz..

BAKAN Bırak şimdi bakanı makarı... Şimdi sen bakansın ben de senin özel kalem müdürünüm.

MÜDÜR Estağfurullah bakanım.

BAKAN Şimdi beni iyi dinle. Bu herifle bu olayları yaşadın. Ne yaparsın?

MÜDÜR Ben ben... Hiçbir... şey... Yapamam...

BAKAN Aciz misin be adam? Koskoca bir bakansın bugüne bugün.

MÜDÜR Estağfurullah bakanım.

BAKAN Yalnızca bir varsayım yavrum. Sen benim yerimde olsaydın ne yapardın?

MÜDÜR *(Kararlı bir şekilde)* Eğer ben bakan olsaydım... *(Yeniden eski haline döner)* Bakan olmak ne haddimize sayın bakanım...

BAKAN *(Kızır)* Tabii olamazsın! Sen bakan olacak adam mısın be adam? Bakan olmak o kadar kolay mı? Herkes bakan olabilir mi?

MÜDÜR Ben de onu arz etmeye çalışıyorum sayın bakanım.

BAKAN Oğlum, yavrum... Şimdi sana emrediyorum! Sen denizcilik bakanı olacaksın. Şimdi... Bir anlık... Ve düşüneceksin. Bu herifi ne yapman gerektiğini düşünüp sesli olarak söyleyeceksin bana. Tamam mı?

MÜDÜR Anladım bakanım. *(Düşünür)* Anladım anlamasına ama... Ben bu saygısızlığı yapamam bakanım. Ölü deyin şimdi kendimi şu kayalıklardan aşağıya atayım. Ama böyle bir şeyi yapamam bakanım.

BAKAN *(Gülmeye başlar)* Gene de haddini bilmen hoşuma gitti doğrusu. Bir oyun bile olsa böyle bir duruma cesaret edememen seni takdir etmeme neden oldu. Sana

olan güvenim daha da arttı.

MÜDÜR Sağ olun sayın bakanım. Tanrı sizi bu milletin başından eksik etmesin. İnşallah hakkınız olan başbakanlık makamına da gelirsiniz yakın bir gelecekte. Sayın Bakanım.

BAKAN *(Hoşuna gitmiştir ama gene de)* Dileğine katılmamak elde değil. Benim ondan neyim eksik? Ama gene de yerin kulağı var derler. Biri duyar da başbakanın kulağına kar suyu kaçırırsa, ipimi çekiverir. Anlaşıldı mı?

MÜDÜR Anlaşıldı sayın bakanım.

BAKAN Sen gene de bu konudaki düşüncelerini kimselere söyleme. Ben şimdi bu müsteşarla ilgili meseleyi nasıl sonuçlandıracağım biliyor musun?

MÜDÜR En iyi şekilde çözümleyeceğinizden eminim sayın bakanım.

BAKAN Şimdi beni iyi dinle. Onunla barışacağım.

MÜDÜR *(Şaşkın)* Peki sayın bakanım.

BAKAN Kuşkusuz bu işte sen de yardım edeceksin bana.

MÜDÜR Emredin bakanım.

BAKAN Görüyorum ki böyle bir sonuç beklemiyordun?

MÜDÜR Şaşırmadım dersem yalan olur. Ama sizin üstün düşünme yeteneğiniz bunun en akıllı yanıtını bulmuştur.

BAKAN Buldum.

MÜDÜR Beni daha fazla merakta bırakmayın sayın bakanım.

BAKAN Bu kaza nedeniyle, bu herif de hak etmediği ama zorunlu olarak yakasına yapışan bir üne kavuşmayacak mı? Kurtulduğumuzda televizyonların, radyoların, gazete ve dergilerin önünde yalan yanlış bir şeyler söylerse bütün bu kazanımlarımızı yitirmez miyiz? Söyle!

MÜDÜR Siz... Çok büyük bir adamsınız sayın bakanım. Çok büyük çok...

BAKAN O halde artık hiç zaman yitirmeden bu herifle can-
cığer kuzu sarması olmak zamanı ne olmuştur?

MÜDÜR Gelmiştir sayın bakanım.

BAKAN Bırak gelmeyi, gelmiş de geçmektedir bile. Baksana surat iki karış oturmakta. Belki de yarın medyaya yapacağı açıklamaları kurgulamakta. Nasıl da yere bakıyor? Ne demişler? Yere bakan....

MÜDÜR Yürek yakan...

BAKAN Onu da yanlış biliyorsun. Yere bakan atın tekmesi kavi olur.

MÜDÜR İzin verin bu sözünüzü yazayım.

BAKAN Bırak şimdi. Ben şimdi tuvalet bahanesiyle uzaklaşacağım buradan. Hemen yanına gideceksin, "Sayın Bakanım oğlunuzun şeyi için sizi kutlayamadığından dolayı çok üzgün," diyeceksin, iş düzelecek.

MÜDÜR Ama oğlunun değil kızının şeyi...

BAKAN Her neyse, kızının düğününe gidemediğim için üzgün olduğumu söyleyeceksin...

MÜDÜR Kızı evlenmiyor sayın bakanım..

BAKAN Ne vardı? Kızı bir şey yapıyordu?

MÜDÜR Evliliği düşünemez. Henüz öğrencidir kızı...

BAKAN Uzatma be adam! Ne olmuştu bu kızla ilgili? Nişan falan mıydı yoksa?

MÜDÜR Uluslararası bir resim yarışmasında ödül almıştı. Onun töreni sayın bakanım.

BAKAN Bir yaşıma daha girdim! Denizcilik müsteşarının resimle, sanatla ne ilgisi olabilir? Bu herifin yanlışı ta başından beri sürüyor demek ki! Neden gidip Kültür Bakanlığına müsteşar olmamış da benim başıma bela olmuş?

MÜDÜR Resimle ilgisi kızından dolayı sayın bakanım...

BAKAN Her neyse... Benim adıma, "Çok kabalık yaptım müsteşarıma," diyeceksin uygun bir dille. Dönüşte Koruma'yı da görevden alacağım, unutturma!

MÜDÜR Anlaşıldı sayın bakanım.

BAKAN *(Ayağa kalkar)* Ben uzaklaşır uzaklaşmaz hemen git yanına ve söyle! Döndüğümde her şey düzelmiş olmalı! *(Koruma'yı eliyle çağırır.)*

MÜDÜR Emredersiniz bakanım...

(Müdür Müsteşar'ın yanına giderken, Koruma da Bakan'ın yanına gelir. Tam bu sırada uzaklardan bir helikopter sesi. İlkın Muhabir duyar. Diğerlerini susturur. Diğerleri de sesi dinlerler.)

MUHABİR Duyuyorsunuz değil mi?

KAMERAMAN Bak! Bak!

MÜDÜR İşte!

MÜSTEŞAR Geliyor!

MUHABİR Ya görmezlerse gene?

KAMERAMAN Üstümüze geliyor.

MÜDÜR Yavrularıma kavuşacağı.

KORUMA Buradayız, buradayız!

KAMERAMAN Buldular galiba..

KQRUMA Heeeey!

MÜDÜR Ateşi çoğaltalım!

MUHABİR Çok acıyor.

(Diğerleri el sallayıp bağırsırlarken Müdür ateşe ek yapar.)

KAMERAMAN Buna gerek yok. Yeterince aydınlık burası.

BAKAN *(Yavaşça Müdür'e.)* Bütün ülke bizi konuşuyor şimdi. Nerdeyse iyi oldu düşmemiz. *(Bağırır.)* Bizi bulacaklarını söylemiştim size.

MÜDÜR Haklısınız Bakanım.

KORUMA Dediğiniz oldu Bakanım.

(Helikopter iyice tepelerinde besbelli. Bizimkiler yukarıya doğru ellerini açmışlar/uzatmışlar. Tam bir yağnuur duası görünümünde bağırlıyorlar. Ama o da nesi, helikopter sesi uzaklaşmakta.)

KAMERAMAN Pilotlar kör galiba!

BAKAN Nereye gidiyorsunuz?

KORUMA Buradayız!

MÜDÜR Geri dönün!

KAMERAMAN E pes doğrusu!

KORUMA Şimdi ayvayı yedik işte!

(Helikopter sesi sabitleşir sanki. Yüzler gülmektedir. Çünkü yeniden yaklaşmaya başlamıştır ses.)

BAKAN İşte!

MÜDÜR Geliyor!

KAMERAMAN Hişt hişt geliyor! Hişt hişt geliyor!

MUHABİR Gene geri dönmesin!

MÜSTEŞAR Artık buldular bizi!

KORUMA Heeey!

BAKAN *(Koruma'ya.)* Böğürüp durma be!

(Helikopter tepelerindedir besbelli. Bizimkiler saçlarını rüzgârdan koruyarak yukarıya bakmaktadırlar.)

SES *(Büyük bir olasılıkla megafondan.)* Sayın Bakanımız. Yeriniz saptanmıştır. Endişelenecek bir durum kalmadı.

En kısa sürede hepinizi kurtaracağız.

MÜDÜR Allahım... Allahım.

MÜSTEŞAR Şükür.

MUHABİR Kurtulacağız.

BAKAN Anlaşılmıyor, susun!

SES Helikopterimiz yanınıza inemeyecek. Çünkü inecek yer yok.

MÜDÜR Öyleyse kurtulamadık.

MÜSTEŞAR Nasıl kurtaracaklar bizi?

KAMERAMAN Dereyi görmeden paçaları sıvamayın.

BAKAN Durun! Anlaşılmıyor.

SES Şimdi aşağıya bir ip merdiven atıyoruz. Merdiveni tutunuz.

KAMERAMAN Şimdi mesele anlaşıldı.

MÜSTEŞAR Merdiveni nasıl kullanacağız?

MÜDÜR Gelsin gerisi kolay.

KORUMA Ya pilotu nasıl çıkartacağız?

BAKAN Pilotu buraya gömeceğiz! Susun be!

SES Bu helikopterde yalnızca bir kişilik yer var. Dikkat! Dikkat, bu helikopterde yalnızca bir kişilik yer var. Şimdi içinizden yalnızca birini alacağız. Yaklaşık olarak yarım saat sonra daha büyük bir helikopterle gelip tümünü kurtaracağız.

KAMERAMAN Ayıp ettiniz ayıp.

MÜDÜR Bu olmadı işte.

MÜSTEŞAR Organizasyon bozukluğu...

KORUMA Sayın Bakanım gider.

KAMERAMAN Kura çekelim. *(İyice dalga geçer.)* Her adı çeken kayalıklardan aşağıya atılsın. En sona kalan helikoptere binip gitsin.

BAKAN *(Bile.)* Şimdi sırası mı espri yapmanın?

SES İpi neden atmadınız yahu?

SEŞLER Ucu burada! Aç! Bekletme daha! Hazır mısınız?

BİZİMKİLER: Evet! Evet! Eeeeeet!

SES Size demedim. Hey bizimkiler, kancayı da unutmayın...

KAMERAMAN Bunlar dalga geçiyor bizimle.

SES Şimdi ip merdiveni atıyoruz... Unutmayın, yalnızca bir kişi. Şansınız bol olsun...

(Yukardan aşağıya hızla bir ip merdivenin atıldığı görülür. Bir de kanca. Bizimkiler çil yavrusu gibi sağa sola kaçışır. Sanki gelmekte olan bir çığ belasından uzaklaşmaya çalışır gibi)

SES Korkacak bir şey yok. Haydi bakalım. Merdivenimizi tutun artık. Beni duyuyor musunuz?

KAMERAMAN Duyuyoruz.

MÜDÜR Nasıl duymayız?

(Diğerleri duyduklarını işaretlerle anlatmaya çalışırlar.)

SES Anlaşıldı.

(Koruma, koşup merdiveni tutar. Bakan merdivene doğru koşar.)

KAMERAMAN Bu kızın yaralı olduğunu bile bile!

MÜSTEŞAR Tiyniyetsiz!

MÜDÜR *(Bile.)* Bencil!

MUHABİR Ne alçak bir adammış be!

(Bakan'ın davranışı izleyicileri de kızdıracak şekilde geliyor/gelişmeli. Kısacası izleyici de Bakan'dan umudu kesmeli.)

KAMERAMAN *(Muhabir'e.)* Sen gideceksin!

(Sinirli bir şekilde Bakan'a doğru koşar.)

BAKAN *(Bir eliyle merdiveni tutar, diğer elinin işaret parmağıyla destekleyerek.)* Gel bakalım güzel bayan. Önce sen. Koş!

MÜDÜR *(Alkışlamaya başlar.)* Bravo Bakanım! Bravo!

KORUMA *(Gözleri yaşarır.)* İnsan evladı!

KAMERAMAN Beni bile yanılttı.

MUHABİR *(İnanamadan yürür.)* Vay canına...

MÜSTEŞAR Mutlaka bir çıkarı vardır. Ama ne?..

(Muhabir merdiveni tutar. Tırmanmaya başlamak üzere.)

BAKAN *(Muhabir'i kolundan yakalar. Kameraman'a bağırır.)*
Haydi! Durma! Çek!

(Kameraman çaresiz kamerayı alıp çekime başlar... Muhabir merdivende basamak basamak yükseliyorken, Bakan bir yandan kıza güya yardım eder, diğer yandan da objektife poz verir. Bakan çekimin sona erdiğini görünce, kaseti çekip alır ve Muhabir'in koltuk altına yerleştirir...)

BAKAN Lütfen bunu son haberlere yetiştir!..

SON

Birinci yazım: 1 Mart 1993

İkinci yazım : 20 Ocak 1999,

İstanbul.

Gençlere...

TUNCER CÜCENOĞLU

YILDIRIM KEMAL

Oyun, 2 Bölüm

KİŞİLER

KEMAL	20 Yaşlarında
EMİNE	45 Yaşlarında. Annesi.
HASAN	55 Yaşlarında. Babası.
RUHSAR	18 Yaşlarında. Nişanlısı
FİKRİYE	45 Yaşlarında. Kayınvalidesi
RECEP	20 Yaşlarında. Arkadaşı.
ELENİ	35 Yaşlarında. Komşu kadın.
SELİM	30 Yaşlarında. Emine'nin akrabası.
HALİDE	25 Yaşlarında. Selim'in karısı
1. DELİKANLI	
2. DELİKANLI	
HALK	

YILDIRIM KEMAL

Yıldırım Kemal ilk kez 18 Aralık 2003 tarihinde Van Devlet Tiyatrosu'nda aşağıdaki kadro tarafından gerçekleştirilmiştir:

Yazan	Tuncer Cücenoglu
Rejisör	Halil Akarsu
Dekor	Sertel Çetiner
Reji Asistanları:	Hande Gürler Cem Arabacıoğlu
Kemal	Orkun Yılmaz
Emine	Özlem Tokaslan
Hasan	Musa Zindan
Ruhsar	Hande Gürler
Recep	Eren Oray
Eleni	Canan Erener
Selim	Cem Arabacıoğlu
Halide	Özlem Başkaya
Sahne Amiri	M. Murat Tangal
Kondüvit	Yalçın Duman
Işık Kumanda	Sinan Mahcup
Süflöz	Dilek Çolak Budak

BİRİNCİ BÖLÜM

Perde açılmadan hoparlörden salona.

ERKEK SESİ Önce Alman, sonra da Fransız sigorta şirketleri İzmir'de birer itfaiye örgütü kurdular.

Bunları diğer ülkelerin itfaiye örgütlerinin kuruluşu izledi.

Daha sonra ise, bütün yabancı sigorta şirketlerine ait itfaiye örgütleri birleştirildi.

Yeni kurulan bu güçlü itfaiye tekeli, kapitülasyonlara dayanarak, başka bir Türk örgütünün, İzmir'de çıkan bir yangın söndürmesine izin vermiyordu, İzmir'de bir yangın söndürmek bile yabancıların tekelineydi.

Kısacası ekonomi her alanda yabancı şirketlerin elindeydi.

(Ses giderek duyulmaz olacaktır.)

Abbot's Emmerly Mines Ltd...

Edward Hadkinson Maden Şirketi...

Eaux de Smyrne...

Glenn Tobacco Co...

KADIN SESİ İzmir. 14 Mayıs 1919.

ÖN OYUN

(Çeşitli minarelerden sala veriliyor...)

Davul sesleri... Recep, 1. Delikanlı, 2. Delikanlı ellerinde bildirilerle izleyicilerin arasında dolaşıyorlar.)*

1. DELİKANLI Bu gece...

2. DELİKANLI Maşatlıkta...

RECEP Katılın...

1. DELİKANLI Birlikte olalım...

RECEP Maşatlık'ta..!

1. DELİKANLI İşgali istemediğimizi gösterelim!

2. DELİKANLI Çocuklarınızı da getirin...

RECEP Maşatlıkta buluşalım.

1 ..DELİKANLI Saat tam sekizde.

RECEP İşgalcileri istemiyoruz!

2. DELİKANLI Yabancı çizmeleri istemiyoruz!

1. DELİKANLI Katılın bize.

RECEP Bağımsızlık istiyoruz!

1. DELİKANLI Saat sekizde Maşatlık'ta.

2. DELİKANLI Birlikte olalım.

RECEP Maşatlıkta...

1. DELİKANLI Gelmemezlik etme...

2. DELİKANLI Sonradan üzülme.

RECEP Bütün kardeşlerin orada olacak.

1. DELİKANLI Ayrım yok, herkes orada.

2. DELİKANLI Sana düşen en büyük görevdir bu.

RECEP Saat sekizde Maşatlıkta.

1. DELİKANLI Bölünmeden...

2. DELİKANLI Birlikte!

RECEP Kanıtlayalım onları istemediğimizi.

(Çıkarlarken.)

1. DELİKANLI Saat sekizde.

2. DELİKANLI Maşatlıkta.

RECEP Birlikte! *(Selim'i görüyor.)* Selim Ağbi! Beni tanıdın mı? Kemal'in arkadaşı Recep.

SELİM Evet Tanıdım. Tanımaz mıyım?

RECEP Biraz konuşabilir miyiz?

(Kararır.)

*

(KEMAL sabırsızca dolaşmaktadır iki katlı bahçeli alışap evin içinde. EMİNE pencere önünde örgü örüyor.)

EMİNE Otursana oğlum.

KEMAL Çok sıcak

EMİNE Terliyorsun. Dolaşma...

KEMAL Geciktiler.

EMİNE Gelirler.

KEMAL Nerde kaldılar?

EMİNE İşleri çıkmıştır.

KEMAL Belki de gelmeyecekler.

EMİNE Gelirler.

KEMAL Gelmiş olmaları gerekirdi. Demek ki gelmeyecekler.

EMİNE Gelemeyecek olsalardı haber verirlerdi.

KEMAL Nerdeyse akşam olacak.

EMİNE *(Gülümser.)* Nişanlını bekliyorsun oğlum. Şimdi sen onu bekleyeceksin, evlendikten sonra da o seni.

KEMAL Bu kadar gecikeceklerini bilseydim...

EMİNE Ne yapardın?

KEMAL Günlerdir arkadaşlarımı görmedim. Sabahtan beri eve bağladılar beni.

EMİNE *(Tedirgin.)* Artık sorumluluğu olan bir insansın sen. Arkadaşın da, dostun da, nişanlın bundan böyle. Memnun değil misin?

KEMAL Neden?

EMİNE Nişanlından.

KEMAL Memnunum ama dünya ile ilişkim hepten koptu.

EMİNE Dur bakalım. Dün bir bugün iki. Evlendikten sonra daha rahat olursun. Arkadaşlarınla görüşürsün. Ama bekârlarla değil. Çünkü bekârların sırtlarında yumurta küfesi yok. Sorumluluğu olmayan insanlarla arkadaşlığın yararı ne? Eyvaaah!

(Emine telaşla içeriye koşar.)

KEMAL N'oldu anne?

EMİNE (Girer.) Az daha demliğin altını çatlatacaktık.

KEMAL Sabahtan beri kaynarsa olacağı bu.

EMİNE Ayran yapayım mı sana?

KEMAL İstemem anne.

(Kapı çalınır.)

EMİNE İşte geldiler.

(Emine kapıyı açmaya giderken Kemal üstüne çeki düzen vermeye çalışır.)

EMİNE (Tam çıkacakken.) Biraz gülümse. Alınmasınlar.

(Kemal dener gülümsemeyi.)

EMİNE (Sesi.) Aaa sen miydin? Gel...

(Emine, arkadan da Selim girerler.)

SELİM Öpeyim hala.

(Selim Emine'nin elini öper.)

SELİM Merhaba Kemal...

KEMAL Hoş geldin Selim Ağbi.

SELİM Nişanlılık yakışmış. Aslan gibi olmuşsun valla.

KEMAL Sağ ol Selim Ağbi.

EMİNE Çayım var... Ayranım var...

SELİM Bütün gün çay içiyorum hâlâ. Ayranın soğuksa...

EMİNE Soğuk soğuk. Sana da getiriyorum oğlum...

KEMAL Peki anne.

(Emine çıkar.)

SELİM Bu ne sıcak yahu? Cayır cayır yanıyor dışarsı. Bu sıcakta dışarda olanın akli yok. (Sessizce.) Buluşabiliyor

musunuz?

KEMAL Sayılır.

SELİM O ne demek? Artık izin versinler canım.

KEMAL Babası kızıyormuş.

SELİM Bu kadar geri kafalılığa ne gerek var?

KEMAL Annesiyle olursa görebiliyorum.

SELİM Annesiyle mi evleniyorsun oğlum?

KEMAL Ona da razıyım Selim Ağbi. Annesi annemle otururken biz bahçeye çıkıyoruz.

SELİM O kadara izin var yani.

KEMAL Annesi bir şey demiyor...

SELİM Bir de desin? O senin nişanlın yahu. Ama Ruhsar'ı ben de çok seviyorum. Güzel kız. Akıllı kız. Ne yapalım katlanacaksın bir süre daha. Evlendikten sonra bunun hıncını çıkartırsın kayınpederinden... Halide'nin yüzünü gerdek gecesi gördüm. Sen daha şanslısın...

KEMAL Hak veriyorum bazen... Benim kızım olsa ben de aynen böyle davranırdım.

SELİM Yanlış yapardın.

KEMAL Neden yanlış olsun? Ortalık karmakarışık. Yarın bir gün bana bişey olsa Ruhsar'ın durumu ne olur?

SELİM Ortalık karışık dedin de... (Cebinden bir kâğıt çıkarır.) Bu gece miting varmış. (Uzatır.) Neye yarayacaksa?

KEMAL Nerde?

SELİM Maşatlıkta. Bildiriyi dağıtın delikanlıya sordum: "Bu miting neye yarayacak?" Bi şey söylemedi.

KEMAL (Okumuştur.) Gidecek misin?

SELİM Bak Kemal... Yararlı olacağını bilsem katılmaz mıyım? Soruyorum sana, neye yarayacak bu miting?

KEMAL Tepki.

SELİM Adamlar yarın sabah işgal edecekler İzmir'i... Onları kışkırtmaktan başka ne işe yarar bu miting?

KEMAL Yarın sabah mı?

SELİM Söylenti öyle... Sen duymadın mı?

KEMAL Hayır.

SELİM Doğru üç gündür sokağa bile çıkmıyorsun. İsabet de ediyorsun. Başı kıcı belli olmayan bir çaba bu. İstanbul hayır demiyor... Vali hayır demiyor. Halk öndersiz. Çıkıp oraya bağıracaklar. Üç-beş kişi heyecanlanacak... Sonra? Biz bağıracağız ama onlar yarın sabah karaya çıkacaklar... Ne anladım ben bu işten? Üstelik kuşku çıkacaklar... Kan dökülürse daha mı iyi olur yani?

KEMAL Sessiz kalınsın istiyorsun Selim Ağbi.

SELİM Öyle...

KEMAL Yaran ne?

SELİM Sessiz kalmak da bir tepkidir. Daha da etkili bir tepkidir.

KEMAL Tepkiyse adamları yine kızdıracak suskunluk...

SELİM Niye kızdırırsın canım?

KEMAL Kızdırmayacakla tepki sayılamaz.

SELİM Sen benim yanılsımı çıkarmaya çalışıyorsun Kemal...

KEMAL Estağfurullah Selim Ağbi... Ama ben...

SELİM Bir dakika... Sessiz kalınmadığını düşünelim bir an... Bağırıldı, çağırıldı... Antlar içildi... Ne değişecek? Bu davranışımız yarın adamların işgalini önleyebilecek mi? Sana soruyorum. Vazgeçecekler mi işgalden? Söyle...

KEMAL Hayır.

SELİM Öyleyse neye yarayacak bu miting?

KEMAL Yalnız mitingle kalmaz ki?

SELİM Ne yapacaklar başka? Söyle söyle...

KEMAL Bilmiyorum. Ama bir şeyler yapılmalı.

SELİM Yapılmalı kuşkusuz. Ama ne yapılmalı? Hiç kimse bir şey bilmiyor... Bak Kemal... Bu ülke bizim ülkemiz... Kuşkusuz yabancıların işgalini destekleyemeyiz. Des-

teklemeyiz de. Bu hainlik olur... Ancak yapılacak bu mitingle insanlarımızın bazıları, ne olursa olsun, noktasına gelebilirler... Gelebilirler değil gelirler... Yanlış ve sonuçsuz eylemlere girebilirler. Bu ise işgalcilerin kırım yapmalarına neden olur. Bilmem anlatabildim mi?

KEMAL Sessiz kalındığında kırım yapmayacaklarını söyleyebilir misin Selim Ağbi?

SELİM Bak o iş değişik. Gene de çılgınlıklar yapabilirler... Ama bunun kışkırtıcısı biz olmayacağız, bu önemli...

KEMAL Kim için önemli?

SELİM Elbet yabancılar için önemli. İtalyanlar için önemli... Almanlar, Fransızlar, Avrupalılar için önemli. Bütün dünya için önemli... Mazlum durumdayız, kıyım yapılırsa yanımızda yer alırlar...

KEMAL Yanımızda yer alacaklarsa bu işgale zaten izin vermezlerdi... Bu ülkenin halkı bütünüyle katledilse bile yanımızda yer almayacaklardır.

SELİM Belki de sen haklısın. Ama gene de kışkırtıcı olan yan biz olmayalım. Bir olasılıkta olsa kışkırtıcı biz olmazsak kırım yapmayacaklardır. Bu en azından denemeye değer. Kısa dönemde sonuçsuz bir başkaldırı yerine, uzun dönemde başarılı bir direnişi ve sonuçta zaferi yeğliyorum ben.

(Emine elinde iki bardak ayranla gelir.)

SELİM Teşekkür ederim hala.

EMİNE Afiyet olsun.

KEMAL Sağ ol anne.

EMİNE Gelinimiz nasıl?

SELİM Çocukla uğraşıp duruyor. Biraz hasta.

EMİNE Ne oldu?

SELİM Üşütmüş herhalde... Sabahlara kadar uyku durak yok. Ağlayıp duruyor. Öbür odada yatıyorum.

EMİNE Ama uyumayan karın... Bütün yük kadınların.

SELİM İşe gitmek zorundayım hala. Uyumam gerek.

EMİNE (*İçten.*) Kemal de ateşlenmişti bir keresinde. Deney-sizdim, ne yapacağımı şaşırmıştım. Üstüne battaniyeler örtüyordum şaşkınlıkla... Bir yaşlı kadın vardı. Komşu-muzdu... Kemal'i elimden kapıldığı gibi soğuk suya bas-tı... Ne sıkıntılarla büyüyor çocuklar...

SELİM Kemal... Senin bir arkadaşın var. Adı dilimin ucun-da...

KEMAL Refik mi? Recep mi yoksa?

SELİM Evet Recep. Biraz önce gördüm. Bildiriyi dağıtanlar-dan biri de oydu... Seni şikâyet etti bana.

KEMAL Beni mi?

SELİM Evet seni... Nişanına çağırmamışsın.

KEMAL Aile arasında ama... Söyleseydin Selim Ağbi.

SELİM Söyledim canım. Akrabalar arasında yapıldı dedim.

KEMAL Bi'sey söyledi mi?

SELİM Yooo...

KEMAL Çağırmalıydık anne. Eninde sonunda üç tane ar-kadaşım var. Bir köşeye otururlardı...

(*Kemal dışarıya çıkar.*)

SELİM Aman hala, sahip olun oğlunuza...

EMİNE Ne oldu ki?

SELİM Boş bırakmayın. Arkadaşları ile görüştürmeyin...

EMİNE Görüyorsun bir saniye bile yalnız bırakmıyorum.

SELİM Hele hele bu gece dışarıya hiç çıkartmayın... Miting yapılacak. Mitinge gitmesi bir şey değil ama korkarım bir küçük topluluk yarın karaya çıkanlara karşı dura-caklar. Duyar duymaz koştum geldim.

EMİNE Sağ ol Selim. Sen de bizim oğlumuz sayılırsın.

SELİM Arkadaşları bildiri dağıtıyorlardı. Kemal'e sitem et-tiler. Bunlar genç, coşkulu. Bakarsın Kemal de karşı du-ranlara katılmış. Görüşmelerini engelleyin.

EMİNE Nişanladık. Neden? Olaylara karışmasın diye. Bir

neden bulup dışarıya bile çıkartmıyorum. İşin aslını sorarsan ben de korkuyorum.

(Kemal girer.)

SELİM (Kalkar.) Eve geç kalmayayım. Ortalık zaten malum...

EMİNE Halide'yi de getirseydin... Otururduk gece.

SELİM Bizim delikanlı biraz düzeldiyse geliriz. (Emine'nin elini öper.) Hala kendine iyi bak. Daha torunlarına bakacaksın.

EMİNE İnşallah.

SELİM Gelinimiz de pek güzel. Öyle güzel çocuklarınız olur ki...

KEMAL (Utanır.) Daha çok erken Selim Ağbi.

SELİM Ne erkeni? Yaz ortasında yaparız düğününüzü...

EMİNE Yaparız yaparız.

SELİM Ama dediğim gibi, karışma hiçbir şeye Kemal.

KEMAL Zaten karışmıyorum.

SELİM En iyisini yapıyorsun. Aman dikkatli ol, arkadaşlarına uyma. (Kemal'i öper.) Haydi hoşça kalın.

(Çıkar.)

EMİNE (Arkasından) Güle güle Selim.

KEMAL Güle güle Selim Ağbi

EMİNE Çok akıllı bir çocuk bu Selim. Her şeyi dengeli... Öyle değil mi yavrum?

KEMAL Öyle anne...

EMİNE Seni de çok seviyor... Hep senin iyiliğini istiyor.

KEMAL Ben de onu seviyorum anne. Ama her şeye karışmıyor.

EMİNE Senin iyiliğin için yavrum.

(Kapı çalınır.)

EMİNE Geldiler galiba. Sen aç kapıyı.

(Kemal çıkar.)

KEMAL (Sesi) Hoş geldin Eleni Teyze.

ELENİ (Sesi.) Hoş bulduk. Emine Hanım evde mi?

EMİNE (*Kapının yanına gelmiştir.*) Gel Eleni... Buyur...

(*Eleni ve Kemal içeriye girerler. Eleni'nin elinde içi dolu bir tabak.*)

ELENİ Kusura bakmayın. Geciktirdim.

EMİNE Estağfurullah Eleni. Zahmete ne gerek vardı?

ELENİ Olur mu? Olur mu? Boş tabak verilir mi?

EMİNE (*Tabağı alır.*) Çok teşekkür ederim. Otursana. Mutfığa bırakayım da geleyim.

(*Çıkar.*)

ELENİ Nasılsın Kemal?

KEMAL Teşekkür ederim Eleni Teyze.

ELENİ Nişanlın pek güzel Kemal. İkiniz de birbirinize yakışmısınız. Allah mutlu etsin.

KEMAL Sağ ol Eleni Teyze.

EMİNE (*Bir tepsi içinde çaylarla gelir.*) Birer çay içelim Eleni.

ELENİ Zahmet ettin.

EMİNE Ne zahmeti Eleni. Zaten hazırды.

ELENİ Seker istemem Emine hanım. Teşekkür ederim.

EMİNE Kilo almamaya çalışıyorsun Eleni.

ELENİ Şişmanlık kötü. N'apayım?

EMİNE Nasılsın Eleni?

ELENİ Ne diyeyim Emine hanım? Ne diyebilirim? Şaşkınlık içinde seyredivoruz olanları. Hiçbir şey anlamadan, hiçbir şey bilmeden.

EMİNE Biz biliyor muyuz sanki?

ELENİ Surda kardeş kardeş geçinip gidiyorduk. Ayranız gayrimiz mı vardı? Durup dururken kötü şeyler olmaya başladı. Biz durumumuzdan memnunduk.

EMİNE Biz de memnunduk.

ELENİ Yıllarca birlikte yaşamışız. Kavgasız gürültüsüz. Ne oldu ne bitti de her şey alt üst oldu? Anlayamadık ki. Bizi bile kıskırtıyorlar. Karsı çıktığımızda hainlikle suç-

luyorlar. Kiliselerde toplanıyorlar, bizim cemaati kışkırtıyorlar. Güya biz ihanet ediyormuşuz. Oysa doğru olanı yapıyoruz. Eğer gerçek payı varsa yarın işgal edilecek İzmir.

KEMAL Galiba doğru Eleni Teyze.

ELENİ Korkarım çok kötü şeyler olacak. Çok kan akacak. Bizim Niko geçen gün biraz ileri geri konuşacak olmuş, nerdeyse dövecek olmuşlar. İşler bu hale geldi iste. Çok kötü çok kötü. Ben Kemal'e neden karşı olacak misim? Ya Emine Hanıma? Ya Hasan Beye? Sizden iyilikten başka ne gördük?

EMİNE Doğru söylersin Eleni.

KEMAL Ok yaydan çıktı bir kez Eleni Teyze.

EMİNE Yalnız siz mi bizden iyilik gördünüz? Ya biz? Sünnetimiz olur yardımcı olursunuz. Ölümüz olur ağlarsınız. Hasan Bey kriz geçirdiğinde Niko taşımadı mı sırtında?

ELENİ *(Ağlar gibi olur.)* Geçen gün bizim çocuğu mahallenin çocukları dövmek istemişler. Hasan Bey almış ellerinden.

EMİNE Büyüklerin kavgalarına çocukları neden karıştırmalı?

ELENİ Bunlar unutulur şeyler mi? Ben Hasan Beye karşı çıkabilir miyim?

EMİNE Biz birbirimizi severiz Eleni.

ELENİ Severiz, sevmez miyiz? Sizi de Allah yarattı, bizi de. Bilmez miyiz? Hepimiz aynı Allaha inanırız. Ama utanıyorum sizden. Çok utanıyorum hepinizden.

EMİNE Nerden çıktı bu şimdi?

KEMAL Ne utanması Eleni Teyze?

ELENİ Sanki suçlu ben misim gibi...

EMİNE Ne suç? Ne suçlusu Eleni?

KEMAL Anlamadım bi'sey Eleni Teyze...

ELENİ Bütün olanlardan kendimi sorumlu tutuyorum.

EMİNE Nasıl oluyor o?

KEMAL Sorumluluk senin değil ki.

ELENİ Ne bileyim iste. Öyle hissediyorum. Sanki yarın yapılacak işgali önleyebilirmişim de önlemiyormuşum gibi bir duygu. Düşlerimde bile bunu görüyorum. Kâbuslarla uyanıyorum.

KEMAL Kendini suçlaman için ne gibi bir neden var ki?
Gelenlere buyruğu sen mi veriyorsun?

ELENİ Sanki ben veriyormuşum gibi.

EMİNE Çocukça bir şey bu Eleni. Seninle ne ilgisi var onların?

ELENİ Öyle bir duygu iste... (*Ağlamaya başlar.*) Anlatamıyorum.

EMİNE Eleni?

KEMAL Niye ağlıyorsun teyze?

EMİNE Amma da sulu göz oldun Eleni...

ELENİ Bir şeyler yapmak istiyorum yapamıyorum. Kötü şeyler olacak, çok korkuyorum. Niko da söylüyor zaten. Çok kötü şeyler olacak diyor hep.

(*Emine Eleni'nin başını elleri arasına alır, okşar.*)

EMİNE Çocuklaşma. Biz seni biliyoruz Eleni. İnsanları seviyorsun. Yüreğin sevgiyle dolu. Keşke herkes senin gibi olsa. Hiçbir kötülük kalmazdı dünyada. Kavga, savaş her şey biterdi. Çocuklarımız gidip de gelmeyecek korkusu kalmazdı hiçbirimizde. Çocuklarımızı tıpkı bir düğüne gönderir gibi ölüme göndermezdik böyle. Süsleyip püsleyip. Göndermek zorunda kalmazdık.

(*Eleni kalkar. Gözlerindeki yaşları siler eliyle.*)

EMİNE Niye kalktın?

ELENİ Ateşin üstünde tencere var. Hoşça kalın.

EMİNE Gene gel Eleni.

ELENİ Gelirim.

EMİNE Güle güle Eleni.

KEMAL Güle güle Eleni Teyze...

(Eleni'yi uğurlarlar.)

EMİNE Bütün bu işleri başımıza açanları Allah yok etsin.

(Susma.)

KEMAL Ben biraz çıkayım.

EMİNE Ayıp olur oğlum.

KEMAL Onların yaptığı daha ayıp. Üç adımlık yol.

EMİNE Belki bir işleri çıkmıştır.

KEMAL Bir haber vermek de mi gelmiyor ellerinden?

EMİNE Öyle deme yavrum.

KEMAL Gelirim hemen.

EMİNE Ya sen çıkar çıkmaz gelirlerse?

KEMAL Birazdan gelecek dersin.

EMİNE Beklemek zorunda kalırlar.

KEMAL Biraz da onlar beklesin. Bırak anne, çıkmak istiyorum.

EMİNE Nereye gideceksin oğlum?

KEMAL Günlerdir görmedim arkadaşlarımı. Bir merhaba deyip gelirim.

(Kapı çalınır.)

EMİNE İnşallah geldiler.

(Kemal kapıyı açar.)

KEMAL (Sesi.) Ooo?

RECEP (Sesi.) Hayırsız.

EMİNE Kim o Kemal.

KEMAL (Sesi.) Recep gelmiş anne.

(Emine aceleyle kapının yanına gelir.)

EMİNE Hoş geldin oğlum.

RECEP Hoş bulduk teyze.

EMİNE Niye kapı ağzında duruyorsunuz? Geçin içeriye. Biraz sonra nişanlısı gelecek. Burda konuşun oğlum.

(Recep ve Kemal içeriye geçerler.)

Recep Emine'nin elini öper.)

EMİNE El öpenlerin çok olsun oğlum. Otur yavrum, otur.

RECEP Rahatsız etmeseydim teyze.

EMİNE Rahatsızlık ne demek?

RECEP Bahçede de oturabilirdik.

EMİNE *(Karşı çıkar.)* Çok güneş. Serin serin burda oturun.

Ben zaten içeriye geçeceğim. Size çay getiriyorum.

RECEP Zahmet etmeyin teyze.

EMİNE Ne zahmeti oğlum? Annen nasıl?

RECEP İyi teyze... Biraz daha iyice. Ama gene de tam iyileşmiş sayılmaz. Sabahlara kadar öksürüyor.

EMİNE Baban? Kardeşlerin?

RECEP Onlar da iyiler. Bizim evin bahçe duvarı çökmüş-tü. Onu ördürüyor babam.

EMİNE Ben içeriye geçeyim. Siz rahat oturun oğlum.

(Emine içeriye geçer. Dinlemeye çalışır kapı ardından.)

RECEP Niye gelmedin?

KEMAL Biliyorsun bir haftadır telaşımız vardı.

RECEP Bugün niye gelmedin? Yarım saattir bekliyorum seni.

KEMAL Nerde bekliyorsun?

RECEP Okulun önünde. İnsan gelemeyecekse bile bir haber vermez mi?

KEMAL Oraya mı gelecektim?

RECEP Söylemedi mi sana?

KEMAL Kim?

RECEP Selim Ağbi. Gelmedi mi buraya?

KEMAL Geldi. Seni gördüğünü söyledi. Ama beni beklediğini söylemedi.

RECEP Söylemedi mi?

KEMAL Söylemedi.

RECEP Oysa çok önemli olduğunu duyurmuştum kendisine.

KEMAL Söylemedi beklediğini.

RECEP İyi ki gelmişim. Ağaç olacaktım orda.

KEMAL Ben de gelmek istiyordum zaten sana. Ama biliyorsun işte.

RECEP Önce şu şeyi konuşalım. Niye çağırmadın beni nişanına?

KEMAL Aile arasında yaptık.

RECEP Sen benim arkadaşısın Kemal. Yediğimiz içtiğimiz ayrı oldu mu bugüne dek?

KEMAL Ruhsar'ın arkadaşlarını da çağırmadılar. Zaten evleri daracak.

RECEP Bir köşeye sıkıştırdım yahu.

KEMAL Özür dilerim Recep. Elimde olan bi'sey değildi ki.

RECEP "Aranızdan su sızmiyordu. Kemal'le küstünüz mü yoksa?" diyor diğer arkadaşlar. Utanıyorum. "Çağırdı da gitmedim," diyorum. Ayıp yahu. Beni bu durumlara düşürdün. Haydi çağırmadınız diyelim. İnsan bir uğrar yahu. Öldün mü kaldın mı? Bilgimiz yok.

KEMAL Dışarıya çıkamadım ki?

RECEP Ortalık karmakarışık, bizim arkadaşımız dışarıya çıkamıyor. Çıkamıyor değil çıkmıyor. Beş dakika zaman ayıramaz mısın yahu?

KEMAL Çıksam ne olacak? Elimizden ne geliyor?

RECEP Elimizden ne mi geliyor? Ülkemiz işgal ediliyor, biz elimiz kolumuz bağlı mı oturacağız? Biz bu ülkenin çocuklarıyız Kemal. Elimizden bir şeyler gelmeli.

KEMAL Ne yapabiliriz?

RECEP İşte bunları konuşmamız gerek. Ne yapabilirizi bulmak zorunda değil miyiz? Oturmakla olmaz Kemal. Elimizden bir şeyler gelmeli. Hem bu ne nişanı böyle yahu?

KEMAL Nişanlanacağımı biliyordun.

RECEP Sen de benim nişanlanacağımı biliyorsun. Ama şim-

di zamanı mı? Ortalık birbirine girmiş sen en kötü zamanda nişan yapıyorsun.

KEMAL Biliyorsun uzun süredir bekliyorduk.

RECEP Tam da işgale birkaç gün kala mı yapacaktın nişanı?

KEMAL Babanım hasta olduğunu biliyorsun.

RECEP Benim babam da hasta. Fazladan annem perişan.

Ama ben böyle bir şeye evet demedim. Durum yüzünden kuşkusuz. Hele şu karışıklık bitsin diyebilirdin.

KEMAL Babam kalp hastası Recep.

RECEP Zorla mı nişanladılar yani?

KEMAL Zorla değil tabii.

RECEP Öyleyse? Ailelerimiz bizi korumaya çalışıyorlar Kemal, bunu anlamıyorsun.

KEMAL Kimden korumaya çalışıyorlar?

RECEP Bizim bu olaylara girmemizi engellemek için yapıyorlar bu nişanları falan. Bu oyunu bozmamız gerek. Çünkü biz bu ülkenin gençleriyiz. Biz çıkmazsak ortaya, kim çıkacak? Kim kurtaracak bu ülkeyi? Biz ortaya çıkmazsak bu ülke yandı Kemal. Hem sana bir şey daha söyleyeyim Kemal. Selim Ağbin garip bir adam.

KEMAL Neden?

RECEP Baksana benim beklediğimi sana duyurmamış. Bunu çözsene. Analarımız, babalarımız akılları sıra beni, seni koruyorlar. Bilmiyorlar ki sonuçta ülkeye zarar veriyorlar. Yarın İzmir işgal edilecek, daha hâlâ bizi engellemek için çalışıyorlar.

KEMAL Daha açık konuş Recep.

RECEP Daha açık mı konuşayım? Bundan daha açık nasıl konuşulur? Neden böyle ilgisizsin?

KEMAL Ben mi?

RECEP Şaşırtıyorsun beni Kemal. Anlamıyorum seni. Dilim varmıyor başka şeyler söylemeye. Ama olanların farkında değilmişsin gibi davranmayı seçiyorsun sen.

KEMAL Yüreğim kan ağlıyor benim. Elimden gelen her şeyi yaparım.

RECEP Öyleyse mesele yok. Bak şimdi. Bu gece Maşatlık'ta bir miting yapılacak. Biz düzenledik. *(Bir bildiri uzatır.)* Herkes orda olacak. Göstermeliyiz onlara bu işgali istemediğimizi.

KEMAL Neye yarayacak bu miting?

RECEP Selim Ağbin de öyle sordu bana. "Neye yarayacak bu miting?" Ne kadar etki altında kalmışsın.

KEMAL Ben kimsenin etkisi altında kalmam. Ben de soruyorum, neye yarayacak bu miting?

RECEP Yararı tartışılır mı? Tabii ki bu işgali istemediğimizi bütün dünyaya haykırmamıza yarayacak. Herkesin duymasını sağlayacağız.

KEMAL Sonra?

RECEP Çoğunluğun bizde olduğunu göstereceğiz herkese.

KEMAL İşgali önleyecek mi bu miting?

RECEP Belki de önler.

KEMAL Önlemez.

RECEP Belki de önlemez. Ama hiç olmazsa işgalin kolay olmayacağını göstermiş olacağız.

KEMAL Kolay ya da zor. Bu işgal olacak Recep.

RECEP İyi öyleyse, her şeyi kendi akışına bırakalım. Elimiz kolumuz bağlı oturalım.

KEMAL Oturmayalım.

RECEP O zaman neden karşı çıkıyorsun?

KEMAL Ben yalnızca yararını ya da zararını tartışıyorum.

RECEP Ama nişanlını sığınıp bizimle görüşmüyorsun bu konuları. Bu nedenle de seninle ilgili...

KEMAL Evet.

RECEP Boşver.

KEMAL Neden boşverecekmişim? Ne olmuş benimle ilgili?

RECEP Bu gece mitinge gelecek misin?

KEMAL Söylemedin? Açıkla! Benimle ilgili ne olmuş?

RECEP Bırak şimdi. Sen bu gece mitinge gelecek misin gelmeyecek inisin? Onu söyle.

KEMAL Söylesene Recep.

RECEP *(Sinirlenir)* Sen korkuyorsun Kemal!

KEMAL Ben mi?

RECEP Evet sen! Korkuyorsun! Bütün arkadaşların böyle söylüyorlar. Senin korktuğunu söylüyorlar.

KEMAL Ne korkması? Neden? Ben askere gitmiş adamım! Bir mitingden mi korkacağım?

RECEP Konuyu saptırma Kemal. Mitingden tabii ki korkmazsın.

KEMAL Öyleyse?

RECEP Bizimle birlikte olmaktan korkuyorsun. Eylemin içinde olmaktan korkuyorsun.

KEMAL Böyle mi düşünüyor herkes?

RECEP Evet.

KEMAL Ama babam kalp hastası. Onun üzülmesini istemiyorum.

RECEP Aynı durumlar hepimiz için geçerli.

KEMAL Yanlış düşünüyorlar! Ben korkmuyorum! Korkmam da!

RECEP Biraz daha yavaş sesle konuş. Duymasın annen. *(Emine duyamayacağını anlıyor, mutfağa geçiyor.)* Ailelerimiz duymamalı. Onlara duyurmadan direnmenin yolunu bulmalıyız. Hepsi karşı çıkıyor o zaman. Ailelerimizin karşı çıkmasını kınamıyorum ki. Tabii ki çocuklarını koruyacaklar. Ben de aynı durumdayım. Bana da ısrarla nişan yapmaya kalktılar. Ama bu durumu gerekçe göstermeden nişanın şimdilik olamayacağım anlattım onlara. Başka yolu yok ki.

(Emine elinde bir tepsi ile girer. Susarlar.)

EMİNE *(Oldukça tedirgindir.)* Limon da ister misiniz?

RECEP Sağ ol teyze.

KEMAL İstemem anne. Teşekkür ederim. *(Annesinin oturmak üzere olduğunu görerek.)* Çayımızı içelim de biraz dolaşalım Recep.

EMİNE Yo yo. Ben içeriye geçiyorum zaten. Biliyorsun Ruhsar gelecek Kemal.

(Emine içeriye geçer. Dinlemeye çalışır.)

RECEP Görüyorsun bak. Bir saniye bile yalnız bırakmıyorlar. İşin zor. Hepimizin işi zor. Ama bunları aşmanın yolunu bulmalıyız. Beni iyi dinle Kemal. Bütün arkadaşlar bir karar verdik. Ülkemiz işgal ediliyor. Buna karşı elimizden geleni yapmalıyız. Yapacağımız, deneyeceğimiz yolların tümü kapalı. Biri dışında. Silahlı mücadele. Tek yol silahlı mücadele. Yalvarmak, ağlamak, sızlamak, yardım beklemek, hiçbirisi mümkün değil. Kendi gücümüzle, kendi inancımızla direnmek. Başka yolu yok bu işin. Yoksa koyunlar gibi kesecekler bizi mezba-
hada. Bugün belki bize katılacakların sayısı az olacak. Ama bu bizi umutsuzluğa götürmemeli. Çünkü giderek büyüyecektir sayımız. Halk katılacaktır sonunda. Çünkü herkes zarar görecektir bu işgalden. Halkın direnişi de kaçınılmaz olacaktır o zaman.

KEMAL Miting kaçta yapılacak?

RECEP Sekizden sonra. Anlaştık mı Kemal?

KEMAL Bütün arkadaşlara söyle. Ben korkmuyorum. Korkmam da.

RECEP Sağ ol Kemal. Şimdilik hoşça kal.

KEMAL Gidiyor musun?

RECEP Daha uğrayacağım yerler var.

KEMAL Peki.

(Sarılp öpüşürler.)

KEMAL *(İçeriye seslenir.)* Anne, Recep gidiyor!

EMİNE *(Hemen girer.)* Kalkıyor musun oğlum?

RECEP Allahısmarladık teyze

EMİNE Güle güle oğlum Annene babana selam söyle.

RECEP Başüstüne Emine teyze.

KEMAL Güle güle.

EMİNE Güle güle.

(Recep çıkar. Emine ve Kemal bir süre hiç konuşmazlar.

,Emine çay bardaklarını toplar.)

KEMAL Korkmuyorum. Korkmuyorum.

EMİNE *(İçerden gelir.)* Bi'sey mi dedin yavrum?

KEMAL Hayır.

EMİNE Ama bi'seyler konuşuyordun kendi kendine.

KEMAL Yok dedim anne.

EMİNE Ama deminden.

KEMAL Çok üstüme geliyorsun anne.

EMİNE Seni seviyorum oğlum.

KEMAL Senin yüzünden!

EMİNE Benim yüzümden mı.?

KEMAL Yok bi'sey anne!

EMİNE Benim yüzümden ne oldu.?

KEMAL Bi'sey olmadı!

EMİNE Beni kırıyorsun ama.

KEMAL Konuşmayalım bu konuyu!

EMİNE *(Ağlar gibi olur)* Bütün Çabam senin için.

KEMAL N'olur üstüme gelme anne.

EMİNE Sevgim bunaltıyor mu seni?

KEMAL Zarar veriyor anne.

EMİNE Bunlar ne biçim sözler?

KEMAL Ben korkak değilim anne!

EMİNE Tabii ki değilsin. Nerden çıkartıyorsun bunları?

KEMAL Anne anne!... Lütfen sus!

EMİNE Beni paylıyorsun artık. Hiç yapmadığın şeyleri yapıyorsun. Ben senin annenim yavrum.

KEMAL Ben de senin oğlunum anne. Seni küçük düşürecek bir şey yapar mıyım?

EMİNE Yapmazsın.

KEMAL Öyleyse sen de beni düşünmek zorundasın anne.

EMİNE Düşünmüyor muyum?

KEMAL Bilmeyerek de olsa zarar veriyorsun sevginle bana. Ben genç bir insanım anne. Dayanma gücüm kalmıyor.

EMİNE (Ağlar.) Sana zarar mı verdim ben? Bunu nasıl söyleyebiliyorsun?

(Kemal sarılıp annesini öper.)

KEMAL Anne... Özür dilerim... Lütfen bağışla beni. Söylememem gereken sözler ediyorum.

(Susma.)

EMİNE Eleni Teyzenlere kadar gideyim.

KEMAL Ya Ruhsar'lar gelirse?

EMİNE Hemen geleceğim.

KEMAL Peki anne.

(Emine çıkar. Kemal dolaşır evin içinde.)

KEMAL Ben korkak değilim. Ben korkak değilim. Korkak olmadığımı herkes görecek. Herkes görecek.

(Susma. Kemal birden kapalı dolapları açmaya, içlerinden bir şey aramaya başlar. Dolap içlerini boşaltmaktadır. Ancak aradığını bulamamaktadır. Dolapların içlerinden çıkardıklarını gene yerlerine koymaktadır gelişigüzel. Aradığı anahtarı bulur. Kapalı bir dolabı açacaktır. Kapı çalınır. Kemal her şeyi alelacele yerlerine yerleştirir. Kapıyı açar.)

KEMAL Hoş geldiniz.

RUHSAR Merhaba Kemal.

FİKRİYE El öpenlerin çok olsun oğlum.

(İçeriye geçerler.)

FİKRİYE Annen yok mu?

KEMAL Eleni Teyzelere kadar gitti. Ama hemen gelecek.

Buyrun oturun.

(Fikriye ve Ruhsar otururlar.

Susma.)

FİKRİYE Halası geldi. Bırakıp gelededik.

KEMAL Zararı yok.

RUHSAR *(Yavaşça.)* Yüzün neden asık?

KEMAL Bi'sey yok.

RUHSAR Kemal!

KEMAL Yok bi'sey.

RUHSAR Ama sen üzgünsün.

KEMAL Bütün gün beklettiniz evde. Ha şimdi geldiler, ha şimdi gelecekler. Bütün gün.

RUHSAR Halamların geldiğini söylemişti annem.

KEMAL Haber verebilirdiniz.

RUHSAR Hemen kalkacaklar sandık. Ama kalkmadılar.

KEMAL Bunları sonra konuşuruz.

RUHSAR Peki Kemal.

(Kapı çalınır. Kemal açmaya gider.)

FİKRİYE Keşke bir haber verseydik.

RUHSAR Ben gönlünü alırım anne.

(Emine girer.)

EMİNE Hoş geldiniz.

FİKRİYE Hoş bulduk.

RUHSAR *(Emine'nin elini öper.)* Sen de hoş geldin anne.

EMİNE Geciktiniz kızım.

FİKRİYE Halası geldi.

EMİNE Onları da getirebilirdiniz.

FİKRİYE Olmadı işte. Rahatsız etmeyelim dedik.

EMİNE Aaa. Yabancı evi mi burası?

FİKRİYE Emine hanım. Artık akrabayız. Bazı şeyleri bilmenizde yarar var. Onlar eksik gedik aramaya gelirler. Nişan gecesi için bir alay laf çıkartmışlar. Limonata eksik dağıtılmış da, ikramda kusurumuz olmuş da. Buraya

geleceğimizi bile söyleyemedik. İşleri güçleri dedikodu.
(*Ruhsar'la Kemal'i işaret eder.*) Anlatırım birazdan.

KEMAL İzin verirseniz biz bahçeye çıkalım.

FİKRİYE Peki oğlum.

EMİNE Gölgeye oturun oğlum.

(*Ruhsar ve Kemal çıkarlar.*)

FİKRİYE Çocukların yanında konuşamıyorum. Müthiş dedikoducudurlar. Biliyorsun benim efendi sinirli. Onun sinirli olduğunu bile bile doldururlar her seferinde.

EMİNE Fikriye hanım.

FİKRİYE Sonuçta bu halalardan bıktım vallahi. Şimdi de gelmişler, yok efendim kızla oğlanı yalnız bırakmayın, aman bunlar genç, ateşle barut yan yana dururlar mı? Binbir türlü laf... Eee bizim efendi de etkileniyor tabii. Onun için kusurumuza bakmayın.

EMİNE Estağfurullah. Fikriye hanım ben biraz önce bizim Selim'lere gittim.

FİKRİYE Eleni'lere gittiğini söylemişti Kemal.

EMİNE Ona öyle söyledim. Bu gece bize gelecekler. Ne olur siz de gelin.

FİKRİYE Bu gece mi? Neden? Bi'sey mi var?

(*Emine dolapların kapaklarının açık olmasından kuşkulanıp kalkar ayağa. Karıştırır. Aceleyle kapalı yeri açar. Bir tabanca çıkarır, rahatlayıp yerine koyar.*)

FİKRİYE (*Elindeki örgüden başını kaldırıp Emine'yi izlemiştir.*) Ne var bi'sey mi oldu Emine Hanım?

EMİNE Yok yok. Bu gece mutlaka gelin bize.

(*Kararır.*)

(*Aydınlanır. Kemal ve Ruhsar bahçededirler.*)

RUHSAR Biraz gülümse.

KEMAL (*Gülümser gibi yapar.*) Oldu mu?

RUHSAR Olmadı. İçten olsun.

KEMAL İçimden gelmiyor.

RUHSAR Gecikmemizin nedenini söyledim ama.

KEMAL Salt onunla ilgili değil.

RUHSAR Öyleyse. Beni sevmiyorsun artık.

KEMAL O da nerden çıktı?

RUHSAR Besbelli, sevmiyorsun beni artık.

KEMAL Saçmalama. Seni çok seviyorum. Bak Ruhsar. Beni iyi dinle.

RUHSAR Bu ciddi görüntü hiç yakışmıyor sana.

KEMAL Ama çok önemli günler yaşıyoruz Ruhsar. Bak yarın işgal edilecek İzmir.

RUHSAR Somurtup oturalım öyleyse.

KEMAL Sen işi ciddiye almıyorsun. Konuşmayalım.

RUHSAR Vallahi şakaydı. N'olur n'olur.

KEMAL Hiç büyümeyecek misin sen?

RUHSAR Ama beni bu halimle sevdin. Büyürsem sevmezsin.

KEMAL Ama...

RUHSAR Babam da senin gibi. Somurtur hep. *(Taklit eder.)* Kaşlarını çatar böyle.

KEMAL Dinle beni. Dinle. Benim korkak bir insan olmamı ister misin? Nişanlın için korkak denmesini ister misin?

RUHSAR Kim diyebilir ki?

KEMAL Diyebilirler canım. Birileri diyebilir.

RUHSAR Kimse diyemez. Çünkü sen korkak bir insan değilsin Kemal. Kordon boyunda yürürken bana laf atanları hatırladın mı? Kaç kişiydiler?

KEMAL Bırak şimdi.

RUHSAR Tam beş kişiydiler. Nasıl atladın ortalarına? Bir yumruk birine, bir yumruk öbürüne. Birini de bir kafayla düşürmüştün yere. Kemal kafan acımamış mıydı? Hani vurunca, ağzından kan boşanmıştı adamın. Peki senin kafana neden bi'sey olmamıştı?

KEMAL Ben alınım la vurmuşum. Alın burun değil ki.

RUHSAR Seni çok seviyorum Kemal. Nasıl kaçmışlardı değil mi? O an âşık oldum sana. O an. Biliyor musun annem yemek yapmayı öğretiyor bana. Ama yaptığım makarna hamur oluyor. Pilav da lapa. "İyi pilav pişiren yemek yapmayı öğrenmiştir," diyor annem. Bir öğrenebilsem...

KEMAL Öğrenmesen de olur.

RUHSAR Neden?

KEMAL Yapacağın güzel yemekler için evlenmiyorum seninle.

RUHSAR İyi öyleyse. Her gün lapa yersin. Ama menemeni becerebiliyorum.

KEMAL Öyleyse her gün menemen yeriz.

RUHSAR Her gün mü?

KEMAL Her gün.

RUHSAR Saban, öğlen, akşam?

KEMAL Evet.

RUHSAR Bıkamaz mısın?

KEMAL Bıkmam. Çünkü sen yapıyorsun.

RUHSAR Bıkarsın.

KEMAL Bıkmam.

RUHSAR Hep korku içindeyim. Bir gün benden...

KEMAL Evet senden.

RUHSAR Beni bir gün sevmemenden korkuyorum.

KEMAL Olur mu öyle şey?

RUHSAR Olur. Olmaz mı? Babam annemi alabilmek için neler çekmiş? En sonunda alıp kaçırmış onu. Ama şimdi? Farkında bile değil babam. Yalnız bağırmayı bilir. "Yemek niye hazır değil?" "Gömleğim neden buruşuk?" "Her işe karışma."

KEMAL Babanı sevmiyor musun?

RUHSAR Sevmez miyim? Ama anneme çok kötü davranıyor. O zaman kızıyorum ona. Beni hep sev olur mu?

Sevgimiz hiç bitmesin.

KEMAL Bitmeyecek Ruhsar. Kuşkusuz yaşadığımız sürece.

RUHSAR Bitmeyecek değil mi?

KEMAL Bitmeyecek. Ancak olanları görüyorsun. Çok kötü şeyler oluyor. Neler olacağı da belli değil. İki kişilik bir dünyada yaşamıyoruz Ruhsar. İster istemez birçok şeye karışmak zorunda kalacağız. Hiçbir yaşam garantimiz yok artık. Gerçekçi bakalım her şeye. Düğünümüz ne zaman olacak? Olabilecek mi? Bazı soruları sor artık kendine...

RUHSAR Beni korkutuyorsun Kemal.

KEMAL Korkutmayı başardıysam güzel...

RUHSAR Güzel mi?

KEMAL Güzel tabii. Bak şimdi işgal yarın. İçimizde bir alay adamları var yılların kiniyle bekleyen. Dış bileyen binlerce insan. Biraz güçlendiler, meyhanelerde kavgalar çıkartmaya, sokaklarda bize saldırmaya başladılar. Kili-selerde, toplu yerlerde İzmir'in zaten kendilerinin olduğunu haykırmaya başladılar.

RUHSAR Neden yapıyorlar bütün bunları?

KEMAL Bir düşleri var. Eski topraklarına sahip olmak yeniden.

RUHSAR Eleni Teyzeyi çok seviyorsunuz hepiniz. Eleni teyze de öyle düşünmüyor mu acaba?

KEMAL Hayır. Eleni Teyze bizim gibi düşünüyor. Çünkü o bizden biri. Niko Amca da öyle. Onlar gibi birçok insan da bizim gibi düşünüyor. Anadolu'da insanlar kaynaşıyor. Sonunda kendi topraklarımızı savunmak zorunda kalacağız. Görünen köy kılavuz ister mi? Bu bakımdan ileriye dönük düşlerimize ara vermemiz gerekiyor.

RUHSAR Evlenemeyecek miyiz yani?

KEMAL Öyle bir şey söylemedim. Ben genç bir insan olarak bu kavganın içinde yer almalıyım Ruhsar. Bu benim

görevim. Beni anlıyor musun?

RUHSAR Anlamaya çalışıyorum.

KEMAL Bu kavgada ölmek de var.

RUHSAR Allah korusun.

KEMAL Ama işin gerçeği bu. Şimdiden hazır olman gerekiyor bazı şeylere.

(Hasan görünür. Yavaş yavaş gelmektedir. Kemal ve Ruhsar onun geldiğini görüp susarlar. Ayağa kalkarlar.)

HASAN Aman aman aman... Gelinim gelmiş. Güzel gelinim gelmiş.

RUHSAR *(Elini öper.)* Hoş geldin baba.

HASAN Sen de hoş geldin kızım. Nasılsın oğlum?

KEMAL Sağ ol baba.

HASAN Yukarda mı bizimkiler?

KEMAL Evet baba.

(Hasan sandalyelerden birine oturur.)

HASAN Oturun oturun. Keyfinizi bozmayın.

(Ruhsar ve Kemal de otururlar.)

HASAN *(Bağırır.)* Hanım!.. Emine hanım!

(Emine ile Hayriye'nin bulundukları yer aydınlanır.)

EMİNE Niye bağırıyor böyle?

(Çıkar.)

FİKRİYE O kadar oldu mu saat? Eyvah!

(Fikriye telaşla toparlanır.)

EMİNE *(Yanlarına gelir.)* Bir şey mi oldu Hasan?

HASAN Bir şey olmasını mı bekliyorsun?

EMİNE Yoo. Hiç bağırırmazdın da böyle? Bir isteğin mi var?

HASAN Var tabii. İnin aşağıya hep birlikte burda oturalım.

FİKRİYE *(Telaşla gelir.)* Bizim efendi de gelir nerdeyse. Hadi kızım hazırlan.

HASAN Bir merhaba demek yok mu Fikriye Hanım?

FİKRİYE Kusura bakmayın Hasan Bey. Vaktin böyle ilerlediğinin farkında değildim.

HASAN Canım bizde olduğunuzu söylersiniz. Ne var bunda?

FİKRİYE Söylerim söylemesine ama... Bizi görmeyince telaşlanır. Zaten haberi de yok burda olduğumuzdan. Hazır mısın kızım?

RUHSAR Hazırım anne.

FİKRİYE Bize izin verirseniz hemen gidelim.

HASAN İzin sizin Fikriye hanım. Dünürüme selam söyleyin.

FİKRİYE Baş üstüne.

EMİNE (*Hasan'a yavaşça.*) Bu gece Selimler gelecek bize. Onları da çağıralım.

HASAN Dünürüme söyleyin. Bu gece konuklarımız olacak. Siz de gelin.

EMİNE Çay içmeye bekleriz.

FİKRİYE (*Karşı çıkar.*) Teyzesi gelecek. Başka gece inşallah.

HASAN Onlar da gelsin. Bak ne güzel, bahçede otururuz.

FİKRİYE Bizim efendi ne der bilinmez? Eğer gönlü olursa geliriz.

HASAN Zaten yakın eviniz. Oturur sohbet ederiz serin serin.

FİKRİYE Ben söylerim. Ama gelemesek gücenmeyin bize. Hasan bey allahaısmarladık.

(*Fikriye Emine hanımla öpüşür.*)

EMİNE Gelmeye çalışın mutlaka.

(*Kemal kayınvalidesinin elini öper.*)

RUHSAR Allahaısmarladık baba. (*Elini öper.*) Anne. (*Elini öper.*)

(*Ruhsar Kemal'in elini sıkar.*)

Uğurlamak için hep birlikte arkalarından giderler. Hasan da kalkmıştır.)

FİKRİYE Rahatsız olmayın n'olur...

HASAN Rica ederim. Rica ederim. Selam söyleyin.

FİKRIYE Baş üstüne.

(*Fikriye ve Ruhsar giderler. Hasan yeniden eski yerine oturur.*)

HASAN Oooo... Çok serinmiş burası. Aman Allahım bugün nasıl bir sıcak vardı. Dairede herkes sırt üstü düştü. Ne hazırladın Emine?

EMİNE Dünden kalan bir şeyler var. Balık da var.

HASAN İyi... şöyle bol domatesli, limonlu bir salata da yaparsan yanma.

EMİNE Yaparım.

HASAN Aman kapalı yerlere girmek istemiyorum. Burda yiyelim. Hiç olmazsa serin serin esiyor dışarı. Öyle değil mi oğlum?

KEMAL Buyur baba?

HASAN Akşam yemeğini burda yiyelim dedim.

KEMAL İyi olur baba.

HASAN Niye dalgınsın böyle?

KEMAL Yoo.

HASAN Haydi oyalanma hanım. Karnım aç zaten.

EMİNE (*Giderken.*) Olur.

HASAN Eee ne var ne yok oğlum?

KEMAL N'olsun baba.

HASAN Nişanlını çok seviyorum oğlum.

KEMAL Biliyorum baba.

HASAN Sen de çok seviyorsun değil mi?

KEMAL Evet baba.

HASAN Garip bir şey ama... Annen de seviyor Ruhsar'ı.

KEMAL Neden garip olsun?

HASAN Anneler pek sevmez gelinlerini.

KEMAL Neden sevmezler baba?

HASAN Herhalde... Kendi çocuklarını daha çok sevdiklerinden.

KEMAL Kendi çocuklarının mutluluğunu istemezler mi?

HASAN İsterler.

KEMAL O zaman sevmeleri gerekir gelinlerini de.

HASAN Olması gerektiği gibi düşünüyorsun. Ama gerçek başka. Hiçbir anne gelinini sevmez, sevemez. Kıskanır onu. Oğlundan kıskanır. Çünkü o yaşamını bir başkasıyla paylaşmaktadır. Ama insanca bir duygu. Kınamak gerekir. Örneğin senin babaannen hiç sevmemişti anneni.

KEMAL Belki onun için annem seviyor Ruhsar'ı.

HASAN Bak bunu hiç düşünmemiştim. Belki de öyledir. İnsanları anlamak, onları çözmek o kadar güç ki. Babaannen ölüm döşeğindeyken bile eğilip kulağıma "Bu Emine'yi almamalıydım sana," demişti. Oysa annen tam üç ay yatağa çakılı anneme bir gün bile yüksünmeden bakmayı başarmıştı.

KEMAL Baba.

HASAN Söyle oğlum.

KEMAL Bu gece miting var.

HASAN Biliyorum. Bizim daireye de getirmişler bildirilerden. Sultani öğrencileri. Katılım çok olacak galiba.

KEMAL Ne biliyorsun baba?

HASAN Eee oğlum, insanlar bir arayış içinde. Bir şeyler yapmak istiyorlar. Çoğu da meraktan gider zaten. Ben de isterdim gitmeyi. Ama heyecanlanmak yaramıyor bana.

KEMAL Baba.

HASAN Söyle.

KEMAL Ben de gitmek istiyorum.

HASAN Neden olmasın?

KEMAL Gidebilir miyim yani?

HASAN Gidebilirsin.

KEMAL (*Babasının yüzünden öper.*) Sağ ol baba.

HASAN Görevim oğlum. Görevimiz. Ülke elden gidiyor.

Bir şeyler yapmak gerek. Yararlı bir şeyler yapmak gerek. Hem bize gelip anlattırsın neler olup bittiğini.

KEMAL Hemen gidebilir miyim?

HASAN Şimdi erken. Aceleye ne gerek var? Yemeğini yiyip gidersin.

KEMAL Şey baba. Annem engellemeye çalışabilir. Onu üz-mek istemiyorum.

HASAN Ne var ki bunda? Ben çözümlerim o işi. Rahat ol, gideceksin.

(Kararma.)

(Hasan, Emine ve Kemal bahçede yemek yiyorlar. Kemal yemeğini bitirmek için acele ediyor.)

HASAN Biraz yavaş oğlum.

(Susma. Selim ile karısı Halide bir bebek arabasını sürerek geliyorlar.)

SELİM İyi geceler.

HASAN iyi geceleeer.

EMİNE Hoş geldiniz. Buyrun oturun.

HASAN Yaklaşın masaya, yaklaşın.

SELİM Yoksa erken mi geldik?

HASAN Erken değil. Hatta geç geldiniz. Balığı kaçırdınız.

KEMAL Hoş geldin yenge.

HALİDE Nasılsın Kemal?

KEMAL İşte... Gördüğün gibi.

SELİM Allahaşkına siz yemeğinizi bitirin.

HASAN Zaten bitirdik canım.

HALİDE Biraz daha geç gidelim dedim. Ayıp oldu.

HASAN Ne ayıbı yahu? Siz bizim yabancımız mısınız?

EMİNE Birer parça koyacağım.

SELİM Yiyecek halimiz yok.

HALİDE Vallahi yedik.

EMİNE Zehir değil ya. Hadi...

(Bir tabağa koyduğu iki külçük balık parçasını önce

Halide'ye daha sonra da Selim'e uzatır.)

SELİM Gerçekten de kaçırmışız fırsatı.

EMİNE Afiyet olsun, isterseniz biraz daha yapabilirim.

SELİM Yo yoo.

EMİNE Vallahi var.

HALİDE Elinize sağlık pek güzel olmuş ama yiyecek halimiz yok.

EMİNE Bizden teklif etmesi. Nasıl oldu çocuk Halide?

HALİDE Biraz sonra başlar ağlamaya.

(Önce Hasan sonra Kemal ellerini Emine'nin tabak içinde uzattığı bezle silerler. Halide bebek arabasını Selim'e yaklaştırır. Emine'ye yardım etmeye başlar, içeriye taşımaktadırlar masanın üzerindeki. Kemal tedirgin, nasıl kalkıp gideceğini düşünüyor.)

HASAN İş güc nasıl Selim?

SELİM *(Bebek arabasını sallarken.)* Yorucu. Üstelik maaş da yetmiyor. Bana göre bir iş değil Hasan. amca. Ama ne yaparsın işte.

HASAN Ev kendinizin. Karın masrafsız. Geçinirsiniz.

SELİM Geçiniyoruz geçinmesine ama zorlanıyoruz doğrusu. Bakalım, zam yapacakmış Şirket maaşlara.

(Emine ile Halide gelirler.)

EMİNE Çayımızı koydum ocağa.

HASAN Birer kahve içseydik önce.

EMİNE Su kaynasın yaparım.

(Halide bebek arabasını yanına alıyor. Sallıyor.)

EMİNE Annenler nasıl kızım?

HALİDE Bilmiyorum. Hiç görmüyorum.

EMİNE Neden görmüyorsun kızım?

HALİDE *(Dertli.)* Nasıl göreyim? Baksanıza halime? Sabahlara kadar uyku durak yok. Biraz uyuyacak olsam başlıyor ağlamaya.

EMİNE Salıncak kurun eve. Ağladıkça çekersin ipini.

HALİDE Kurduk. Sütüm mü iyi gelmedi anlayamadım git-ti.

(Susma.)

KEMAL (Ayağa kalkar.) Baba! Ben... Geç kalmayayım.

EMİNE Nereye oğlum?

KEMAL Mitinge anne.

(Susma.)

SELİM Bugün konuşmuştuk Kemal.

KEMAL Recep geldi Selim Ağbi.

SELİM Geldi mi?

KEMAL Epey beklemiş beni. Ama onun bekleyeceğini söylemedin bana.

SELİM Senin iyiliğin için Kemal. Yararsız işlere...

KEMAL Yararsız değil Selim Ağbi. Gel birlikte gidelim.

SELİM Neye yarayacak gitmem?

KEMAL Selim Ağbi hem kendisi gitmez, hem de gidenleri engeller. Kendi korkunu bende savunuyorsun.

HASAN (Sert.) Uzatma Kemal! Miting biter bitmez gel.

(Kemal uzaklaşır.)

EMİNE Neden izin verdin? Neden?

HASAN Sus be kadın!

(Kararma.)

*

(Maşatlık. Halk, izleyicilerin arasından, yanlardan geliyor. Bazılarının ellerinde meşaleler. Recep ve arkadaşları bir öbek oluşturmuşlar. Kemal kalabalığın arasından Recep ve arkadaşlarını buluyor. Önce Recep görüyor Kemal'i. Sarılıp öpüşüyorlar. Sonra diğer arkadaşları sarılıyorlar Kemal'e. Öpüşüyorlar.

Meşaleler daha büyük ateşlere dönüşüyor. Bir süre sürüyor suskunluk.)

RECEP (Bağırıyor.) İşgale hayır.

GENÇLER (Hep birlikte) İşgale hayır, işgale hayır! İşgale ha-

yır!

İşgale hayır!

RECEP İşgale geçit yok!

GENÇLER İşgale geçit yok!

İşgale geçit yok!

İşgale geçit yok!

İşgale geçit yok!

RECEP İzmir işgalcilere mezar olacak İzmir işgalcilere mezar olacak! İzmir işgalcilere mezar olacak! İzmir işgalcilere mezar olacak!

(Diğer öbekler de bağırmaya başlıyorlar. Artık ne bağırıldığı anlaşılmaz olmuştur. Büyük bir gürültüdür yükselen.)

PERDE

İKİNCİ BÖLÜM

Aynı gece.

Hasan Bey'in evinin bahçesi. Hasan ve Emine oturuyorlar. Sessizlik.

HASAN Üşüdüm.

EMİNE İçeriye geçelim.

HASAN Burası iyi...

(Susma.)

EMİNE Gece yarısını geçti saat.

HASAN O kadar oldu mu?

EMİNE Oldu.

(Susma.)

EMİNE Miting dağılalı iki saati geçti nerdeyse...

(Emine kalkar.)

HASAN Nereye gidiyorsun?

EMİNE Bir kazak getireyim sana.

HASAN Bir kahve yapsana.

EMİNE Bugün beşinci kahven.

HASAN Sayıyor musun?

EMİNE Sağlığına dokunacak.

HASAN Dokunmaz.

EMİNE İhlamur getireyim istersen. Zaten hazırda var.

HASAN Olur.

(Emine içeriye geçer. Hasan kalkar dolaşır bahçede. İyice tedirgin. Emine bir elinde kazak, diğerinde bir tepsi içinde iki bardak ıhlamur.)

EMİNE Limon da ister misin?

HASAN Gerek yok.

(İhlamurlarını içiyorlar.)

HASAN Gelir gelir, şimdi gelir.

EMİNE İnşallah.

HASAN Tabancayı bulabilseydi gelmeyebilirdi.

EMİNE Ya arkadaşları vermişse?

HASAN Bu zamanda fazladan tabanca nerde? Herkes kendininkini zor sağlıyor.

EMİNE Veremezler değil mi?

HASAN Hayır. Onun için eve gelecektir. Belki biraz daha gecikir ama gelecektir.

EMİNE İnşallah.

(Susma.)

EMİNE Bir delilik yapar mı?

HASAN Adı üstünde delikanlı. Her şey tozpembedir delikanlılıkta. Bu işin sonu nereye varır denilmez. Gidelim gidelim. Kalkalım kalkalım. Yürüyelim yürüyelim. Vuralım vuralım. Ölelim ölelim.

EMİNE Allah korusun.

HASAN Onun için her türlü çılgınlığı yaparlar. Yalnızca Kemal değil diğerleri de. Yola çıkmaya görsünler bir kere. Gerisi gelir. Emine bilir misin bir deyim vardır: "Yörük katarı gide gide." Delikanlılıkta insan yörük katarının bir üyesi gibidir. Yörük katarının özelliği ne? Baştan hiçbir şey düşünülmeden çıkılır yola. Gide gide eksikler gedikler ortaya çıkmaya başlar. Önlemler de o zaman alınmaya başlanır. Alınabildiği kadarıyla tabii. Oysa her şey baştan hesaplansa bir alay istenmeyen durum yaşanmayacaktır. Sen dinlemiyor musun beni?

EMİNE Anlamıyorum. Böyle konuştuğunda hiçbir şey anlamıyorum. Ben sana Kemal'i soruyorum sen bana başka şeyler anlatıyorsun bey.

HASAN Emine... Bir çılgınlık yapmasını önleyeceğim. Her işi bana bırak sen.

EMİNE Bıraktım. Karışmayacağım hiçbir şeye.

HASAN Ama olardan duyurmuyorsun bana. Eğer arkadaşları ile yaptığı konuşmayı duyursaydın bana, mitinge göndermezdim onu.

EMİNE Fırsat mı verdin? Sus be kadın deyip susturdun.

HASAN Önemli günler yaşıyoruz Emine. Gün gelecek hepimiz öleceğiz. Şöyle ya da böyle. Kuşkusuz insan ülkesi için ölür. Ölmeli de. Ama boku bokuna değil. Oğlumun gereksiz yere ölmesini ben de istemem Emine.

(Kemal görünür.)

EMİNE Geliyor.

HASAN Her şeyi bana bırak. Ortalarda da dolaşma. Hiçbir şeyden kuşkulanmamalı. Anahtarı yerine koy. Anlaşıldı mı?

EMİNE Olur bey...

KEMAL İyi geceler.

HASAN İyi geceler oğlum.

EMİNE İyi geceler yavrum.

KEMAL Siz neden yatmadınız?

HASAN Seni merak ettik.

EMİNE Hem de çok.

HASAN Miting biteli epey oldu.

KEMAL Arkadaşlar bırakmadı baba. Biraz konuştuk.

HASAN İhlamur içersin değil mi? Emine bana da getir. Şöyle babalı oğullu konuşalım azıcık.

(Emine gider.)

HASAN Neden ayakta duruyorsun?

(Kemal oturur.)

HASAN Nasıldı miting?

KEMAL Çok kalabalıktı baba. Çoluğunu çocuğunu alan gelmiş. Tıpkı bir panayır gibiydi.

HASAN Sesler buraya kadar ulaştı. Konuşma falan yapıldı mı?

KEMAL Yapıldı.

HASAN Pek memnun olmamışa benzersin.

KEMAL Yoo, görkemliydi miting. Ama bir disiplin yoktu. Her kafadan bir ses çıkıyordu, iyi de oldu gittiğim. İnsanların işgali istemediğini gözlerimle görmüş oldum.

HASAN Aksini hiçbir zaman göremezsin. Hangi insan ülkesinin işgal edilmesini ister?

KEMAL İstemez kuşkusuz. Ama bu bilinçsiz kalabalıkla da hiçbir yere varılmaz.

HASAN Herkes bilinçsiz değil ki. (*Ağzını arar.*) Örneğin senin arkadaşların? Sanıyorum hepsi kararlıdır.

KEMAL Yalnızca üç-beş delikanlının kararlılığıyla bir sonuca ulaşılabilir mi?

HASAN Arkadan gelir diğerleri.

KEMAL Tek umut o.

HASAN Direnenler olacakmış.

KEMAL Nerden duydun baba?

HASAN Mahallelilerden duydum.

KEMAL Öyle diyorlar baba.

HASAN Arkadaşların ne diyor?

KEMAL Onların ne düşündüklerini bilmiyorum.

HASAN Mitingden sonra konuştuk demiştin.

KEMAL Hiçbir şeyden söz etmediler bana.

HASAN Neden?

KEMAL Bilmem.

HASAN Yoksa güvenmiyorlar mı sana?

KEMAL Neden güvenmesinler?

HASAN Söz etmeleri gerekirdi öyleyse.

KEMAL Etmediler.

(*Emine gelir. İhlamurları bırakır.*)

HASAN Sen yat. Biz de geleceğiz birazdan.

EMİNE Allah rahatlık versin oğlum.

KEMAL Sana da anne.

(*Emine gider.*)

HASAN Bak oğlum. Birbirimizden hiçbir şey saklamayalım.

KEMAL Saklamıyorum baba.

HASAN Direnişi örgütleyenlerden biri de Recep. Öyle söylediler. Recep senin en yakın arkadaşın. Ama sana hiçbir şeyden söz etmemiş. Olacak iş mi bu?

KEMAL Söz etmedi baba.

HASAN Öyleyse ben söz ediyorum şimdi. Yarın sabah iş-gale karşı bir avuç insan direnecek. Sence doğru bir davranış mı bu?

KEMAL Böyle bir tepki doğal değil mi baba?

HASAN Ama sonuç alınamayacak ki.

KEMAL Tepki başlı başına bir sonuç.

HASAN Bir alay genç insan ölse de, öyle mi? Duygusallık-la bir yere varamayız oğlum. Akılcı olmak gerek.

KEMAL Durmak akıllılık, tepki duygusallık.

HASAN Tepki olsun, ama zamanlaması iyi düşünülsün.

KEMAL Zamanlama bahanesiyle durmak akıllılık değil kurnazlıktır baba. Rahatımız kaçmasın diye yaptığımız bir kurnazlık. Selim Ağbi seni etkilemiş iyice.

HASAN Selim'e karşı yanlış yaptın bu gece.

KEMAL Ama yalan söyledi bana.

HASAN Senin iyiliğin için.

KEMAL Selim Ağbiye kalsa miting bile gereksizdi.

HASAN Haklı Selim. İnsanlar heyecanlandı. Yarın sabah bir avuç insan silahlarına sarılıp sokağa çıkacak.

KEMAL Mitinge gitmeme sen izin verdin baba.

HASAN Yanlış düşünüyormuşum. Şimdi olsa izin vermezdim.

KEMAL Selim Ağbi seni gerçekten etkilemiş.

HASAN Selim savaşlardan gelmiş bir insan. Kaç cephede çarpıştı? Ona o kadar yüklenme. Nerdeyse korkak dedin Selim'e.

KEMAL Başka açıklaması var mı baba?

HASAN Şunu da hiç unutma. Dışisinin yanında hiçbir er-keği küçük duruma düşürme.

KEMAL Ben yalnızca gerçeği söyledim.

HASAN Tek yanlış gerçeğini. Olaya iki yanlı bakmıyorsun. Selim duygusallığa karşı. Akıldan yana.

KEMAL Durmak akıllılık mı baba?

HASAN Boku bokuna ölmek mi akıllılık?

KEMAL Coşku bitsin mi?

HASAN Yararsız eylemlerle telef olmasın kimse? Coşku bitmez! Daha gerçekçi bakalım meselelere. Bak oğlum. Binlerce insan katıldı mitinge. Ama organize bir güç değil bu kalabalık. Sen de öyle söylemedin mi biraz önce?

KEMAL Biliyorum.

HASAN Düzenli yüz kişi. Evet evet yüz kişi dağıtır o kalabalığı. Yararsız olan bu. Kaldı ki yarın direneceklerin sayısı yüz yüzelli kişiyi geçmez. Karşılarında bir işgal ordusu. Hepsi de telef olurlar, direnenlerden kurtulan olmaz. Zararı halka da yansır. Katliam yaparlar işgalciler. İş daha da zorlaşır.

(Susma.)

Ben senin babanım. Seni nasıl sevdiğimi biliyorsun. Hele annen. Senin yaşaman için kendi canını hiç düşünmeden verebilir. Biliyorsun değil mi bunları?

KEMAL Biliyorum baba.

HASAN Öyleyse her şeyi açıkça konuşalım.

KEMAL Konuşuyoruz zaten.

HASAN Yarın Recep'lerin yapacağı eylemden gerçekten habersiz misin? Doğru söyle ama. Dosdoğru.

KEMAL Evet baba. Biliyorum. Direnecekler.

HASAN Kaç kişiler?

KEMAL Bilmiyorum baba? Kesin bilmiyorum, ama yüz yüzelli kişiyi geçmezler.

HASAN Peki. Ya sen?

(Yalan söyler.)

KEMAL Beni çağırmadılar baba.

HASAN Neden?

KEMAL Bilmiyorum baba.

HASAN Ama mitinge çağırıldılar.

KEMAL Çağırıldılar.

HASAN Mitinge çağırıldılar ama direnişe katılmanı isteme-

diler senden.

KEMAL Evet baba.

HASAN Peki. Katılmanı isteselerdi?

KEMAL İstemediler baba.

HASAN İsteselerdi?

KEMAL Düşünürdüm.

HASAN Neyi düşünürdün?

KEMAL Katılıp katılmamayı.

HASAN Sonunda katılır mıydın katılmaz mıydın?

KEMAL Bilmiyorum. Şu anda düşünemiyorum.

HASAN Şu anda düşün. Yarın eyleme katılmayı istiyor musun? Ama kararını vermezden önce, bu işin sonunda kesin olarak öldürüleceğini de hesapla.

KEMAL O kadar değil baba. Birkaç işgalciyi öldürüp kaçmak mümkün.

HASAN Ama sen en kötü olasılığı düşün. Öldürüldünüz. Annen perişan, ben, nişanlın.

KEMAL Zaten çağırmadılar beni. Bir varsayım üzerinde tartışmamız anlamsız olmuyor mu?

HASAN Olmuyor. Çok anlamlı. Sana bir soru daha. Seni neden istemediler?

KEMAL Söyledim baba, bilmiyorum. Belki de. Nişanlı olduğum için söylememiş olabilirler.

HASAN Belki de. Bu olabilir bak. *(Rahatlamıştır.)* Benden sakladığın bir şey yok değil mi?

KEMAL Yok baba. Uykum geldi.

HASAN Yatabilirsin. Bir dakika. Bugün neden tabancayı almak istedin?

KEMAL Annem mi söyledi?

HASAN Soruma cevap vermedin.

KEMAL Baba özür dilerim ama işin farkında değilsiniz galiba. O tabanca artık bize her an gerekli olabilir. Yarından sonra ne olacağı belli değil. Evimize saldırabilirler. Ne bileyim ben, kendimizi savunmak zorunda kalabiliriz.

HASAN İşgal henüz olmuş değil ki.

KEMAL Temizlemek istedim. Çoktandır temizlemedik ki.

HASAN Doğru, *(İyice rahatlamıştır.)* Bizi üzecek bir şey yapma yavrum.

KEMAL Bundan emin olabilirsin baba. Selim Ağbi için de sizden özür diliyorum baba. Ona karısının yanında öyle davranmamalıydım.

HASAN Bunu kendisine söylersen sevinirim.

KEMAL Benim yerime sen söyle baba.

HASAN Kendin söylersin canım. Daha iyi olur.

KEMAL Ben belki söyleyemem.

HASAN Neden?

KEMAL Utanırım, onun için söyleyemem. Sen söyle baba. N'olur bağışlasın beni. Özür diliyorum kendisinden. Gerçekten utanıyorum. Beni bağışlasın. Beni bağışla baba.

HASAN Neden bağışlayacakmışım seni?

KEMAL Sizi zor durumda bıraktığım için.

HASAN Hadi artık, bunları düşünme. Söyleriz Selim Ağbi'ne. Zaten kızmadı ki sana. Olgundur o. Git rahat rahat uykunu uyu.

KEMAL *(Babasının elini öper.)* Allah rahatlık versin baba.

HASAN Sana da oğlum.

(Kemal eve geçer. Hasan rahatlamıştır. Emine Kemal'in geldiğini görmüştür. Sanki rastlantıymış gibi gelir yanına.)

EMİNE Geldin mi yavrum?

KEMAL Geldim anne.

EMİNE Baban geliyor mu?

KEMAL Bahçede anne. Tabancayı temizlemek için aramıştım. Allah rahatlık versin anne.

EMİNE Sana da yavrum.

(Kemal odasına girer. Soyunur. Uzanır. Üzerine bir pike çeker. Emine bahçeye geçer.)

EMİNE Gelmiyor musun?

HASAN Gelirim.

EMİNE Çok geç oldu. Uykusuz kalmamalısın.

HASAN Kalkalım.

EMİNE (Yavaşça.) N'oldu?

HASAN Bi'şey olmadı. Korkacak bir durum yok.

EMİNE Nasıl?

HASAN Bir saattir havadan sudan mı konuştuk? Yok dedim işte. Endişelenmek için bir neden kalmadı.

EMİNE Hemen de kızarsın.

HASAN Gecenin şu saati olmuş ahret suali sorarsın yani...

(Emine ve Hasan giriyorlar eve. Emine sessizce Kemal'in oda kapısını açıp içeriye bakıyor. Sonra kapısını kapatıyor. Kocasına Kemal'in uyumuş olduğunu işaretle anlatıyor. Hasan'la Emine odalarına giriyorlar. Hasan pijamasını giyiyor. Yatağa uzanıyor. Emine bir bardak su ile kocasının ilaçlarını getiriyor. Hasan ilaçlarını içiyor. Emine yatağa uzanıyor. Hasan uyuyor. Emine uyuyamıyor. Kemal sessizce kalkıyor. Giyiniyor. Yeniden yatağa uzanıyor. Emine kalkıyor. Bir tıkırtı duymuştur sanki. Sessizce çıkıyor odadan. Kemal annesinin geldiğini hissediyor. Pikeyi üstüne çekiyor iyice. Emine oğlunun oda kapısını açıyor. Kemal'in uyuduğunu sanıyor. Kapıyı da açık bırakarak yeniden kendi odasına geçiyor.)

HASAN (Uyanıyor.) N'oldu hanım?

EMİNE Uyuyor.

HASAN Sen de uyu artık.

(Emine yatağa uzanıyor.)

(Kararma.)

*

(Aydınlanır. Kemal sessizce çıkıyor yataktan. Ayaklarının ucuna basa basa çıkıyor odadan. Eliyle koymuş gibi dolabın anahtarını buluyor. Dolabı açıyor. Tabancayı çıkarıyor. En yakın caminin ezan sesi duyuluyor. Kemal mermileri

yerleştirmeye başlıyor ceplerine. Bütün camilerden ezan sesleri duyulmaya başlanıyor. Emine birden doğruluyor yataktan. Tıkırtıları duyuyor. Hasan'ı eliyle uyandırıyor. Aceleyle kalkıp odadan çıkıyorlar.)

HASAN Kemal!

KEMAL (*Şaşkın.*)Baba.

HASAN Ne yapıyorsun?

KEMAL Tabancayı temizleyeceğim.

HASAN Neden giyindin?

KEMAL Yok bi'sey baba.

HASAN Ne demek yok? Biz seninle ne konuştuk?

KEMAL Bak baba.

HASAN Bırak şimdi? Ne konuştuk? Neye karar verdik?

KEMAL Gitmem gerek baba.

(Emine ağlamaya başlıyor.)

HASAN Bunları tartışmadık mı?

KEMAL Ama benim gitmem gerek.

HASAN Bana yalan söyledin!

KEMAL Zorunluydu baba!

HASAN Seni çağırmadıklarını söylemiştin.

KEMAL Bu mümkün mü baba? Ben bu ülkenin çocuğu değil miyim?

HASAN Gitmeyeceksin!

KEMAL Ben korkak mıyım baba?

HASAN Gitmeyeceksin!

KEMAL Bana engel olmaya çalışma. Bu benim görevim.

HASAN Görevim yapacağın günler gelecek.

KEMAL O görev bugün baba. Çekilin önümden!

EMİNE Hakkımı helal etmem sana.

KEMAL Çekil anne!

HASAN Gitmeyeceksin!

KEMAL Ezanı bittiğinde orda olmalıyım.

EMİNE Hasta babanı itiyorsun? Ne yaptığının farkında mısın?

KEMAL Herkes beni bekliyor anne. Çekilin yolumdan, çekilin.

HASAN Defol! Defol! Defol!

(Kararma)

*

(Hasan bahçede. Ortalık yavaş yavaş aydınlanıyor. Hasan tedirgin oturuyor. Recep geliyor. Evin çevresinde dolanıyor.)

HASAN Kim o?

RECEP Hasan Amca.

HASAN Kimsin sen?

RECEP Ben Recep.

HASAN Kemal gitti.

RECEP Ne zaman?

HASAN Biraz önce.

RECEP Nereye gitti?

HASAN Bilmiyorum.

RECEP Gelmedi ama.

HASAN Bilemem.

RECEP. Bi'sey söylemedi mi?

HASAN Söylemedi.

RECEP Allahısmarladık Hasan amca.

HASAN Recep. Bak yavrum. Sen de benim bir çocuğum sayılırsın. Yanlış bir iş yapıyorsunuz.

RECEP Doğru olduğuna inandığımızı yapıyoruz Hasan amca. Ne yapıyorsak ülkemiz için yapıyoruz.

HASAN Vazgeçin.

RECEP Günlerdir hazırlandık. Herkes bizi bekliyor.

MAS AN Şimdilik vazgeçin. Hepinize çok iş düşecek ileride.

RECEP Ben anama babama söyleyemedim, böyle bir işe girdiğimi. Bağışlasınlar beni. (Uzaklaşırken.) Helal etsinler haklarını. Unutma Hasan amca söyle. Helal etsinler. (Recep gitmiştir. Hasan yavaş yavaş eve geçer. Emine otu-

ruyor. Kemal yere bağdaş kurmuş başı önünde.)

KEMAL Nasıl bakacağım bu çocukların yüzlerine bir daha?

HASAN Bakamayacaksın oğlum. Göremeyeceksin onları bir daha. Yörük katarının öncüleri ecele koşuyorlar çünkü.

(Kararma.)

*

(Hasan uyuyor. Emine namaz kılıyor. Kemal oturmuş, düşünüyor. Bütün kiliselerin çanları çalınıyor. Uzaktan silah sesleri duyuluyor. Arada bir gök gürlüyor. Emine seccadesini topluyor.)

EMİNE Bana kızma yavrum. Bana kızma. N'olur benim yerime koy kendini. Senin ölümüne dayanamam ben. Sen benim tek varlığımın. İlk askere aldıklarında seni, iki yıl önceydi...

KEMAL Evet anne.

EMİNE İlkin pek üzülmemiştim. Daha doğrusu farkında değildim durumun. Sonra düşünmeye başladım. Ya ölürsen? Ne yapardım ölürsen? Artık yemek yiyemiyordum. Konuşamıyordum. Tek bir soru vardı beynimin içinde. Tek bir endişe! Ya öldürülmüşsen? Ya öldürüldüğün duyurulursa bana? Ne yapardım? Ne yaparım? Bunu anlaman çok zor Kemal. Bir ananın çocuğunun yaşayıp yaşayamayacağı endişesini duymasını anlaman çok güç. Artık her kapı çalınışında seninle ilgili olumsuz bir haber verilecek diye yüreğim pır pır atardı. O heyecanı, o umutsuzluğu bir daha yaşamak istemiyorum, anlatabiliyor muyum?

KEMAL Yalnızca senin oğlun değildi ki anne? Bütün çocukların anneleri var.

EMİNE Ama öyle düşünemiyordum ne yapayım? Elimde olan bir şey değil ki. Öyle düşünemiyorum işte. Şimdi de öyle düşünemiyorum. Savaşa lanet olsun. Bütün savaşlara lanet olsun. Savaş haksızlık.

KEMAL Her savaş haksız değil ki. Kendi toprağını savunmak için savaşıyorsan haksızlık bunun neresinde?

(Susma.)

EMİNE Selim gencecikti o zamanlar. Davullarla zurnalarla uğurlanmıştı ilk gidişinde. Güle oynaya gitmişti. Sanki bir panayıra gider gibi. İki yıl sonra geri döndüğünde tanıyamamıştım onu. Yanı başında insanlar ölmüştü. Sakat kalmıştı. Birlikte gittiklerinden çoğu geri dönmemişti. Uzun zaman hiç konuşmadı. Geceleri uyuyamıyordu. Annesi oğlunun gece yarılan çığlık çığlığa bağırdığını anlatıyordu. Yeniden aldılar askere. Bir yıl sonra yeniden döndü. Yeniden aldılar, yeniden döndü. Ve otuz yaşında yaşlı bir adam oldu çıktı.

(Susma.

Emine elini tutuyor Hasan'ın. Kemal odasına geçiyor, oturuyor.)

EMİNE Nasılsın?

HASAN Daha iyiceyim.

EMİNE (İlaç verir.) İç.

HASAN Yeni içtim.

EMİNE İki saattir uyuyorsun.

HASAN Hep böyle olur zaten. Ne zaman bir felaketle karşılaşsam, uyurum. Babam öldüğünde de uyumuştum. Saatlerce. Belki de kaçıyorum, görmek istemiyorum. Kim bilir?

EMİNE Yorma kendini.

HASAN Kemal nerede?

EMİNE İçerde.

HASAN Hiçbir şeyden haberimiz yok. Neler oluyor? Çıldıracam Tanrım!

EMİNE Niko gitmiş. Bir haber getirebilirse Eleni bize duyuracak.

(Hasan kalkar.)

EMİNE Geçti mi kolunun ağrısı?

HASAN Biraz hareket etsem.

(Hasan odasından çıkıyor.)

EMİNE Yağmur yağacak.

HASAN Dün ne kadar sıcaktı.

EMİNE Belki ondan ağrıyor kolun!

HASAN Belki.

(Pencerenin önüne oturur. Silahlı sesleri sürüyor. Arada bir gök gürlüyor. Kapı çalınır.)

EMİNE Hayırdır inşallah.

(Kemal de geliyor.)

KEMAL Ben bakarım anne.

EMİNE Hayır, sen dur.

HASAN Kim olduğunu öğrenmeden açmayın kapıyı.

(Recep ve Kemal çıkarlar.)

EMİNE Kim o?

ELENİ *(Sesi.)* Benim Emine Hanım. Eleni...

EMİNE Gel Eleni.

(Eleni içeriye girer.)

HASAN Eleni. Kusura bakma biraz uzandım.

ELENİ Sen benim babam sayılırsın Hasan amca.

EMİNE Ne oldu Eleni?

KEMAL Bir haber var mı?

ELENİ Niko geldi biraz önce. Çok kötü şeyler oluyor. Çok kötü.

HASAN Anlat kızım.

ELENİ Anlatılacak şeyler değil Hasan amca.

HASAN Alışacağız bunlara. Anlat.

ELENİ Bir gazeteci sıkmış ilk kursunu.

KEMAL Hasan Tahsin.

ELENİ Sonra hepsini... Hepsini öldürmüşler. Kemeraltı'nda. Kışlayı basıp subayları öldürmüşler. Bütün caddeler sokaklar ölülerle doluymuş. Çok kötü çok kötü... Sultanı Mektebini basmışlar. Maşatlık bildirisini dağıttılar diye öğrencileri de öldürmek istemişler. Bir Rum kızı

engellemiş askerleri...

(Eleni ağlamaya balar.)

HASAN Beklenen sonuç.

ELENİ Neden durduramazlar?

KEMAL Kim durduracak Eleni Teyze?

ELENİ İtalyanlar, Amerikalılar, Fransızlar... Gemilerden seyrediyorlar. Neden durduramazlar?

KEMAL Boşuna bir beklenti. Durduracak olsalardı, işgali engellerlerdi.

ELENİ Belirledikleri evlere giriyorlarmış. Çoluk çocuk demeden. Küçücük bir çocukla annesini süngülerle delik deşik etmişler. Gözleriyle görmüş Niko.

HASAN Selim haklı. Direniş olmasaydı bu boyutlara varmazdı katliam.

(Susma.)

ELENİ Hasan amca. Ben de sizin kızınız sayılıyım. Bir günden bir güne incitmediniz bizi.

HASAN Her şey karşılıklı kızım. Biz de sizden memnunuz.

ELENİ Karantina'da. Mektupçu'da. Karataş'ta. Kadınlara tecavüz ediliyor. Kızlar kirletiliyor.

KEMAL Ne biliyorsun Eleni Teyze?

Fi ENİ Niko görmüş Niko. Gözleriyle görmüş.

KEMAL Ben... Ben Ruhsar'lara gidiyorum.

ELENİ Sokağa çıkma Kemal. Gerekirse ben giderim.

(Kapı gürültülü bir şekilde çalınır.)

ELENİ (Aceleyle kalkar.) Gerçi daha ulaşamazlar buralara. Ama gene de.

(Eleni kapıyı açar. Fikriye ve Ruhsar girerler.)

EMİNE Ne oldu?

KEMAL Ruhsar ne var?

HASAN Dünür nerde?

(Fikriye ağlamaya başlar.)

RUHSAR Babam gitti.

EMİNE Nereye gitti?

KEMAL Nasıl?

HASAN Söylesenize.

FİKRİYE Silahını aldı ve gitti.

RUHSAR Kadınlara tecavüz ediyorlarmış. Duydu, gitti...

FİKRİYE Durduramadık, gitti.

RUHSAR Neler oluyor Kemal?

(Susma.)

KEMAL Burda... Tecavüz edilmeyi, öldürülmeyi bekleyeceğiz öyle mi?

(Odasına geçer, zabıt elbiselerini çıkartır. Giyinmeye başlar.

Susma.

Kapı çalınır. Emine ve Eleni kapıyı açarlar. Önce kucakında bebeği ile Halide girer içeriye. Arkasından zabıt giysilerini giyinmiş, silahını kuşanmış Selim. Susma.)

SELİM Kemal nerde?

EMİNE İçerde.

SELİM (İçeriye girer.) Kemal...

KEMAL Giyinmişsin Selim Ağbi.

SELİM Zamanıdır Kemal. Biraz çabuk tut elini.

(Selim içeriye geçer yeniden.)

EMİNE Ne yapmak istiyorsun Selim?

SELİM Karım size emanet. Olaylar yatışınca gönderirsiniz annesine.

(Yağmur başlar.)

EMİNE Görülmemiş bir yağmur.

HASAN Dökülen kanları ancak böylesi temizler.

ELENİ Giremezler benim evime. Ne de olsa kendilerinden biliyorlar bizi. Kadınları bana verin.

(Susma.)

SELİM Doğru söylersin Eleni. Hazırlanmadın mı Kemal?

(Kemal içeriye girer. Giyinmiştir.)

SELİM Vedalaş herkesle.

KEMAL (Babasının elini öper.) Seni kırdıysam bağışla baba.

HASAN (Oğlunu bağrına basar) Bir baba oğluna kırılabilir mi?
(Hasan ağlamamaya çalışır ama gözyaşları kendiliğinden
akmaktadır.)

KEMAL Öpeyim anne.

(Emine ve Kemal sarılırlar birbirlerine.)

EMİNE İki kişi ne yapacaksınız? Ne yapabilirsiniz?

(Hasan dolabı açar. Tabancayı çıkarır.)

SELİM Savaş kötü. Ölmek öldürmek kötü. Ama bizimki
başka. Zorunlu bir gidiş bu. Kendi toprağımızı koru-
mak, kurtarmak için Ama denize doğru değil, Anado-
lu'ya gidiyoruz biz. Çünkü halkla birlikte kazanılır ba-
ğımsızlık savaşı.

(Hasan tabancayı oğluna verir.)

Haydi Kemal.

(Kararma.)

*

SON OYUN

(Ortada "Zeybek" oynanıyor. Kemal ve Selim katılıyorlar
oyuna. "Zeybek" oynanırken hoparlörden salona.)

ERKEK SESİ Asteğmen Kemal. 1898 İzmir doğumlu. Nü-
fus Müdürü Hasan Askeri beyin oğlu.

Sicil numarası: Sv. 19869.

1917 Yılında Birinci Dünya Savaşı'na katıldı. İzmir işgal
edildikten sonra Anadolu'ya geçti. İzmir çevresi çete re-
isliği, Konya inzibat subaylığı, 57. Tümen emir subaylı-
ğı görevlerinde bulundu. Sayısız yiğitlikler yaptığından
"Yıldırım Kemal" dediler ona. Büyük Taarruz'da 2. Sü-
vari Tümeni, 2. Süvari Alayı, 3. Bölük Takım Komutanı
idi.

KADIN SESİ 27 Ağustos 1922 günü Küçükköy İstasyonu'na

yapılan saldırıda öldürüldü.

ERKEK SESİ Şehit düştüğü köye ve istasyona sonradan
YILDIRIM KEMAL adı verildi. Yıldırım Kemal...
(Ses duyulmaz olur. "Zeybek" sürerken.)

SON

6 Temmuz 1990, İstanbul

BİLDİRİ*

"Ey bedbaht Türk...

Wilson ilkeleri adı altında senin hakkın gasp ve erdemin yok ediliyor. Buralarda Rum'un çok olduğu ve Türk'lerin Yunan'a katılmayı sevinçle onaylayacağı söylendi ve bunun sonucu olarak güzel yurdumuz Yunan'a verildi. Şimdi sana soruyoruz:

Rum senden daha mı çoktur?

Yunan egemenliğini onaylıyor musun?

Artık kendini göster. Bütün kardeşlerin Maşatlıktadır. Oraya yüzbinlerle toplan. Ve büyük çoğunluğunu orada bütün dünyaya göster. Duyur ve kanıtla. Burada varlıklı, varlıksız, bilgin, cahil yok. Fakat Yunan egemenliğini istemeyen bir çoğunluk vardır.

Bu sana düşen en büyük görevdir. Geri kalma. Sonradan üzülmenin yaran yok. Binlerle, yüzbinlerle Maşatlık'a koş ve Heyet-i Milliye'nin buyruğuna uy.

İlhak-ı Red Heyet-i Milliyesi."

.

Not:

* Bu bildiri ÖN OYUN sırasında izleyicilere dağıtılabilir.

Kadınlara...

TUNCER CÜCENOĞLU

KADINCIKLAR

Oyun, İki Bölüm

1983 TOBAV Birincilik Ödülü

1984 Avni Dilligil En Başarılı Yazar Ödülü

1984 İsmet Küntay Yılın Yazarı Ödülü

KİŞİLER

MEHTAP	55 Yaşlarında. Sermaye.
NERİMAN	35 Yaşlarında. Sermaye.
İNCİ	25 Yaşlarında. Sermaye.
HAYRİYE	60 Yaşlarında. Patron.
APO	35 Yaşlarında. Meydancı
PARLAK	30 Yaşlarında. Çaycı.
HÜSAMETTİN	40 Yaşlarında. Neriman'ın dostu.
BEKÇİ RÜŞTÜ	45 Yaşlarında.
SITKI	35 Yaşlarında. İnci'nin erkek kardeşi.
1. MÜŞTERİ, 2. MÜŞTERİ, 3. MÜŞTERİ, 4. MÜŞTERİ,	
5. MÜŞTERİ, 6. MÜŞTERİ, 7. MÜŞTERİ	
UFAKLIK	16 Yaşlarında.

ZAMAN : 1983

YER : Ankara genelevlerinden birinin salonu.

ÇEVRE DÜZENİ:

Genelevlerden birisinin salonu. Sol yanda giriş kapısı. Giriş kapısının hemen üzerinde «Ekistira ve Şirin Genelev Hayriye Maşalı» tabelası. Gelen müşterilerin hemen içeriye geçmemeleri için camlı bir bölüm ve bir kapı. Salonda bir divan, bir masa, radyo, pikap (belki teyp) ve kumbaralı bir telefon vardır. Duvarda resimli bir halı asılıdır. Göze çarpacak şekilde ancak acemice yazılmış «Vizite... Bin liradır» yazısı. Hemen yanında «Emniyetçe Salonda Oturmak Yasaktır.» Tam karşıda, duvarda, çok acemice yapılmış, alt yanı balık, üst yanı kadın başlı bir yağlıboya resmi. Sağ yanda bir soba, sobanın yanında bir kapı, kapının üzerinde 1 sayısı yağlıboya ile yazılmıştır. Odanın giriş kapısının hemen yanından, yukarı kata çıkan merdivenler. Merdivenin yanında WC ve 00 yazılı bir başka kapı...

YÖNETMEN ve OYUNCULAR İÇİN BİRKAÇ NOT

Tuncer Cücenoglu

KADINCIKLAR, genelevlerden birinde geçen bir olaydan esinlenilerek/benzeştirilerek oluşturulmuştur. Yer olarak, Ankara'daki genelevlerden biri seçilmiştir.

KADINCIKLAR, bir genelev öyküsü olmakla birlikte, sanki ödenekli (Devlet) ya da ödeneksiz (Özel) tüm tiyatrolarda oynanabilecekmiş gibi, tüm koşullar değerlendirilerek yazılmıştır.

KADINCIKLAR, uzun süreli bir araştırma ve gözlem sonucu oluşmuştur. Oyun, en son şeklini alıncaya değin, birçok kez yeniden ele alınmış, yeniden yazılmıştır.

KADINCIKLAR, bir genelevde geçmesine karşın, kesinlikle açık saçık bir oyun değildir. Zaten, açık saçıklığıyla ilgi derlesin amacıyla değil, ya açık saçık olursa endişesiyle yazılmıştır.

Gerçekliği sağlamak amacıyla koymak zorunda olduğumuz birkaç küfür ya da işaret, sahnelenme sırasında çirkin bir görüntüye ya da sese dönüşüyorsa, mutlaka kaldırılmalıdır. (En azından; daha uygun, daha batıcı olmayan bir duruma dönüştürülmelidir.)

Yine, görüleceği üzere, akılcı bir çözümle sermayelerin soyunuk durmamalarını sağlamaya çalıştım. Bu durum da hiçbir zaman göz ardı edilmemelidir.

KADINCIKLAR'ın kişileri, aramızda yaşamaktadırlar...

Kişiler (Kadın-Erkek) abartılmadan canlandırılmalıdır.

Canlandırma sırasında, oyuncuların güldürmek amacıyla oynamamalarında büyük yarar vardır. Zaten o zaman, yer yer denemeye çalıştığım kara mizah, daha kolaylıkla çıkacaktır ortaya... Ve sanıyorum daha sağlıklı bir yorum yakalanacaktır.

Kolay gelsin...

14 Ekim 1983, İstanbul

KADINCIKLAR

Bu oyun ilk kez, İstanbul'da 12.1.1984 günü Hodri Meydan Kültür Merkezi'nde aşağıdaki kadro tarafından sahnelenmiştir:

Yazan	Tuncer Cücenoglu
Yöneten	Levent Kırca
Dekor	Refik Eren
Kostüm	Hale Eren
Müzik	Grup Gündoğarken
Koreografi	Sait Sökmen
Işık	Yavuz Kumçay-Erhan Tekin
Neriman	Ece Öрге
Mehtap	Melahat Özekit
İnci	Alev Sayın
Hayriye	Mehmet Güney
Apo	Dursun Ali Sarıoğlu - Taner Barlas
Parlak	Levent Kırca
Hüsamettin	Aydın Tölan
Bekçi Rüştü	Ferdi Akarnur
Sıtkı	Yavuz Kumçay
Ufaklık	Burhan Gökhan
Müşteriler	Mustafa İncesu / Beyler Günay / Şefik Avcı İlhan Şeşen / Gökhan Şeşen / Burhan Şeşen

Kadıncıklar, daha sonra ilk kez yurtdışında Makedonya Cumhuriyeti Üsküp Halklar Tiyatrosu'nda bir rekora imza atarak 5 sezon (Yönetmen: Zekir Sipahi), Bursa Devlet Tiyatrosu'nda 4 sezon (Yönetmen: Murat Karasu), İzmir Devlet Tiyatrosu'nda (Yönetmen: Fikret Tartan), Adana Devlet Tiyatrosu'nda (Yönetmen: Serap Eyüpoğlu), Antalya Devlet Tiyatrosu'nda (Yönetmen: Babür Nutku), Trabzon Devlet Tiyatrosu'nda (Yönetmen: A.Galip Erdal) sahnelendi.

Oyun şimdilerde Rusya Federasyonu'nda değişik tiyatrolarda sahnelenmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

I

(Apo divanda yatmaktadır. Üstünde yorgan. Horul horul uyumaktadır. Yukardan konuşmalar, gürültüler. Hüsamettin'in bağırtısı. Neriman'ın kendisini savunurken çıkardığı canhıraş sesler. Neriman, merdivenlerden paldırkıldır inerek içeriye girer. Arkasından yarı çıplak Hüsamettin. Apo kalkmıştır. Hüsamettin, kendi çıplaklığından utanarak Neriman'a bir terlik fırlatır uzaktan.)

NERİMAN (Oldukça farfaracıdır. Daha tokadı yemeden ortalığı velveleye verenlerden.) Vay anam vay, vay vay vay vay, vaaaay!

APO Gene n'oldu Neriman?

NERİMAN Ayı oğlu ayını!

APO (Uykusunu açmaya çabalamakta.) Apla, no'ldu?

NERİMAN (Ellerini yukarıya kaldırır.) Allah bıçaklardan geçersin inşallah! Kasaturalardan geçersin, inşallah! Sürüm sürüm sürün de, bi kaşık çorba vereceğin çıkmasın inşallaaaaah! Şunca adamın altına yatmaktan derman kalmadı bacaklarımda. Bi deri, bi kemik kaldım. (Oysa, güçlü bir görüntüsü vardır.) Kurudum, kibrit oldum. Valaha inanın mı, doktora gitmeye korkar oldum. Zafiyet neyim çıkmayaydı. Bu gavatin harçlığını ben veririm. Karnını ben doyururum. Allah kasaturalardan geçersin inşallaaaaah! Bi de dayak! (Apo'nun yeniden uyuduğunun farkında değildir.) Tatlı uykularımdan uyandırdı beni. Biraz daha uyuyum demeye kalmadı ki, bi şaplak! Beynim zangır zangır titredi! Amanın, no'luyo demeye kalmadan, bi de zımsık! Hemi de nereme gelirse. Kafa-

ma, gözüme! Karnıma, sırtıma! (*Yavaşça, yukarıya.*) Gavvat... O kadar güveniyorsan kendine, var git, bokus meydanlarına! Sabah sabah, kave istiyor gavatın canı! (*Abartarak ağlamaya başlar.*) Bu zavallı kimsesizden ne istersin? Allahından bul e mi? Dul karı elli! (*Sanki yalan-cıktan.*) Anladım, bu herif ölmeden yok bana dirlik-düzenlik. (*Yeniden ağlamaklı.*) Zaten pahalı her bi'sey. Vizi-te desen... Aslan payını da ver Hayriye'ye... Çalış çalış, gene bi karış! Çamaşıra, yemeğe onca masiref. Bıktım hayatımdan, bıktım usandım. (*Apo'nun uyuduğunu fark eder.*) Ne o, la?

APO (*Fırlar.*) N'oldu?

NERİMAN Dinlemen mi beni?

APO Nasıl dinlemem?

NERİMAN Ne biçim adamsın, lan? Şurda bi bismillah deyip, derdimizi dökelim dedik. Gördünüz mü, şunun yaptığını? Ben bu kavalı boşa mı üflüyorum, bi saattir?

APO (*Esner.*) Her gün apla...

NERİMAN Apo, biz seni buraya ne için tuttuk, lan? Benim derdimi dinlemedikten sonra, ne işe yararsın sen, ha?

APO Ne kızarsın bana? Herifi almışsın, dost tutmuşsun kendine. Alan sen, atan sen hesabı, beğenmiyorsan deh-le gitsin.

NERİMAN Dehle demesi kolay, bu murdar, git demeyinen gider mi hiç?

APO Gider apla, gider.

NERİMAN Gitmez! Ben güttüğüm keçiyi bilmem mi?

APO Canım, herif gitti de, arkasından seğırttin. «Gel, bırakma beni» deyip delilendin. Ha kurtuldum deyip, kışını kıraraktan oturmalıydın o zamanlar...

NERİMAN (*Düşünür.*) Oraları karıştırma Apooo. Oraları hiç karıştırma. Devir kötü be Apo! İyi kötü, erkek işte. Erkeksiz yapılır mı, karı başına şu devirde? İzin gü-

nümde bi sinemaya birlikte gitmemiz, yetmez mi? Aha bahar geliyo. Bizim kızı, Gençlik Parkına bile götürüyo. Lunaparka sokuyo. Çarpışan arabalara bile bindik, unuttun mu?

APO *(Bi'şey söyleyecektir, vazgeçer.)* Neyse...

NERİMAN Söyle! Söyle, işte! söyle, yahu!

APO Bak, kızın orta mektepte. Böyle yat yaramaz bi adam-la, Lunaparka gitmeyi pek mi ister sanırsın?

NERİMAN *(İşkillenir.)* O daha çocuk. Dilinin altında bi'şey mi var?

APO Yok vallaha. Ne kadar küçük de olsa, anlıyor olmalı birçok şeyi. İstemez.

NERİMAN *(Savunur.)* Yalnız başıma mı götüreyim? Hiç olmazsa kimse takılmıyor peşime. Cahillik bi yandan.

APO O da cahal be apla...

NERİMAN Kimi buluyum başka? Şöyle efendiden biri gider mi benimle sinemaya, Gençlik Parkına? *(Düşünür.)* Cıgaran var mı?

APO Sabah sabah.

NERİMAN Acı patlıcanı kırağı çalmaz!

APO Bi bardak çay bile içmeden.

NERİMAN De uzatma da ver işte!

(Apo, bir sigara çıkarır, uzatır, yakar.)

NERİMAN Bak Apo. Demin ne dedin? Dehle de gitsin dedin. Hemi de ne için dehleyemem, bilin mi?

APO Ne bileyim apla?

NERİMAN Her kadının bir dostu yok mu şu kerhanede? Ve de kendimizi, bakmakla yükümlü sayarak tutmamış mıyız, bu körolasicaları? Apooo, dostumuz var, düşmanımız var. Ben ona: «Gitme Hüsam.» demeseydim de bi tepik atsaydım ardından, elâlem ne derdi bana? «Bak, bi dostunu bile doyuramadı da, herif hepten firar eyledi» demezler miydi? *(İçtenlikle.)* Ben o kadar aciz miyim

Apo? Bu lafı ettittirir miyim kendime?

(1. Müşteri gelir. Elleri ceplerinde. Camdan içeriye bakmaktadır.)

APO Elin lafıylan mı hareket edeceksin apla? Ne derlerse desinler?

NERİMAN O senin dediğin, şarkı oğlum!

APO Eller dedi diye, çıkıp da atan mı, en üst kattan kendini aşağıya?

NERİMAN O iş başka.

APO Başkası var mı apla? Hepisi aynı kapıya çıkar, eninde sonunda. Madem ki çekemezsin bu adamı, ativer başından. Möhüm olan, senin durum-vaziyetin değil mi?

HÜSAM (Yukardan.) Nerimaaaaan! Nerimaaaaan! Nerdesin ulaaaaaan?

NERİMAN Gene başladı, patlayası!

HÜSAM Kave n'oldu, laaan?

NERİMAN Unuttuk, gördün mü başıma geleni? (Kapının önüne çıkarak bağırır.) Parlaaak! Bi bi biii! (Çaycı dalga geçmiş olmalı ki, Neriman da kolunu sallar.) Sana, sanaa-aa! Tez ha, teeeez!

(Apo yorganı toplamakta.)

1. MÜŞTERİ Kaç numarada çalışıyon?

APO (Neriman'ın kızdığını anlar.) Daha yeni kalktı.

NERİMAN Sabah sabah.

1. MÜŞTERİ Sabahı var mı bu işin?

NERİMAN Çalışmıyorum.

1. MÜŞTERİ Üç-beş dakikalık iş...

NERİMAN Çalışmıyorum dedim.

1. MÜŞTERİ Hastaysan, iş değişir.

APO Var git, bi saat sonra gel...

1. MÜŞTERİ (Diretmekte.) Canım, ne kıymeti var? Varavarası üç-beş dakikalık iş.

APO Daha açmadık dükkânı kardeşim.

1. MÜŞTERİ Açık ya.

NERİMAN *(İyice sinirlenir.)* Ağzını burnunu ufalatmadan git şurdan!

1. MÜŞTERİ Paramızlan değil mi?

NERİMAN *(İterek.)* Bas git ulan, bas git!

1. MÜŞTERİ Canım durması da mı yasak?

NERİMAN Yasak yasak! Hastır git! *(Adama vururken.)* Çok kıızıştıysan suya atla!

1. MÜŞTERİ Karı fittirdi mı ne? *(Gider.)*

NERİMAN N'olacak erkek milleti, alt yanı. *(Homurdanarak tuvalete girerken.)* Akılları fikirleri...

HÜSAM *(Sesi.)* Nerimaaaaan!

NERİMAN *(Girmeden çıkar.)* Şurda bile rahat yok. Allahın-dan bul e mi? Allah canımı alsın da kurtuluyum.

APO *(Hatırlatır.)* Öyle deme, kızın var.

(Neriman, yukarıya çıkar.)

İNCİ *(1 numaralı odadan çıkar.)* Bu ne gürültü? Ramazan davulu gibi.

APO Şu saate kadar uyumuşuk, gördün mü?

İNCİ Ne uyuması? Yastık-yanıldık da, gitmedik bi geceliği-ne eve, sabaha kadar gürültü-patırtı!

APO Daha ortalığı toparlayamadım, aha şimdi gelir patron. *(Aceleyle masanın üzerindeki süttozu kutusunu düşürür yere.)*

İNCİ *(Hızla döner, korkmuştur.)* Yüreğimi ağzıma getirdin laa-an! Kışınla köy yıkarsın da bakmazsın önüne ardına!

APO *(Şeker uzatırken.)* Nasıl acele etmeyim? Şimdik gelir patron. *(Hayriye'nin sesini taklit eder.)* «Saat onu geçiyor, laaaan! Devlet memurları bile gelmişlerdir yerlerine! Beni batıracaksınız! Ocağıma incir dikeceksiniz!»

İNCİ *(Gözlerini ovuştururken.)* Amaaan. Benden yana ne sıkıntısı var ki? Hem müşteri bile gelmez, erken erken.

APO Deminden geldi bi müşteri de. Neriman...

İNCİ Kovmuştur tabii! (*Aklına gelir.*) Hem patron çeşme için gidecekti bir yerlere bugün. Geç gelir annem.

APO Belli mi olur?

(*Bu kez sobanın yanındaki küreği düşürür.*)

İNCİ Füceten öldüreceğin mi lan beni?

APO Bilerek yapmadım apla. (*Kibrit çakar, yakar sobayı.*) Sen de bi ufacak gürültü duysan korkarsın yani. Anlamadım seni de be apla.

İNCİ Ben seni pek mi anladım yani?

APO Benim anlaşılmayacak hiçbi yanımda yok be apla. Yurt dışına gidebilseydim, şimdi burda mıydım? (*İyice havaya girer.*) Lipya'da bey olmuştum bey. Altımda mercedes, başımda tüylü şapka. Git öylece vekil gibi köyüne. Yaralarımı depreştirme apla.

İNCİ Buraya geldiğinden beri, hiç gitmedin değil mi?

APO Nereye?

İNCİ Köyüne?

APO Gidemem İnci apla, gidemem. Nasıl, hangi yüzlen giderim? Yurt dışında biliyorlar. Bizim hemşerilerden biri gelip de görecekti diye, ödüm kopuyor vallaha. Apo kerhaneye düşmüş deyi, tellal çıkartıp bağırırlar düşmanlarımız, hemi de. Garip anam kahrından ölür. O namıssız gavat yok mu, seni Lipya'ya göndereceğim deyi elimdeki üç-beş kuruşu kaspeyleyen dürzü. Sıraya girmeye gerek yok deyip, kandırdı da beni! Yıllardır beklemekteyiz!

İNCİ İşçi Bulmada sıraya gireli beş yıl oldu, değil mi?

APO Oldu amma, ne mümkün. Adamın yoksa, yurt dışı da yok!

İNCİ Ulan, şu Parlak da amma akıllı herif yahu.

APO Niye ki?

İNCİ Libya'daki tanıdığı aracılığıyla, anana para gönderme aklını kim verdi sana? Burda kazandığının bir bölü-

münü yatırıyorsun adamın hesabına, o da ordan sanki sen gönderiyormuşsun gibi, anana para yolluyo. Bu akılları kim düşünür Parlak'tan gayri? Seni de Libya'da biliyo anan.

APO Hepisi iyi de, mektup işi çok zor İnci. Anama yazdığım mektubu önce Lipya'ya yollamaktayım. Ordan Parlağın hala oğlu Fehmi de bizim köye yollamakta. Bi mektubun gidip gelmesi bazan üç ayı buluyo vallaha. Amma başka da çaremiz yok doğrusu. (*Düşünür.*) Bunlara ne gerek vardı, gidebilseydim, Lipya'ya. Yalnız beni düşündüren, son mektubunda anam yazmış ki «Oğlum Apo, senin izinin hiç mi yok? Tastamam beş yıl oldu. Her ne kadar para göndermekteysen de, seni de özledim. Bi izin uydur da gel gayrı.»

İNCİ Eeee, söyle anneme de git beş-on günlüğüne, köyüne.

APO Nasıl gideyim? Ben istemem mi gitmeyi? Amma mümkünü yok.

İNCİ O niye ki?

APO Bizim Kötü Hıdır bile bi cakaylan gelmişti ki köye. Omuzunda radyosu. Bavulunu açtı ki neler neler. Teypler... Fityolar...

İNCİ Ne fityosu yahu?

APO Hani, televizyonun altına koyuyon ya.

İNCİ Sehpa mı, oğlum?

APO Canım, gasetini yallah etti miydi, hem seyrediyon, hemi de dinliyon. Hani patron da aldı ya geçenlerde evine?

İNCİ (*Anlar.*) Ula vidyo. Vidyo desene şuna.

APO Ben de fidyo dedim ya.

İNCİ Ben şimdi vidyo ile köye gitmen arasındaki ilgiyi hiç anlamadım?

APO Elim boş mu gideyim köye? Hani nerde teyip, radyo,

fidyo? Nerde? Hani nerde mercedes? Şu üstüme başıma bak. Demezler mi köyde, «ula, beş yıldır çalışmakta yaban ellerde, neye yarar ki hâlâ çulsuzun biri! Karın tokluğuna çalışmakta yıllardır!» Ne bilsinler benim Angara'da çalışmakta olduğumu, anlasınlar mı? Ne den sen? Şurda çalışmam bile nasıl oldu bilmen mi? Allahın bildiğini kuldan ne saklamalı, ben buraya o iş için gelmiştim. Kadınsız yapılmıyo deyip gelmiştim. Vakta ki şimdiki patronumuz Hayriye: «Dinelip durma da, tutuver şu sobanın ucundan, sen Müslüman değil misin?» diyesene dek. Bi sobanın ucundan tutmayınan bitmedi iş. Tas-tamam beş yıl geçti aradan. Beş koca yıl.

PARLAK *(Elinde takımıyla girer içeriye. İnci'nin sırtının dönük olduğunu görünce, yavaşça yanaşır kulağının dibine.)*

Pat, pat, pat!

(İnci korkuyla fırlar yerinden.)

PARLAK *(Sanki İnci'nin ağabeyiymiş gibi oynar.)* Namusu temizledik! Öldürdüm kötü yola düşen bacımı!

İNCİ Ulan, ne eşşoğlueşşeksin sen!

PARLAK *(Yeniden doğallaşır. Fırtına gibi.)* Boyalıdır beyler, yağlı boyaaaa, çıkmaz anladınız mınn? *(İnci'ye cilveli.)*

İNCİ *(O da ilgisiz değildir.)* Ödümü kopardın lan! Yapma bi daha, ölürüm mölürüm de.

PARLAK *(Hem çay vermekte hem de.)* Olmaz bişeeey...

İNCİ Öyle deme Parlak. Doktora gittiğimde adam bana: «Kalbini yorma, istires halinde olursan, cavlağı çekersin vallaha.» dedi.

PARLAK Doktor dedi.

İNCİ Vallaha.

PARLAK Cavlağı çekersin, dedi. Cavlak mavlak ne bilsin doktor?

İNCİ Canım, tam öyle demedi de, işte, öyle demeye getirdi.

PARLAK Ne dediyse onu de. Kafana göre uydurma. Ulan, tahsilli adamın işi gücü yok da cavlağı çekersin diyecek sana.

İNCİ (*Altta kalmamak için.*) Sen kendine bak oğlum. Kimse-ler yokken. «Yağlı boyaaa» diye bağırılır mı?

PARLAK Alışkanlık be İnci. Tek kelimeyle alışkanlık. Bizim çaycılık mesleğinin gereği ilkin «Yağlıboyaaaa, dokun-masıun» diye bağırmaktır. Sizinki de. (*Gülya elini tükü-rükleyip karına sürer.*) Ne yapacağın hayat işte.

İNCİ Şekerini koy Parlak.

PARLAK Hay hay. Sana da koyum mu Apo?

APO (*Alınır.*) Ağzını topla ağzını.

PARLAK Ne kızarsın oğlum? Kötüye aldı bak.

APO Sen iyiliğine demezsin.

PARLAK Lan, dervişin fikri neyise zikri de oymuş derler, boşuna dememişler.

APO Uzatma, uzatma.

PARLAK (*İnci'ye göz kırparak.*) Yalan mı?

APO Çok istiyorsan takılmayı.

PARLAK (*Duymazdan gelir.*) Bu Neriman nerde yahu? Kave kave diye ortalığı velveleye verdi de.

İNCİ : Odasındadır.

PARLAK (*Yukarıya çıkarken.*) Tavşan kanı bunlaaar! Yemen-den geldiii! Pele'nin memleketinden geldiii! (*Geriye dö-ner birden.*) En son haber. Sevim var ya Sevim. Eli bay-raklı Sevim canım. Geçen gece dostu bi dövmüş, bi döv-müş ki sormayın. Sevim'i hastaneye zor yetiştirmişler.

İNCİ Neden ki?

PARLAK Hani dostu olacak Cafer var ya... On günlüğüne memleketine gitmişti.. Sevim de fırsat bu fırsat deyip, yeni bi dost edinmiş kendine.. Cafer, aniden dün gece gelip de evdeki durumu görünce: (*Taklit eder.*) «Ulan bu-güne bugün ben namusu için yaşayan bir adamım. Be-

nim namusuma el sürece, karıyı da, herifi de yaşatmam» diyerekten içeriye bi dalmış, elinde Sevim'e hediye olarak getirdiği makasla. Dalış o dalış.. Sevim'in yeni dostu, pencereden atlayıp zor kurtarmış canını. Sağ bacağı aynen yengen.. Kırılmış yani.. Ki asıl kabak Sevim'in başında patlamış. Hani, şu çay bardağını atsam yere nasıl olur? İşte tıpkı öyle olmuş Sevim..

İNCİ Ölmüş mü?

PARLAK Ölmemiş amma ölmekten beter.. Un-ufak olmuş Sevim. Cafer camdan atmış bi de.. *(Dalga geçer.)* Cafer haklı. İnsan dünyada ne için yaşar? Namus abla! Namus!

İNCİ Kemal Sunal gibi herifsin, lan!

PARLAK İstanbul'a yolun düşerse, git de Yeşilçam'dakilere anlat bunu. Bilmediler kıymetimi. *(Yukarıya çıkar.)*

İNCİ Ne namusu bee.. Geliri kesilince coşmuştur, Dümbük Cafer..

(İnci, odasına girerken, Mehtap iner aşağıya. Yaşlı ve yıpranmış. Üşümüş olduğu belli. Sobanın yanında durur. Isınmaya çalışır.)

MEHTAP *(Hırıltılı bir sesle, boğuk boğuk.)* Günaydın.

APO Aleykümselam Mehtap apla. Üşüdün herhal.

MEHTAP Üşüdüm ya.. Şu kışta kıyamette ne lüzumu vardı badananın?

APO Patron istedi, ne yapalım?

MEHTAP Dedim halbuysam. Kışın zor kurur badana dedim. Vallaha, sabaha kadar tiril tiril titriyom üç gündür. Böyle giderse kuruyacağı da yok.

APO *(Duraksar.)* Odan pisidi. Duvarları kirliydi.

MEHTAP Yalnız benim odam değil, pis olan.

APO Ben ne yapayım, patronun dediği olur apla.

MEHTAP Odadaki soba da eskimiş. Onu da değiştirseydiniz bari.

APO Apla. (Susar.)

MEHTAP (Kuşkulu.) Bi'sey mi var?.

APO (Vazgeçer.) Yok bi'sey.

MEHTAP Apooo. Senin dilinin altında bi'seyler var.

PARLAK (Şarkı söyleyerek iner.) Vay Mehtap abla. Ne o, yapışmışsın sobaya?

MEHTAP (Takılmaması için saygılı.) Günaydın..

PARLAK Günaydın ablam günaydın. (Apo'ya göz kırpar.)
Çay veriyim mi, için ısınır..

MEHTAP Soğuksa istemem..

PARLAK Daha şimdi getirdim yahu.

MEHTAP Gezip gezip kalanı bana getirirsin.

PARLAK İki gözün önüne aksın ki şimdi geldim.. Al işte..

MEHTAP Yukardan indin. Her gittiğin yerde on dakikadan az eğleşmeden durun mu sen?

PARLAK Na'pıyım, dört keçili kürtler gibi yayılmış yine
Hüsam. Azıcık sohbet ettik.

MEHTAP Beni de uyarttın.

PARLAK (Duymazdan gelerek.) Amma haklısın sen aslında,
ne de olsa yaşlandın artık..

MEHTAP Gene başlama.

PARLAK Başlaması mı kaldı Mehtap abla. Biz seni sevdiğimizden söyleriz böyle. Yaşlandın artık, kabul et.

MEHTAP Hatırına değdirme, sabah sabah.

PARLAK Değersen değ, ne yapalım yani?

MEHTAP Ben senin eğlenen miyim?

PARLAK Seni severim Mehtap abla..

MEHTAP Sevgin batsın lan!

PARLAK (Apo'nun takılma der gibilerden işaretine rağmen.)
İçin geçmiş senin.

MEHTAP Git şurdan.

PARLAK Morukladın sen artık Mehtap nene.

MEHTAP Vay yavrum vaaay. Kimler tavıdı zamanında.

PARLAK *(Kaçmaya hazır.)* Eski çamlar bardak oldu.. Nene!
 APO Takılma kadına Parlak!

MEHTAP Mizzuri gemisi geldiğinde, bi Amerikalı evlenmeye bile kalktıydı benimle.

PARLAK Yalana bak yalana..

MEHTAP O zamanlar İstanbul kerhanesindeydim..

PARLAK Kaçta geldi Mizzuri gemisi?

MEHTAP Bindokuzyüz kırkı altıda..

PARLAK Şimdi yıl bindokuzyüz seksenüç. Kendin söylüyorsun işte. Morukladsın sen!

MEHTAP Sıradaydı hepsi de. Geceliğim o zamanki parayla..

PARLAK Yürüüü! Yürü de saç tuvaletinin peruğunu görelim.

MEHTAP Bakma tutamadık elimizde yoksa.

PARLAK Tümünde de akıl yokmuş. Akıl olsa seni netsinler?

MEHTAP *(Kendini kanıtlamak çabasıyla.)* Şimdi bile.

PARLAK Başladı gene atmaya.. Şurdan bi bant koy da duymayalım dediklerini. Ben bizzat, ömrümün sonuna kadar avratsız kalsam..

MEHTAP Hatırına değerim dedim sana..

APO Çaylar soğudu.

PARLAK Vallaha kırk tane.. Anlarsın ya..

MEHTAP Şunun bunun çocuğu!

(Ötünü kesmiştir. Vurmak ister; Parlak, İnci'nin odasına kaçır. Kapıyı kapatır. Mehtap kapıyı zorlamaktadır.)

MEHTAP Erkeksen aç!

PARLAK Caaaart., kaba kâğıt, caaaart!

MEHTAP Gündüzleme!

PARLAK Morruuuuuk!

MEHTAP Senin ananı, avradını, kızını, kırsrağını!...

APO Sen sus, Mehtap apla.. Bozma sabah sabah ağzını..

(Mehtap homurdanarak odasına çıkar.)

PARLAK (Kafasını uzatır.) Gitti mi?

APO Yapma dedim sana..

PARLAK Gitti mi?

APO Gitti..

PARLAK Vallaha de..

APO Sana ne yalan borcum var?

PARLAK Ölünü öpeyim, doğru söyle.

APO Gitti!.

PARLAK Nereye?

APO Odasına!

İNCİ (İçerden) Çekil de çıkalım dışarıya..

(Arkasından iterek çıkartır salona)

APO Takılmaya utanman mı, şu kadına?

PARLAK Hoşlanıyom na'pıyım?

APO Bazan öyle lüzumsuz işler yapmaktasın ki..

İNCİ Hıyar!

APO Elâlemin içini dışını bilmen ya, vereden lafı..

PARLAK Size gelip de dokunan bi'sey mi var?

APO (Yavaşça) Yakın gel, gel gel..

PARLAK Ne yapacaksın?

APO Yakın gel lan.. Bi'sey diyeceğim oğlum..

PARLAK Yemin et..

APO Niye yemin edeyim?

PARLAK Vurmayacağına.

APO Bi'sey söyleyeceğim oğlum..

PARLAK İki elin tutmaz olsun mu?

APO Patron işten çıkarıyor..

PARLAK (Olağan sesle) Kimi?

APO Kimi olacak, Mehtap aplayı..

PARLAK N'olmuş yani?

APO Zaten iş yapamıyor. Kim iş verir bundan böyle?

Na'psın bu kadın?

PARLAK Doğru ya..

İNCİ *(Kızır)* Doğrusu mu kaldı, ipne?

APO Bugün yarın eli kulağında.. Haber beklemekteyiz. Yeni bir kız gelecek. Odasına badana bile yapıldı.

PARLAK Vallaha bilmiyodum..

İNCİ Bi daha bil olur mu?

PARLAK Haberi var mı?

APO Neden?

PARLAK Durumdan?

APO İşte.. Bizim derdimiz de o ya. Yok haberi daha. Patron da sıkıştırır bir yandan, sen söyle deyi.. Nasıl söylerim ben?

PARLAK Ulan, bu dünya borumbok beee..

(Susma.)

MEHTAP *(İner.)* Sen adam olsaydın! *(Üstüne yürür.)* Gül gibi karını bırakıp da kaçmazdın İstanbul'a! *(Vurur.)* Fırılma! *(Karşılık vermediğini görünce.)* Neyin var? Neyi var bunun? Hatırına değerim demiştim halbuysam. *(Kendinde arar suçu.)* Vallaha kızdığımдан konuştum ileri geri...

PARLAK Kusura bakma Mehtap abla. Şaka yapalım derken. Gençliğimize bağışla.

MEHTAP Ne oldu buna böyle?

PARLAK *(İnci'ye.)* Hakkaten ben ipnenin biriyim!

(Elindeki gazeteyi unutur ve çıkar.)

MEHTAP Bişey mi oldu? Yok canım, karısından söz etmemeliydim.. Tüh..

APO İnsandır be apla.. Vardır bi derdi zahar.. Şu Neriman da inse artık.. Nerdeyse gelir patron..

İNCİ Bırak şu naleti..

APO Duyarsa kavga var demektir gene..

İNCİ Duyarsa duysun.. Ondan mı çekineceğim yani? Hem ben onun kötülüğüne söylemiyorum ya. Akıllansın azı-

cık.

APO Bize ne apla?

İNCİ Herif parasını yer boyuna.. Erkek milletine güvenilir mi? Ne dostum var, ne postum? Bak, ne rahatım.. Şunu akıldan çıkarmamak gerek.. Ayıdan pooost, erkekten dost olmaz.

APO Parlağa pek kötü bakarsın apla. (*Yakaladım der gibilerden.*) Öyle değil mi?

İNCİ Ne lan?

APO Hani, öyle işte.

İNCİ Ne bakması? Deminden duymadın mı ettiğim küfürleri?

APO Her ne kadar cahilsek de, anlarınız az buçuk bi'şeylerden.. Ona cilve derler apla.. Gerçi biraz eşşek cilvesi ammaaaa...

İNCİ Öyle ise öyle, keyfimin kel kâhyası mısın sen? Amma, ben aptal değilim. Dost tutsam bile, hesabım ayrı olur. Onun kâzancı onun, benimki benim. Hemi de güvenmem, şurda uzanıp yattığımda, bana bi bardak su uzatır diye..

MEHTAP Karısının kaçtığını hatırlatmamalıydım. Yok canım, yanlış iş yaptık.

APO (*Camları silmeye başlar.*) Takma kafana apla..

İNCİ (*Parlak'ın unuttuğu gazeteyi alır.*) Vay anam vaaay..

APO N'olmuş?

İNCİ Vay babam vaaaay.

APO Desene!

İNCİ Vay ki ne vay..

MEHTAP Oku da duyalım.

İNCİ Neler oluyo şu hayatta?

APO Oku dedik apla..

İNCİ (*Heceleyerek okur.*) Bi adam.. Fazla konuşan.. karısının dilini kesti.. Kesmiş be!

MEHTAP Essah mı?

İNCİ Yazıyo işte. Resimleri de var. Bak bak bak! (*Eliyle tah-taya vurur.*) Ula karı da tıpkı Müjde Ar.. Vallaha billaha yahu. Ulan şu karının diline kıyılır mı lan? Bu erkek milletine güvenilir mi lan? Gül gibi karının dilini kes, bırak ortalarda.. Vay Allahsız kitapsız vaaay.

APO Kimbilir ne etmiştir?

İNCİ Ne ederse etsin, kesilir mi lan?

MEHTAP Kesilmez. Kesilir mi?

İNCİ (*Okur.*) Ankara'nın Aydınlıkevler semtinde oturmakta olan Rıfkı Atmaca kırkiki ile karısı Hatice Atmaca otuzbeş ve çocukları Ayten iki, Nurten on, Berrin on-dört, Zerrin onsekiz ve Yeter bir, geçen haftaya kadar mutlu olarak yaşamakta idiler. Rıfkı Atmaca, kendisine dost tuttuğu Gülşen Elmas otuz'u eve getirinceye kadar mutlulukları süren Atmaca ailesinin üzerinde; karısının, Gülşen'in eve getirilmesine karşı çıkması üzerine, kara bulutlar dolaşmaya başladı ve çocuklarının «Yap-ma baba» sesleri arasında ekmek bıçağını kapam Rıfkı, karısının dilini kesti...

APO Vay be!

MEHTAP (*Şöyle bir ürpererek.*) Allahsız!

İNCİ (*Sürdürür.*) ... Daha sonra Karakola gidip teslim olan Rıfkı, polislerin «Bunu nasıl yaparsın, vicdansız herif» sorusuna gayet soğukkanlı olarıktan «Aslında Hatice'nin dilini kesmekte gayet geciktim. Bilakis çok önce yapmam gerekirdi. Bittabi onbeş yıldır konuşmaktaydı.» diye cevap verdi.

APO Bi de derler ki, Karakolda dayak var! Ben polis olsaydım bu herifin canına okurdum vallaha...

İNCİ (*Sürdürür.*) ...Hunhar Rıfkı, ilk sorgusundan sonra tutuklanarak Merkez Cezaevine gönderildi. Babaları hapis-te, anaları dilsiz kalan beş yavruyu görmektesiniz.

Vay puşt vaaay!

APO Yine de almışlardır ifadesini.

MEHTAP Neye yarar, dil gitti elden.

İNCİ Ula, yemeği nasıl yiyecek bu karı. Eliylen mi tıkacak?

Allah, üzerlerden ırak, sen bizim dilimizi, gözümüzü
koru yarabbim.

MEHTAP Ellaham süt müt içer.. Pelte melte yer..

APO Her gün süt içilir mi apla? Hem nasıl içecek?

MEHTAP (Tanımlar.) Aha şöyle, kaldırır kafayı.. Boşalttı
mıydı, gider boğazından ağrı.. Nasıl yapsın başka.

APO Kökünden mi almış?

İNCİ Onu yazmıyo ki.. Amma mümkün değil kökünden
alamaz. Bıçak girmez lan.. Yine şöyle ortarlardan morta-
lardan kesmiştir mutlaka. (Şöyle titrer gibi yapar..) Ula,
adamın morali neyim bozuluyor vallaha.. Geçelim, bu-
nu...

APO (Kendi dilinin en çok nereden kesilebileceğini denemiştir.)
Yok canım hepsini kesememiştir. Amma yine de zor..
(Çıkar.)

İNCİ (Okur.) Cinayet... Kötü yola düşen kız kardeşini delik
deşik etti. (Rengi benzi atar. Susma.) Her gürültü duyu-
şumda içim hoplar, ödüm kopar.

MEHTAP İlk geldiğin günü bilirim İnci.. Vallaha ben bile
tanıyamam, öyle gelsen bi daha.

İNCİ Ne kadar değişse de, bi şeyi aynı kalıyor insanın. Bi
bakışta tanır. Ve de yemin ettiydi abim. Kaçma o adama
dediydi. Vururum seni dediydi.

MEHTAP İsmi bile aynısı değil.

İNCİ Mehtap abla. Anlatamadım zahar.. İstedğin kadar de-
ğiştir kendini.. Ne biliyim ben, saçını, başını, giyimini,
kuşamını.. Üstelik yaşlan.. Yine de tanıırım seni be abla..
Aha.. (Bağırır.) Şu gözlerin yok mu? Gözlerimiz yok
mu? Gözler hiç değişmez Mehtap abla.. (Düşünür.) Ben

ne yaptım? Güvendim o ipneye de kaçtım onunla.. Üç aya varmadı, hevesini aldıktan sonra, bıraktı da kaçtı beni.. Uzun bi zaman aradım onu.. Bulsaydım.. Amma bana kalmadı iş.. Ağbim bulmuş.. Hem de iki kurşunla.. (Bağırır.) «Namusun yarısı kurtuldu. İş şimdi, o kahpeyi bulmakta» demiş.

MEHTAP Nasılsa hapiste.. Korkman için bir neden yok.

İNCİ Ömür boyu değil ki, çıkacak bigün. Hemi de yaklaştı çıkma tarihi..

NERİMAN (İner.) Şimdi de verdiğimiz parayı beğenmez.

Sizde var mı para?

MEHTAP Bende ne arasın?

NERİMAN Sana söylerim kız.. Borç dedim..

İNCİ Ne dedin?

NERİMAN Borç istedim senden.

İNCİ Ne borcu?

NERİMAN Sevdalı mısın kız?

İNCİ Takılma allasen. Biraz daha biriktirip de kurtulsaydım şuralardan.

NERİMAN Gece sonunda veririm.

İNCİ (Kafası hâlâ ağabeyinde.) Aha şuraya bi çızık. İçerden çıktığı gün aramaya başlar beni.. Ve de bulur ve.. (Titrer.)

NERİMAN (Sarsar.) Bana biraz borç versene İnci.. Yetmemiş verdiğim..

İNCİ (Koynundan çıkarır.) Pek yüz vermeye gelmez Neri-man. Bu erkek milletine de güvenilmez.

NERİMAN İş sonu vereceğim dedim.

İNCİ (Eliyle tanımlayarak.) Nerden taktıracağı da belli olmaz. (Garantiye almak için.) Nasılsa alacağım. Ancaaak, geleceğini de düşün azcık.. Elindekini, avucundakini yedirirsen bu ayıya, ilerde sen düşkünleştğinde bakar mı sana? Doğru mu Mehtap abla? Yeter mi?

NERİMAN Gece sonu iste.. Biraz daha ver de benim kızın okul taksitini de göndereyim. Günü geçirmeyelim, yatılıdan neyim alırlar da.

İNCİ (*Verirken.*) Biriktir beş-on kuruş da, bi araba da sana çekelim.. Verdin mi bi şofora bencileyin, günde temiz beşbin kâğıt..

(*Apo girer.*)

NERİMAN Plaka gene pahalılaşmış kız.

İNCİ Eeee, sözden anlamazsın ki.

MEHTAP Ne pahalılanmıyo ki?

İNCİ Biz sana ucuzken al da koy bi köşeye dedik.. Ama dinleyen kim? Su akarken testisini doldurmalı insan.

NERİMAN (*Yukarıya çıkarken.*) Beş kuruş verdin, on kuruşluk konuştun yani..

(*Neriman'la Hüsamettin çarpışır.*)

HÜSAM (*Ayakkabılarının arkalarına basmıştır. Oldukça küllühan. Belinde kuşak, başında kasket.*) Höst ayı! önüne bak.

NERİMAN Görmedim işte.

HÜSAM Gözün kör mü?

(*Neriman, Hüsamettin'in ayakkabısını kendi eteğiyle siler.*)

İNCİ Nasılsın enişte?

HÜSAM Sağ ol yenge.

İNCİ Elbisen de pek yakışmış. Ben de diyodum ki Neriman'a, ye iç dua et, Allahına.. (*Apo ve Mehtap'a göz kırparak.*) Bulmuşsun. Hüsam eniştemiz gibi bi dost kendine.

HÜSAM (*Şımarır.*) İyi dersin amma, kıymetimizi bilen kim? Verdiği paraya bak sen şunun. Bi harçlığını vermekten acizlenir.

NERİMAN (*İnci'den aldığı paranın bir kısmını ayırarak uzatır.*) Şunu da al.

HÜSAM (*Alır.*) Durup dururken, bozar adamın kafasını.

Bak Neriman. Acizleniyorsan, bana dost mu yok? Çeker giderim.

NERİMAN *(Sert.)* Verdik işte!

HÜSAM Çarparım ha!

NERİMAN *(Daha vurmadañ.)* Vay anam vaaay! *(HÜSAM'ın çıktığını görüp normal bir sesle.)* Yarın akşam için bilet al da kazinoya gidelim. Ferdi varmış.

HÜSAM Yeter mi bu?

NERİMAN Hesap ettik de verdik.

HÜSAM Haydi, eyvallah.

NERİMAN Gece gel ha. Burdan gideriz eve.

HÜSAM *(Fiyakalı bir şekilde çıkarken.)* Düşünelim

APO Güle güle ağabey.

MEHTAP Uğurlar olsun.

İNCİ Güle güle enişte.

NERİMAN Sanki Dayirede müdür. *(Taklit eder.)* Düşünelim..

İNCİ *(Arkasından atmak için fırsat yakalamıştır: Taklit eder.)* Düşünelim! Sanki gidecek bi yeri var? Düşünelim! Dükkânı tezgâhı da darmadağınık etti. Daha hâlâ, düşünelim! Düşün düşün, boktur işin! *(Neriman'ın ters ters baktığını görüp.)* Yersin bacımızın paracaklarını.

NERİMAN Ne iki yüzlekçilik edersin? Allah bilir, bizim de ardımızdan demediğini komazsın?

İNCİ *(Apo ve Mehtap'a.)* Bak şimdi. Hiç, atar mıyım bunun ardından, desenize. Öyle mi Mehtap abla?

NERİMAN Herkesin ardından atarsın sen. Erkek karıysan, yüzüne de. Yüzüme söyle, ne diyeceksen?

İNCİ Ben senin iyiliğine söylerim.

NERİMAN İyiliğime söylermiş.

MEHTAP *(Başlayacak kavgayı sezinleyerek.)* Şu gazatayı okuyodun?

İNCİ Zaten bu devirde, tırnağın varsa kendi başını kaşı. *(Kendi kendine.)* Deli karı, sana ne Neriman'dan. Acıma

kimseye acıma..

(Telefon çalar.)

NERİMAN (Alır.) Alooo. Bura değil.. Ben de senin. Eşşoğ-lueşşek. (Kapatır.)

BEKÇİ (Girer.) Selamünaleyküm.

İNCİ Hoş geldin.

APO Aleykümselam.

MEHTAP Gunaydın

BEKÇİ Günaydın bacı.

NERİMAN Buyur otur.

İNCİ Hayrola?

NERİMAN Yat-yaramaz bi'sey mi var Rüştü Ağbi?

BEKÇİ Yooo. Şöyle bi uğrayayım dedim. Nasılsın bakalım Apo?

APO Sağ ol Rüştü ağabey.

BEKÇİ Patron gelmedi mi daha?

NERİMAN Gelmedi.

İNCİ Çeşme için uğraşır.

BEKÇİ Yaptıramadı gitti şu çeşmeyi de.. Ne o Mehtap bacı?

MEHTAP N'olsun?

BEKÇİ Üşüyon mu?

MEHTAP Odama badana yapıldıydı.

BEKÇİ Ne demişler, yazın yaşı, kışın taşta oturma, mukayyet ol kendine.

İNCİ Emret, bi çayımızı iç.

BEKÇİ Sağ ol bacı.

İNCİ Tenezzül etmen herhal.

BEKÇİ Estağfurullah.

İNCİ Koştursana şurdan Apo.

(Apo çıkar.)

BEKÇİ Her bir yana mı yapıldı badana?

MEHTAP Sade benim odama. Pisidi duvarlar.

BEKÇİ Tiril tiril titriyorsun. Üstüne bi hırka geçirsene. Mu-

kayyet ol kendine.

MEHTAP *(Yukarıya çıkarken.)* Vallaha aklıma gelmedi Rüştü.

BEKÇİ *(Yavaşça.)* Doğru mu?

NERİMAN Ne doğru mu?

BEKÇİ Duyduklarım. Mehtap?

İNCİ Doğru. Kimden duydun?

BEKÇİ Ayaklı gazeteden, Parlak'tan. Çok üzüldüm çokook. Dediniz mi kendine?

(Apo girer.)

İNCİ Apo söyleyecek. *(Odasına girer.)*

BEKÇİ *(Tam konuşacakken Mehtap'ın girdiğini görüp konuyu değiştirir.)* Eeee, Apo. Senin Libya işi no'ldu yahu?

APO Yattı herhal, Rüştü ağabey. Bi ses soluk çıkmadı beş yıldır.

(İnci getirdiği yabancı sigaradan uzatır, Bekçi'ye. Diğerlerine de isteksizce uzatır.)

BEKÇİ *(Yakar.)* Gidersen, hediyemi isterim ha.

APO Neymiş istediğin? *(Keyifli.)* Söylesene.

BEKÇİ Bi dolmakalem. Sıçrics marka bi dolmakalem.

APO Atınan deve değil ya, alırsız.

BEKÇİ Bizim komserde var, çok hoşuma gidiyor.

NERİMAN Ben de celeyanlı tırtırı isterim ha.

BEKÇİ Ne tırtırı Neriman?

NERİMAN Celeyanlı traş makinesi.

BEKÇİ Sakalın mı çıkıyor, Neriman?

NERİMAN Tahtaya gelesi Hüsam, ciletinen olurken «yan-dım Allah» deyi bağırır da. Gerçi burda da var amma. Bunlar montac. Libya'dakiler hakikiymiş.

APO Nerde o günler?

İNCİ *(Yağcılık.)* Otursana Apo. *(Paketi uzatarak.)* Şu cıgara-dan bi de kulak arkası yap bakalım. Hah.

APO *(İyice coşar.)* Sen bi'sey istemen mi Mehtap apla?

MEHTAP Var sağlığınan da, ne getirirsen kabülüm.

İNCİ Gidince unutma tüm sözlerini de.

APO Unutur muyum İnci.

İNCİ Şu pantolonunu bir gün çıkart da, yuyuveriyim. Kayış gibi olmuş.

MEHTAP Senin küççük oğlan nasıl? Demirciye verdidin herhal.

BEKÇİ Berbere berbere. Beşi bitirdi bildir. Bi yandan da sanat öğreniyor. Dedim ki oğlum, öyle bi meslek olsun ki öğreneceğin meslek, sürsün gelsin arkası. Berbere verdim. Niye derseniz, her gün uzamakta saçımız sakalımız. Terzi olsaydı ne olacığıdı ki? Bi takımınan ömür boyu idare etmekteyiz nerdeyse, amma berbere heç olmazsa ayda bir gitmekteyiz. Doğru mu?

BİRLİKTE Doğru. Doğru.

BEKÇİ O kendini kurtardı sayılır. Derdim o değil, asıl dert büyük oğlanda. Askerliğini bitireli nerdeyse onaltı ay oldu. Bi baltaya sap olamadı hâlâ.

PARLAK *(Yine eskisi gibi hareketli girer.)* Dokunmayın, yağlı boyaaa! Çıkmaz anladınız mı? Buyurun ağalar, beyler! Oldu çaylaaaaaar!

İNCİ Lan yine şipsağa getirdin.

PARLAK İçin de, beğenmezseniz dökün namussuzum. Yüzüme dökün.

NERİMAN Sende yüz var mı lan?

PARLAK Sende ne kadar varsa, bende de o kadar var be, Neriman!

İNCİ Parlak. Yeniden evlenirsen, ayvayı yediğinin resmidir.

PARLAK Niye ki o?

İNCİ Bu eliçabukluğunun, üç aya varmaz, doğurtturursun karıyı.

PARLAK *(Bir şeyler söylemek ister, söyleyemez. Yine geldiği gibi hızla çıkarken.)* Yağlı boyaaaa! Tavşan kanı bunlaaar!

(Zaman zaman tek tük de olsa müşteriler gelip camdan içeriye bakmaktadırlar.)

BEKÇİ (Çayını içerken.) Bi genelge geldi yüksek yerlerden. Kadınların çılpak oluşundan yakınırılar.

İNCİ Emret.

NERİMAN Anlamadım.

BEKÇİ Yani kadınlar, müşterilerini beklerken, adabına uygun bekleyecekler.

NERİMAN Bu işin adabı mı olurmuş, Rüştü ağabey?

BEKÇİ Bilmem. Öyle istiyorlar işte. Çılpak olmayacaksınız, fazlaca açılıp saçılmayacaksınız, bundan böyle.

İNCİ Bura ticarethane yahu. Manav dükkânında üzüm, kavunlar, karpuzlar tezgâh altında mı durmakta?

(Gülüştürler.)

İNCİ Zaten dikkat etmekteyiz ağabey.

MEHTAP Hava soğuk, nasıl soyunuk otururuz?

BEKÇİ Hani dedim ki baskın maskın yaparlar da, Devlet işi bu, belli olur mu? Bizim de başımızı yakarlar vallaha.

İNCİ Baş üstüne, ağabey!

NERİMAN Tabii!

MEHTAP Ben donuyom zati!

İNCİ Sana zarar gelsin ister miyiz?

BEKÇİ Bi de küfür müfür etmeyin. O da yasak!

İNCİ İşte, o olmadı!

NERİMAN Nasıl etmeyelim ağbi?

MEHTAP Böyle yasak mı olur? Alışmışız bi kez.

NERİMAN Osuruklu göte arpa ekmeği bahane, Rüştü Ağbi.

İNCİ İster istemez çıkacak ağzımızdan.

BEKÇİ Canım işte, yasak dedik size. İdare edin. Etmemeye çalışın küfür müfür. Adabına uygun olacakmış her şey. Canım, siz de adabına uygun küfredin işte.

(Gülüştürler.)

BEKÇİ Daha fazla irahatsız etmeyim sizi. Daha, her bir eve

uğrayıp söylemem gerek. Hem kapının önünden ayrılmaya da gelmez bizim iş. Bebeler doluşuveriyorlar içeriye.

MEHTAP Gene gel.

NERİMAN Bunu saymayız.

İNCİ Başımızın üstünde yerin var.

(Bekçi çıkar.)

NERİMAN Her gün bi yasak.

MEHTAP Küfürün de yasağı mı olurmuş?

İNCİ Canım, idare edin dedi işte. Biz de dikkat ederiz azıcık ne var yani? (Yeniden gazeteye uzanır. Heceler.) Özel teşebbüs zor durumda. Her gün duyarım, okurum. Bu özel teşebbüsün ne olduğunu bilen var mı içinde?

NERİMAN Bilmeyecek ne var kızım? (Böbürlenerek.) Özel teşebbüs demek...

MEHTAP Eeee? (Süre iyice uzar.)

İNCİ Sen de mi bilmen yoksa?

NERİMAN Bak, bak, bak bak.. Nasıl bilmem?

İNCİ Hı,de öyleyse.

NERİMAN Özel teşebbüs. (Düşünür, sıkılır.) Özel teşebbüs. Amma da cahilsiniz yahu. Özel teşebbüs demek. Sermayesi kendinden demek. (Rahatlar.)

İNCİ (Kuşkulu.) O ne demek?

NERİMAN Şu demek ki, yani, sermayesi kendinden.

İNCİ Kimden duydun?

NERİMAN İktisadi bi öğrenci geliyo ya. O anlattı bana.

MEHTAP Şu sessiz oğlan mı?

NERİMAN Liseyi bitirip de İktisadi fakültesini kazandığında gelmişti bana. Gelecek yıl bitirecek. Hiç başkasına gitmedi. (Övünür.) Bilir ağzının tadını ve de gösterdiğim yakınlığı.

MEHTAP (Kendi dramını yaşamakta.) Boyunbağlıya hasret gideceğim herhal.

İNCİ *(Heceler.)* Bi banka daha battı. Üç şirket kurtarıldı. *(Diğerlerine.)* Yani şimdi, bizim sermayemiz de kendimizden. Yani şimdi. Biz de mi özel teşebbüs oluyoruz?

APO Apla. Orospudan özel teşebbüs olur mu?

İNCİ *(Orospu sözüne kızarak.)* Lan... senin gibi...

APO Küfür yok.

İNCİ Senin gibi zepevenklerden olur da bizden niye olmasın? *(Kendi kendini över.)* Bak, bak, bak, bak.. Nasıl da adabına uygun küfretmişim, gördünüz mü?

APO Töbe töbe. Ben şimdi özel teşebbüs müyüm yani?

NERİMAN Ne cahilsiniz yahu. Biz sermayeyiz ulan. Patronlar özel teşebbüstür.

(Hayriye gelmiştir. Tek bacağı aksak. Kızgınlıkla dinlemekte.)

İNCİ Hah, şimdi oldu.

MEHTAP Yani, yanında çalıştırdıklarını, şaaptırıp da.. para.. kazanana mı, diyorlar özel teşebbüs diye?

İNCİ Lan, aklıma neler geliyor, neler? Yani, şimdi bize genel kadın diyorlar. Biz de yani ki genel teşebbüs müyüz?

APO *(Hayriye'yi görür.)* Aha! Özel teşebbüs geldi..

HAYRİYE Ağzına sığarım eşşoğlueşşek!

APO Kötü bi'şey.

HAYRİYE Sus, hayvanoğlu hayvan, sus! *(Otururken.)* Şimdi demeyim derim amma ne mümkün? Lan, böyle serik serik serilmişsiniz hepiniz bi köşeciğe. Ellerin evleri dolup dolup taşar. Bizimkinde laklaka. No'lacak bu işin sonu? Bak, daha hâlâ oturuyorlar. Kalkın artık. Kapının ağzına çıkın da görsün millet sizi.

NERİMAN Adamları şeylerinden tutup da zorla sokacak değiliz ya içeriye?

HAYRİYE Bana akıl öğretme. Erkek kısmısının azgınlığı üstünde olur sabahleyin. Bunu bile öğrenememişsiniz. Sa-

at onu geçiyor lan! Devlet memurları bile gelmişlerdir Dayirelerine! Beni batıracaksınız! Ocağıma incir dikesiniz! Şu zavallı kadının itinen kopuğunan uğraştığı yetmez mi? Sırtlarım ağrıyor vallaha. (*İnci gelir, Hayriye'nin sırtına bastıra bastıra masaj yapmaya başlar.*) Ayaklarıma kara sular indi. Bi çeşme yaptıralım dedik mahalleye. Parasını veriyorum, ustasını tutuyorum. Hayrina ha. Binbir müşkül çıkarır belediyeciler karşıma. İki haftadır, vermediğim rüşvet, kovulmadığım kapı kalmadı.

İNCİ Sen de ne sıkarsın canını anne? Bu millete iyilik yarar mı? Yaptırmayıver.

HAYRİYE (*İçtenlikle.*) Öyle deme İnciii... Orucumuz yok, namazımız yok. Bi hayrımız olsun dedik. (*İçlenir.*) Mahalleli su almaya bi kilometre yol tepermiş. Susuzluğun ne olduğunu bilirim ben. Mermeri de hazır. (*Cebinden bir kâğıt çıkarır.*) Oku bakayım, beğenecek misiniz?

İNCİ (*Heceler.*) Mermerin üstüne yazılacak kitâbe:

İç suyu, eyle dua,
Adıninan yaşa, Hayriye abla
Bindokuzyüzseksenüç...

APO Çok güzel.

MEHTAP Şiir gibi

HAYRİYE Gibisi fazla.

NERİMAN Bu bindokuzyüzseksenüç de no'luyo?

İNCİ Hayrın yapıldığı yıl?

HAYRİYE Gelen giden?

(*İnci'den aldığı kâğıdı cebine koyar.*)

APO Yok apla.

HAYRİYE Telefon da mı gelmedi?

APO Gelmedi.

HAYRİYE Gelmesi gerekirdi.

APO Gelmedi. Az kalsın unuttuyordum. Dün gece, senin es-

kiden bi dostun vardı ya, işte o geldi.

HAYRİYE: Hamit mi?

APO Yok. Hani, şu içkici olan?

HAYRİYE Erkek milletin tümü içer be.

APO Dilimin ucunda.

HAYRİYE De ulan.

APO Hani, şu memurluktan emekli?

HAYRİYE Hangisi ulan?

APO *(Taklit eder.)* Hani, şu eli-kolu, bacağı tutmayan?

HAYRİYE Haaa... Ulan Apo. Sende şeye sürülecek akıl yok vallaha. Memduh desene şuna...

APO Memdüh, Memdüh..

HAYRİYE Dilini eşek arısı soksun e mi? Memdüh değil, Memduh. Eeee?

APO *(Taklit eder.)* Gene içmişti. Şöyle girdi.. Zil zurna. «Ben onsuz yaşayamam» dedi.

HAYRİYE Allahın belası..

APO «Bütün malım-mülkün feda olsun ona.. Yeniden barışmazsa, benimle, kıyarım kendime...»

İNCİ Bizzat intihar edecekmiş anne. Gözü kararmış herifin.

HAYRİYE *(Hoşuna gitmiştir ama yine de.)* Yok dedim. Hem üç-beş kuruşluk maaşını da malım-mülküm deyi sürmez mi ortaya? Töbe, töbe...

APO «Geleceğim konuşmaya,» dedi.

HAYRİYE Zartlamasın. Ne güzel taklit çıkartıyorsun. Aferin! *(Ayağa kalkar.)* Lan almadın mı buraların tozunu?

APO Aldım apla.

HAYRİYE *(Elinin tozunu Apo'nun yüzüne sürer.)* Bak şu aynaya. Al, buraların tozunu, toprağını!

(Diğerleri süslenmekte. Apo, bir böcek görmüştür yerde.. Ayağıyla basıp ezmek için kovalar..)

APO Kara Fatma'ya bak, Kara Fatma'ya!

HAYRİYE Höst, höst! Allahın yarattığı canlıyı öldürmeye

koşar, şuna bakın siz. Al da atıver yavaşça. Ezrail misin lan sen?

(Apo, özenli bir şekilde böceği yakalamaya çalışır, yakalar ve gene büyük bir özenle, kapının ağzına bırakır.)

HAYRİYE (Mehtap'ın yukarıya çıktığını görüp.) Demedin mi buna?

APO Daha demedim.

HAYRİYE Ben sana ne tembihledim?

APO (Yalan söylediği belli.) Unuttum.

HAYRİYE Diyemeyecek ne var, salak!

APO Telefon gelmedi ki daha?

HAYRİYE Bugün gelecek.

APO Derim o zaman.

HAYRİYE Haber gelince dolaştırmayalım çarşafa.. Şimdi-den hazır edelim odayı.

APO (İnanmadan.) Derim apla.

HAYRİYE (Çıkarken.) Ben şurdan bi Makbule'ye uğrayıveriyim. Ordan da çeşme için gideceğim. Geceleyin gelirim. (Çıkar, yeniden başını uzatarak.) Haber gelmeden de ha..

(Çıkar.)

İNCİ Deyiver sende.

APO (Zavallıca bakar İnci'ye.) Nasıl? (Neriman'a yardım ister gibi bakar.)

NERİMAN Kolayına geliyorsa, sen söyle.

İNCİ (Afallar.) Bana tembihleseydi derdim.

(Mehtap inerken, telefon çalar.)

APO (Çekinerek açar.) Ha.. Hı.. İnci apla..

İNCİ (Alır.) Ne var? Yine mi? Yaptır, yaptır! Alacağım bu gi-dişle arabayı elinden! Senin ananı avradını! (Kapatır.) Malın mı var, derdin var! Eloğluna verirsen arabanı, başın bitten, kışın bilmem neden kurtulmaz böyle!

MEHTAP No'lmuş ki?

İNCİ Bozulmuş araba gene! Şofor değil avcı mübarek.. Ava gitmeyince duramaz. Şu kışta kıyamette. (Kızar.) Allah bilir, gene dondurmuştur motoru! (Odasına girer.)

NERİMAN (Apo'ya.) Bi de bana araba al diyor enayi.. Bize bi yemek al da gel, Apo.. Birer döner söyle. Mehtap ablamızın döneri de benden olsun. Haaa! Parasını veriyim de bizim kızın taksitini de yatır..

(Apo çıkar. Neriman tuvalete girer. İnci'nin ağbisi Sıtkı gelir. Eğilerek çorabının arasında sakladığı bıçağı çıkartıp ceket cebine yerleştirir. Kapının ağzında durup içeriye bakar.)

MEHTAP (Sıtkı'yı müşteri sanıp kapıya yanaşır.) Gelsene aslanım...

(Sıtkı kötü kötü bakarak gider.)

MEHTAP Beğenmedi beni herhalde...

(Yavaş yavaş ışıklar kararır.)

BEKÇİ (Kapının önünden geçerken.) Ne o Mehtap bacı?

MEHTAP No'lsun?

BEKÇİ Nasılsın?

MEHTAP Eh işte..

BEKÇİ İyisin, iyisin.

(Gider.)

(Işıklar kararır.)

II

(Gece... Sol yanda camın önünde olabildiği kadar insan. Birbirlerini itekleyerek içerisini görebilmeye çalışmaktadırlar. Apo, teypin yakınında... Mehtap, ayakta sobanın yanındadır. Müşterilerden hiç olmazsa biriyle çıkabilmek için kah umutlu, kah umutsuz anlar yaşamaktadır. Arabesk bir müzik yükselmektedir.)

3. MÜŞTERİ (En öndedir.) İtmeyin! İtmeyin!

4. MÜŞTERİ Ben itmedim arkadaş!

5. MÜŞTERİ Çek şu dirseğini!

3. MÜŞTERİ Amanın camlar?

4. MÜŞTERİ Arkadan, arkadan!

APO Camlar kırılacak! Açılın azcık!

UFAKLIK (En arkadadır.) Haftaym, haftaym!

3. MÜŞTERİ Daha yeni geldik be!

4. MÜŞTERİ İtme hemşerim!

UFAKLIK (Hoplayarak görmeye çalışmakta.) Haftaym haftaym!

MEHTAP Haydin haydin! İşimize bakalım

3. MÜŞTERİ (Alay eder.) Vay yavrum vaaay!

5. MÜŞTERİ Mala bak mala!

4. MÜŞTERİ Girsene!

3. MÜŞTERİ İnci'yi beklerim ben.

5. MÜŞTERİ Sen de mi İnci'yi bekliyorsun?

3. MÜŞTERİ İnci varken başkasına girmek haram.

5. MÜŞTERİ Haram ki ne haram.

3. MÜŞTERİ İnci de İnci'dir yani.

UFAKLIK Haftaym haftaym ağbiler..

MEHTAP (Camın önüne yaklaşır.) Haydin haydin, işimize bakalım. (Yüz bulamaz, yeniden sobanın yanına geçer.

Neriman iner. Elindeki maşrapayla sobanın üzerindeki kaynayan sudan alıp, tuvalete geçer. Arkasından, Neriman'dan çıkan müşteri, üstünü başını derleye toplaya kapıya yürür. Diğer müşteriler alkışlarlar.)

UFAKLIK Yav, bi de biz bakalım, yav!

4. MÜŞTERİ Parayla değil, sırayla.

3. MÜŞTERİ Nasıl sabrettin dokuz ay on gün?

4. MÜŞTERİ Belki de erkencidir.

3. MÜŞTERİ Belli ki fırlama!

(Diğer yurttaşlar gülerler. Telefon çalar. Apo bakar.)

APO İnci ablaa, telefoon!

İNCİ *(Koşarak gelir.)* Hı! Ha! Vallaha de! Ben de günahına girdiydim laaan! İyi iyi! Müşteri bekliyo içerde! Tamam tamam! *(Kapatır.)* Motor donmamış. *(Acele kapının önüne yaklaşır.)* Nasılsınız kocalarım?

BİRLİKTE: Beklemekteyiz.

5. MÜŞTERİ Sav şu içerdekini de biz de girelim.

İNCİ Ben kimseyi savmam. İçeriye giren memnun olur ben-de..

UFAKLIK Bi de ben görüyüm no'lur?

İNCİ Açılın da bi de bu kocam görsün beni..

(Açılırlar biraz.)

İNCİ Sen de gir sıraya, alıştırılım buraya.

2. MÜŞTERİ *(İçerden.)* İnciiiiii!

İNCİ Geldim kocaaaaam...

(Koşarak odasına geçer. Neriman girer.)

PARLAK *(Fırtına gibi.)* Yağlı boyaaaa! Çıkmaz namussuzum!

(Müşteriler açılırlar.)

NERİMAN Nerde kaldın lan?

PARLAK Yetişmiyor yavrum.

NERİMAN Dilimiz damağımız kurudu.

PARLAK *(Çay dağıtırken.)* Na'palım?

NERİMAN Na'palımı var mı? Zamanında getir olsun bit-sin.

PARLAK Sen iste yeter ki, getiririz zamanında.

NERİMAN Benim kocam var oğlum, İnci'ye İnci'ye..

PARLAK *(Mehtap'a saygılı.)* Sana da vereyim mi?

(Olur anlamına başını salladığını görünce verir.)

APO Çok yorulmuşa benzersin Parlak. Gel kucağımda din-len azcık.

PARLAK Biraz sonra görürsün..

(Çıkar.)

NERİMAN Lan, öküz gibi seyredersiniz de bi gireyim di-yeniniz çıkmaz.

APO Apla.. Küfür etme. Biliyon yasak. Adabıylan olsa ney-se ne..

NERİMAN Öküz küfür mü la? Hem öküzün de adabı mı olurmuş ha? Girmeyen pişman olur ha! Erkek yok mu aranızda?

(Müşteriler erkekliklerini kanıtlamakta birleşirler.)

5. MÜŞTERİ O nasıl söz?

UFÂKLİK Ayıp ettin!

3. MÜŞTERİ Git de İnci'ye sor.

4. MÜŞTERİ Evelallah.

NERİMAN Her sapı olana tava demezler, bizim memleket-te.

4. MÜŞTERİ O sizin memlekette.

5. MÜŞTERİ Lafa bak, hizaya gel.

3. MÜŞTERİ Bi saattir bekliyoruz be İnci.

(Müşteriler içeriye girerek divanın üzerinde sıralanırlar.

Tümü de İnci'yi beklemektedir. Sıtkı kapıya gelir.)

NERİMAN Gelsene aslanım.

SITKI İçerdekini adı ne?

NERİMAN İnci.

SITKI Başka çalışan yok mu burda?

NERİMAN Biz varız aslanım, yetmez mi?

SITKI Ben sana birini soracağım, bacı. Sıdika nerde çalışıyor?

NERİMAN Yeni mi?

SITKI Epey olmuş gelesi.

NERİMAN Vallaha ben bilmiyorum. Apooo, Sıdika diye biri var mı öbür evlerde?

APO Yok apla. Yeni geldiyse bilmem.

NERİMAN Sana Sıdika'yı aratmayız aslanım. Gelsene.

SITKI Öylesi değil. (Gider.)

(İnci koşarak gelir, tuvalete girer.)

UFAKLIK Bu İnci'nin kıymeti nedir, doğrusu anlayamadım.

4. MÜŞTERİ (Ufaklık'ın kulağına bir şeyler söyler.) Yaaa...

UFAKLIK (Sesli.) Komple ne demek?

4. MÜŞTERİ (Yalancıkdan tokatlar.) Sus lan keriz..

(İnci kurulanarak gelir..)

İNCİ Sen mi geldin kocam?

3. MÜŞTERİ Bi saattir bekliyoruz be İnci.

İNCİ Beklediğine değmiyor mu?

3. MÜŞTERİ (İlginin verdiği şımarıklık belirtileri.) Değmez mi yavrum?

İNCİ (Öper.) Kocam! (İçeriye bağırır.) Daha giyinemedin mi kocam?

2. MÜŞTERİ Geldim geldiiiiim.

İNCİ Gelmiyorsun bir haftadır?

3. MÜŞTERİ İş güç..

İNCİ Yoksa?

3. MÜŞTERİ (Utanır.) Evelallah.. O hususta mezara girene dek kuşkun olmasın.

(Birlikte gülüşürler.)

İNCİ Koy şurdan bi oyun havası da neşemizi bulalım.

(2. Müşteri odadan çıkar.)

İNCİ (Adamı öperek parayı alır.) Sağ ol kocam. Yalnız bi ricam var senden. Bizim şofor dondurmuş motoru gene. İşler de kesat.

2. MÜŞTERİ Sana canım feda İnci'm yavrum.

(Para çıkararak verir.)

İNCİ (Yeniden öper.) Sağ ol kocam. Güle güle kocaaam.

(2. Müşteri fiyakalı bir şekilde çıkar gider..)

İNCİ (3.'ye.) Sen de girsene içeriye kocam..

(3. Müşteri İnci'nin odasına girer.)

1. MÜŞTERİ (Gelip Neriman'ın önüne gider.) Odan?

NERİMAN Üçe çık.. Merdivenden merdivenden.

(Adamın yüzünü anımsamaya çalışır.)

İNCİ Apo.. Ne dedim ben sana? Şöyle bi oynak hava koy da dansözlüğümüzü görsün millet. Şimdi istesem biçok barda dansözlüğüm hazır..

4. MÜŞTERİ Bizi düşün.

5. MÜŞTERİ Na'parız sonra?

UFAKLIK Senin gibisi az bulunur..

İNCİ Zaten ben de sizin için gidemem ya.. Milleti alıştırdık iyi muameleye.. Kim doldurur yerimi?

(Gene de tümü alay etmekte.)

4. MÜŞTERİ Tuttuğun altın olsun!

5. MÜŞTERİ Bu iyiliğini nasıl öderiz?

UFAKLIK Emret ölelim!

(Oynak bir hava başlar. İnci oynamaktadır. Yine de acemi-ce. Mehtap da oynamaya başlar. Tümü neşelenirler.)

4. MÜŞTERİ (Tempo tutar.) Yallah, yallah!

DİĞERLERİ: Yallah yallah! Allah Allah!

5. MÜŞTERİ Amanın yandan!

(Mehtap büyük bir çabayla oynamaktadır.)

UFAKLIK (Sanki biliyormuş gibi.) Kariya bak beee! Komple beee!

4. MÜŞTERİ Ne karı beee!

5. MÜŞTERİ Ne sandın Ufaklık? Gir de boğsun donunda seni.. Heh heh heh heeee!

(Mehtap yorularak oturur, nefeslenir.. Kimse bakmamıştır zaten.)

1. MÜŞTERİ (Gürültüyü duyunca yarı çıplak merdivenlerin başına gelmiştir.) Haydisene!

NERİMAN Geliyoruz!

1. MÜŞTERİ Üç-beş dakkalık iş!

NERİMAN (Tanımıştır.) Gir içeriye! Üryan üryan dolaşıp, bozma adamın kafasını ve de göz zevkini!

(Söylenerek gider..)

PARLAK (Girer.) Yine döktürüyorsun.

İNCİ (Hem oynar hem de Parlak'ın yanına gelir.) Bi sözün var mı, bu gece?

PARLAK Belli olmaz.

İNCİ Onbirden sonra?

PARLAK (Anlamazdan gelir.) No'lacak?

İNCİ Elliğin körü olacak. Gel buraya.

PARLAK Olur.

İNCİ Karnını doyurmadan gel.

PARLAK Niye ki o?

İNCİ Benim eve gideriz. Sana bi ziyafet çekeyim ki düşmanların çatlasın.

PARLAK Düşmanım yok ki benim.

İNCİ Dostların çatlasın öyleyse.

PARLAK Oldu amma neden?

İNCİ Az önce şofor telefon etti. Arabanın motoruna bi şey olmamış.

PARLAK Ben onarmadım ki motoru? Neden beni seçtin?

İNCİ Bilirsin ne demek istediğimi ammaaa anlamazdan gelirsin. Şimdi adabına uygun bi küfür sallarım ha.

PARLAK Arap oluyum ki anlamadım.

İNCİ (Oynamayı keserek.) Ulan, merkep oğlu merkep, dos-

tum olun mu, lan?

PARLAK Nerden çıktı bu şimdi?

İNCİ Elliğin köründen çıktı.

PARLAK Dost tutma işine yanaşmazdın sen.

İNCİ Olur musun, sen onu de?

PARLAK Nasıl olacak bu iş?

İNCİ Ne nasıl olacak? Yalınız hesabımız ayrı ha?

3. MÜŞTERİ (İçerden.) İnciiii!

İNCİ (İçeriye koşarken.) Amanın kocamı unuttum gördünüz mü? Hazırooooooooool, geldiiiiim!

PARLAK Acansı dinledin mi Apo?

APO Dinlemedim, nerden dinleyeyim?

PARLAK Mücdemi isterim o zaman...

APO No'ldu?

PARLAK Yeniden işçi gönderiyorlarmış, dışarıya.

APO Kim? (Korkuyla.) Şahıslar mı?

PARLAK İşçi Bulma gönderiyormuş.

APO Vallaha de.

PARLAK (Tek bacağını kaldırarak.) Vallaha.

APO Nereye?

PARLAK Libya'ya. Kaddafi istemiş. Amerika mamerika bindirirse, biz cephede döğüşürken, memleket işçisiz kalmasın diyesiymiş. Durum kiritik ya. Akıllı adam şu Kaddafi.

APO Yemin et!

PARLAK Ölünü öpüyüm doğru.

APO Dalga geçme.

PARLAK Dalga denizde olur oğlum. Şimdi söylediler acansta. Hatta gönderileceklerin isimleri yayınlandı. Apo senin soyadın neydi?

APO Güzel.

PARLAK Bak Apo. Savaş neyim çıkarsa, vazgeç gitme.. Pisisine gidersin.

APO Atom atacaklarını bilsem Libya'ya, yine durmam. Giderim.

PARLAK: Tamam, senin adın da yayımlandı, acansta.

APO Ula, hükümet benim adımı ne bilir?

PARLAK Senin gibi önemli adamların adını bilmez mi hükümet? Aynen şöyle dediler: «Hayriye Maşalı'nın evinde meydancı olarak çalışmakta olan Abdullah Güzel, Bakanlar Kurulu kararıyla, Libya'ya gönderilecektir. Meydancıbaşı olarak Libya'da Libya kerhanesinin gelişmesine katkısı olacağı düşünüldükten.

(Kaçar, Apo da peşinden.)

APO *(Girer.)* Bi yalan uyduruyon, bari uygun olsun. Lipya'da kerhane ne arasın?

(Diğerleri gülmektedirler.)

MEHTAP *(Bile.)* Ulan, Libya'dakilerin şeyleri yok mu?

APO *(Libya'ya inanmış.)* Var olmasına var da, orda Kaddafi var. Bir yerde Kaddafi varsa, kerhane olamaz.

(Bekçi Telaşla girer.

Ufaklık, masanın altında kaybolmaya çalışır.)

BEKÇİ Burda mı?

APO Kim?

BEKÇİ Ufak bi velet.. Gözümü uğurladığı gibi daldı içeriye..

MEHTAP Çok mu küçük?

BEKÇİ Onbeş var yok. Geldi almadım. Saklayıp maklamayın. Gören var mı?

(4. Müşteri, gözüyle Ufaklık'ın yerini ihbar eder. Bekçi, masanın yanındaki sandalyeye oturur.)

BEKÇİ *(Örtüyü kaldırarak.)* Ne arıyon lan burda!

UFAKLİK Tespihim düştü de...

BEKÇİ *(Ufaklık'ın sanki bir kediye yakalayıp da havaya kaldırır gibi çıkartır ortaya.)* Çıkart bakalım kafa kâğıdını.

(Ufaklık çıkartır.)

BEKÇİ *(Büyük bir ciddiyetle inceler.)* Lan doğumun kaç senin?

UFAKLİK Orda küçük görünüyor ama ben onsekizimi çoktan bitirdim.

BEKÇİ Öyle mi? Ha.. Yörü, eşsoğlueşsek! Daha kıcı pislikten kurtulmadan, karı derdine düşmüş! *(İtekleyerek götürürken.)* Yörü, yörü!

4. MÜŞTERİ *(Çıkarken.)* Ahlak acayip bozuldu.

APO Yok yav!

4. MÜŞTERİ Öyle! *(Çıkar.)*

(Yukardan gürültüler.)

NERİMAN *(Sesi.)* Çınk! Alçaaaaak!

(Merdivenlerden paldır-küldür inmektedir 1. Müşteri. Elinde elbisesi, ayakkabısının teki. Diğeri ayağındadır.)

1. MÜŞTERİ İrezillik çıkarma. Dur işte!

APO No'ldu apla?

MEHTAP N'oldu?

NERİMAN Seni alçak seniiii!

HAYRİYE *(Hışım ile girer.)* N'oluyo burda, n'oluyo?

NERİMAN Seni namussuz seniiii!

1. MÜŞTERİ Şu üstümü bari..

NERİMAN Çınk!

HAYRİYE Ne var yine?

NERİMAN Öyle durmayıp da şöyle duracakmışım. Ben senin karın mıyım lan?

1. MÜŞTERİ İrezillik çıkarma! *(Giyinmekte.)* Paramızlan değil mi?

HAYRİYE Bu karı azdı!

1. MÜŞTERİ Hemen bağırtıya başladı abla. Vallaha yok suçum.

NERİMAN *(Hayriye'ye.)* Sen karışma anne.

HAYRİYE Şuna bak şuna..

1. MÜŞTERİ Suçum şöyle yat demek! *(Çıkmaya davranır.)*

Sabah da kovmuştu zaten!

NERİMAN *(Yolunu keser.)* Tüyüyo bir de. Parayı çık parayı!

1. MÜŞTERİ Ne parası?

(Diğer bekleyenler, aralarında «haklı» «haksız» gibilerden tartışmaktadırlar.)

NERİMAN Vizite parasını veeeeer!

1. MÜŞTERİ Bi'şey yapmadım ki? Bişey olmadı ki?

NERİMAN Bi de karşı koyuyo. Bekçiii! Poliiiis! *(Üstüne atlar.)* Cankurtaran yok muuu? *(Hem adama vurmaya başlar hem de üste çıkar.)* Öldürüyo beniii, yetişiiiii! İmdaaaaat! *(Hayriye dışında diğerleri adamı Neriman'ın elinden almaya çabalamaktalar.)*

İNCİ *(İçerden fırlar.)* No'luyo?

(İnci'nin müşterisi de giyinerek kaçır.)

1. MÜŞTERİ *(Hem kurtulmaya çabalamakta hem de.)* Lan irezil etme beni. *(Para aramaktadır.)* Veriyim no'lur.. Dur artık.

NERİMAN *(Parayı alır.)* Hastir lan şimdi.

(1. Müşteri kaçır.)

İNCİ *(Apo'ya.)* N'oldu lan?

APO Vallaha anlamadım.

HAYRİYE *(Birden Neriman'ın üstüne yürür, sarsar.)* Babanın ağzından başlarım ha.

NERİMAN Küfür etme.

HAYRİYE Karışma işime yaparım altın dişine! Hayvan! Bu ne rezillik! Evim bağırtkana çıktı sayende!

İNCİ *(Umursamaz bir şekilde yeniden odasına girer. Susma.)*

HAYRİYE *(Apo'ya.)* Var mı gelen giden?

APO Yok apla.

HAYRİYE Yeter artık sizi mi çekeceğim, kapat şu kapıyı da. *(Apo ara kapıyı kapatır.)*

HAYRİYE Yüzüme çemkiriyor! Sanki bulamam başkalarını? Elimi sallasam ellisi, telimi sallasam tellisi. Tonla kız

var memlekette.

NERİMAN Eeee?

HAYRİYE Sus eli bayraklı, sus! Atacağım hepinizi. Teker teker. Ağzı var dili yokları bulacağım. Ya da İnci gibilerini bulacağım. Bu ne böyle? Vakıf mı yoksa darülaceze mi burası? Zaten Mehtap da iş yapamaz çoktandır.

MEHTAP Hastaydım.

HAYRİYE Hastalığın geçeli günler oldu. Bu da kaçırır müşterileri boyuna! Bi İnci'ye kaldım. Biz eskiden böyle mi yapardık? Şu dükkânı açana dek, gelmeyen kalmadı başımıza. Çiçeğim burnumdaydı, bu mesleğe atıldığımda. Nerde iş, orda ben. Bigün iki kişiler diye gitmişim. Bi de baktım ki, on, onbeş kişi olmuşlar. Gene de olmaz demedim. Yedik, içtik. Oynattılar. Serhoşudu hepsi. Biri tutturdu, «Ben bu karının burnunu keseceğim,» diye. Amanın, yapman etmen demeye kalmadı, çıkarttı herif bi bıçak. Vardı üstüme. Şişede durduğu gibi durmuyor ki meret. Ayaklarınızın altını öpeyim diye ağladım sızladım da zor kurtardım, burnumu. Ama, başka bir yerde, bacak gitti. Aha, bu bacak! Biz ne güçlüklerle çalıştık da edindik bu dükkânı bilir misiniz? Şimdi sizin için zor olan ne? Odanız hazır. Doktorunuz, polisiniz, bekçiniz hazır. Bi de naz niyaz. Yeter vallaha!

(Bekçi'nin düdüğü duyulur.)

BEKÇİ *(Dışardan.)* Haydiiii! Vakit tamaam! Kapatın dükkânlarını!

(Camın önünde bekleyenler dağılırlar. Hayriye süttozu kutusunu önüne çeker. Bakar. Ayrım yapar. İnci markalarını verir. Bir hayli çoktur. Neriman da uzatır. Mehtap gene iş yapamamıştır.)

HAYRİYE Afferin İnci. Gene en çok işi sen yapmışsın. Kırkiki...

İNCİ *(Yağcılık yapar.)* Neriman'ın işi de iyi.

HAYRİYE Onsekiz de az değil. Bilirim bilirim. Atmışa çıktığı günleri bilirim. Amma vakit vakit bağırta çıkartmasa.

(*Paralarını verir. Neriman, sabah aldığı parayı öder İnci'ye.*)

İNCİ (*Hem alır hem de.*) Unutmuşum gördün mü?

(*Telefon çalar.*)

HAYRİYE (*Alır.*) Aloov. Ben.. Hayriye.. Ha.. Sen miydin? Eeee? Hı.. Ha.. Adı ne? Değiştirmek lazım adını. Müşteriler sevmez böyle isimleri. Kaç yaşında? İyi. Ne zaman? Olur.. Burada olurum tabii. Odasını hazırlattım. Badanası madanası hazır. Her bi'seyi hazır işte. Tamam tamam. Öğleyin. Olur. Konuştuğumuz gibi. Paran hazır.. Cebinde bil. Haydi.. (*Kapatır.*) Yarın getirecek kızı. (*Mehtap sezinler gibi olmuştur başına gelecekleri. Diğerleri birbirlerine bakmaktadırlar. Susma.*)

HAYRİYE Adı Cennet'miş. Değiştirmek lazım adını. Müşteriler sevmez böyle isimleri.. Ona bi sosiyete ismi bulmak lazım ki, müşteriler sosiyeteye yattıklarını sanıp, dalsınlar içeriye. İnci, onu kendin gibi yetiştir, ha!

İNCİ Olur anne.

HAYRİYE Komple olmalı ki, iyi iş yapsın!

İNCİ Evelallah anne.

MEHTAP (*Kuşkulu.*) Kim bu?

HAYRİYE Senin haberin yok mu? Söylemedik miydi sana?

MEHTAP Neyi?

HAYRİYE Yeni bi kız gelecek!

MEHTAP Buraya mı?

HAYRİYE Buraya! Ya, buraya. Uzun zamandır iki kişiye kalmıştı kazancım. Na'pıyım, ekmek parası. Ödediğim kiraları bilirsiniz. Yakacak parası! Kömür yine pahalılanmış!

MEHTAP Oda? Hangisinde çalışacak?

HAYRİYE Ne odası?

MEHTAP Yeni sermayeye?

HAYRİYE Badana yaptırdık ya.

MEHTAP Yalnız benim odama yapıldı.

HAYRİYE İşte.. O odaya gelecek.

MEHTAP Ya ben? Ben nerde çalışayım?

(Susma.)

HAYRİYE Bak Mehtap, uzun zaman birlikte çalıştık. Birbirimizi kandırmayalım.

MEHTAP Ne kandırması?

HAYRİYE Söylemedi mi sana?

MEHTAP Ne söyleyecekti?

APO Apla.

HAYRİYE Söyle demedim mi ben sana, lan? Lafın kısası uzun süredir iş yapamıyorsun, Mehtap!

MEHTAP Hastaydım.

HAYRİYE Geçti. Hani yine yok. Kandırmayalım birbirimizi.

MEHTAP Yeni atlattım hastalığı.

HAYRİYE (Düşünür.) Bak şuna. Bu ne bu? (Küreği eline alır gösterir.) Ne işe yarar bu kürek? Sobaya kömür atmamıza yarar değil mi? Bu düzende, hiçbir şey nedensiz durmaz yerinde! Bu kürek duruyorsa burda, sobaya kömür atmamıza yaradığı için durmaktadır! Kırıldığını düşünelim. Ne işe yarar o zaman? Sobaya kömür atmak için yenisini alırız değil mi? Bi söz vardır. Eskisi çöplüğe derler. Sen artık işe yaramıyorsun Mehtap. Yaşlandın, bencileyin. Erkekler viziteye çıkmıyorlar seninle. Odayı da boşuna işgal ediyorsun.

MEHTAP Ben ne yaparım bu yaştan sonra?

HAYRİYE Bana kızma Mehtap.. İyi kötü günlerimiz oldu. Belki hakkın da geçmiştir bana.

MEHTAP Kalacak yerim bile yok.

HAYRİYE Bu gece, burda kal. Yarın gelecek kız.

MEHTAP Nasıl doyururum karnımı?

HAYRİYE Apo, yardım et bavulunu hazırlamasına. Yarın sabah.

MEHTAP (*Hâlâ direnmekte.*) Bi bavul hazırlamak da iş mi yani? Hem o kadar yaşlanmadım ben. Daha çoooook.

NERİMAN Keşke senin Libya işin olsaydı, Apo! Sen gittiğinde, işini Mehtap ablamız yüklenirdi.

APO (*Telaşla işine sahip çıkar.*) Benim yaptıklarımı yapamaz ki Mehtap apla? Gel-git işine koşamaz ki. Yaşlandı artık. (*Utlanır.*)

HAYRİYE Olmaz öyle şey. Herkesin işi ayrı. (*Çıkacakken.*) Seni göremem belki Mehtap. Sana güle güle. (*Hayriye suçlu gibi çıkar gider.*)

MEHTAP Mizzuri geldiğinde de boyanmıştı odam. Ama bütün kerhane boyanmıştı. (*Eliyle yukarıyı işaret ederek.*) Badana yapılacağını duyduğumda, içime bi kuşku girdiydi zaten. (*Yukarıya çıkar. Susma.*)

NERİMAN Konsulun gözünde bi sokum içkim vardı. Al da gel Apo. Kâğıtta da çukulata sarılı. Yeni bi isim buluncakmış Cennet'e. Tıpkı bizimki gibi. (*Birden.*) İnciii! Senin adın neydi, öbür adın?

İNCİ Bırak şimdi..

NERİMAN De hele!

İNCİ No'ldu, bi'sey mi var?

NERİMAN Sıdika diye birini sordular da.

İNCİ (*Korkuyla.*) Kim?

NERİMAN Şöyle babayığit biri. Hangi evde çalışıyo dedi?

İNCİ (*Korkuyla.*) Benim asıl adım Sıdika, Neriman!...

İKİNCİ BÖLÜM

III

(Ertesi sabah. Apo uyumaktadır.)

PARLAK (İnci'nin odasından yavaşça çıkar. Kapıyı kapatır. Tuvalette elini yüzünü yıkar. Arka cebinden çıkardığı mendille, silinir. Apo'ya dırter.) Ula, kalk! Kalk, kalk! (Üşümüştür.) Kalk!

APO (Uyanır.) No'luyo yav? Kalktın mı?

PARLAK Uyumadım ki. Sabaha kadar, döndü durdu yaktakta, İnci. Buydum sabaha kadar, buydum. Kalk da şu sobayı yak!

APO Şurda, bi rahat vermezsiniz adama!

PARLAK Ne zamandan beri, adam sınıfına girdin?

APO Parlak şu sobanın altını alıversen.. Kömürü de hazır.

PARLAK (Saçını tararken.) Başka bi sıkıntın var mı?

APO Haydi..

PARLAK Kaldır yorganı da, bi de yanına gireyim bari. Zaten iş tutamadık!

APO No'ldu ki?

PARLAK (İçeriye işaretleyerek.) Sabaha kadar, «Aha Sıtkı geldi, aha gelecek de vuracak» deyi, ne kendi uyudu, ne de beni uyuttu!

APO Can tatlı.

PARLAK Ağbisi değildir o! Sıdık, bi tek İnci'nin adı mı? İhtiyarların çalıştığı yerde var bi Sıdık. Sonra, Makbule'nin orda... vardı bi Sıdık.

APO Ya bi de Sıtkı'ysa?

PARLAK Ne laf anlamaz adamlarsınız, be! Daha, temiz iki yılı varmış Sıtkı'nın.

APO Kim dedi?

PARLAK İnci.

APO Öyleyse niye korkuyor?

PARLAK Lüzumsuz yere canım. Bi kere huylanmış ya.

APO Oğlum hükümetin işi belli olur mu? Üç gün yatınca eyi hal meyi hal deyip, beş gün sayıyorlarmış. Bakarsın çıkmış.

PARLAK Yanlış yunluş bilirsin her şeyi! Hem iyi halden yararlanabilir mi Sıtkı? Adam vurmuş girmiş içeriye! Daha, iyi hali mi kalmış? Hem, hapisten çıksa bile, nerden bulacak, hemen İnci'nin yerini yurdunu?

APO Üç ay kadar önce, İnci'nin hemşerileri geldi.. Onlar söylemişlerdir.

PARLAK Kes artık! Vallaha, sıtkım sıyrıldı şu Sıtkı'dan. Hayırlısıyla gelse de kurtulsak!

APO Şu seninkisi laf mı, şimdi?

PARLAK Bırak onu da Mehtap no'lacak? Para yok, pul yok! Gidip kalacak, bi yer yok! Tutunacak dal, yok! Yok, oğlu, yok!

APO (*Kalkmıştır. Sobanın altını temizlemekte.*) Doğru, zor işi.

PARLAK Oğlum, gürültüsüzce yap şunu, yahu! Zaten yeni daldı uykuya!

APO Bilerek mi yaptık?

PARLAK Bilerek ya da bilmeyerek. Gürültü yapma işte! Hayvan!

APO (*Hem temizler hem de.*) Yavşaklık etme, yavşak!

PARLAK Şu Hayriye'de amma insafsız ha! Kışta kıyamette nereye gitsin bu kadın? (*Güya Hayriye'ye söyler.*) Çeşme yaptıracığına, sermayene sahip çık! Daha hayırlı!

APO Kim?

PARLAK Ananinki.

APO Kim dedim?

PARLAK Mehtap, Mehtap!

APO Allah kimseyi rızısız koymaz, oğlum! Tüm mahluka-

tın, deldiği boğazını doyurmasını bilir o!

PARLAK Doğruuu. Kimine ballı börek, kimine de... Kılıh...

APO Günaha girme. Lipya'ya gidemedik ama karnımız doymakta yine de.

PARLAK Seninle o bir mi lan? Güçlü kuvvetli adamsın, öküz gibisin, vallaha! O senin gibi sobanın ucundan kaldırabilir mi? (*Birden.*) Dur! Aklıma bi'sey geliyor! Niye olmasın ki? (*Düşünür.*) Dur la!

APO Yine ne şeytanlıklar düşünürsün? (*Küreği düşürür.*)

PARLAK İsteyenin bi yüzü kara, vermeyenin iki yüzü...

İNCİ (*Girer.*) Ramazan davulu gibi gümlüyorsunuz. (*Parlak'a.*) Sen de uykusuzluğumu bile bile, zurna gibi katı-lıyorsun.

PARLAK Aha bu!

İNCİ Tam da uykumun en tatlı zamanında. (*Tuvalete girerken.*) Apo, tanımadığın birini görürsen hemen bana haber ver.

APO Olur apla.

PARLAK Ulan ne korkak Fatmasın sen! Sıdika'dan bol ne var bu memlekette? Bi Apo, bi de Sıdika! Şeyini sallasan, Apo'ya değer!

APO Kaşınma yine, sabah sabah!

İNCİ (*Yine de kuşkulu, girer.*) Biz eşeğimizi sağlam kazığa bağlayalım da, sonra emanet edelim, hüdaya. Tamam mı, Apo?

PARLAK (*Birden.*) Nerde yatıyor Sıtkı?

İNCİ Ne yapacaksın? İki paket cigaraylan ziyaretine mi gideceksin?

PARLAK Söyle, nerde yatıyo?

İNCİ De hele, ne yapacaksın?

PARLAK Sana iyilik yaramaz!

İNCİ De oğlum!

PARLAK Bana ne, aldım geriye! Yararını bilseydin zaten!

İNCİ Oğlum, desene la!

PARLAK Vazgeçtim!

İNCİ Isparta Kapalı Cezaevi'nde!

PARLAK Duymuyorum!

İNCİ İpnelik etme daha! Meraktan çatlatacağın mı lan be-
ni!

PARLAK Çatlarsan çatla!

İNCİ Ulan Parlak, seni, seni çok seviyom la!

PARLAK Onun için gece sırtını döndün de yattın!

İNCİ Oğlum, yorgunudum! Haydi de!

PARLAK Vazgeçtim. Olmaz!

İNCİ Oğlum sana şipşak yapacak halimiz yok ya! Bütün ge-
celer bizim hemi de.

PARLAK Ben bugün paramla Adile'ye giderim. Parayı ve-
ren Adile'yi çalar...

İNCİ Ulan, keçilik etme. De işte.

PARLAK Sehpanın üstünde ne var?

İNCİ Telefon...

PARLAK Aç, işte!

İNCİ Kimi?

PARLAK Isparta Kapalı Hoteli!

İNCİ Ne yapayım isteyip de? Meraklandırma Parlak!

PARLAK Ne akılsız karışın sen yahu! Bi de uyanık geçinir-
sin, ha! Akıllı olsan burda ne işin var, doğru ya. Ağbinin
ne zaman çıkacağını sor!

İNCİ Kimden? Ağbimden mi?

PARLAK Daha neler? Ne zaman vurmayı düşündüğünü de
sor. Cezaevinin müdürü yok mu yahu? Bağlat, istet! Sor
müdüre: Sıtkı... Soyadınız ne?

İNCİ Taşkın.

PARLAK Hakiki soyadınız mı?

İNCİ Yok yalan.. Tabii, Taşkın.

PARLAK «Sıtkı Taşkın ne zaman çıkacak» diye sor müdü-
re. Dosyası, kayıdı kuyudu vardır önünde. Şıppıdanak
söyler.

İNCİ (Gevşer.) Ulan ne akıllı herifsin sen. Bin yıl düşünsem gelmez aklıma vallaha. (Telefonun ahizesini kaldırır.) Numarasını bilmiyoruz cezaevinin.

PARLAK Dur, dur, beceremeyeceksin anlaşılan! (Çevirir, bekler.) Bak, bak, bak, bak! Açmazlar katırlar! İşleri güçleri lak lak lak. (Biraz daha bekler.) Ha! Günaydın! Burası (Telefon numarası söyler.) Evet, orası! Çalışıyoruz! Siz de çalışıyor musunuz? Isparta Cezaevi müdürüyle konuşacağız! Isparta, Isparta, Isparta! Kotla diyor.

İNCİ Kotla.

PARLAK Ispanağın ı'sı! Yoğurtlu ıspanak! Bildiğimiz ıspanak! Hah! Salatalığın s'esi! (Apo'yla İnci'ye.) Akli sıra dalga geçiyor. Bakın şimdi. Salatalığın s'esi! Hıyar, hıyar hıyarın s'esi! Hah! Pırasa, pırasa. Pırasaaaa'nın p'esi. Pezevenk! Hah! P'esi! Ananın ananın a'sı! (Nasıl söyledim der gibilerden İnci ile Apo'ya bakar. Hayranlıkla izlemektedirler onu.) Madem anlayacaktın ne diye ananı karıştıırırsın ulan! Sana demedim yavrum! Hah! Tamam! Cezaevi Müdürüyle konuşacağız! Sen bağla orayı, gerisine karışma. Ne biliyim ben müdürün adını. Müdür işte. Hayır, hayır, ödemeli kabul etmez! Ne zamana bağlanır? Akşama anca diyo. Yıldırım yazdıralım mı?

İNCİ Kaç lira tutar ki?

PARLAK (Kızar.) Canından da kıymetli paran! (Yeniden bağırır.) Yıldırım olsun! Ne zaman bağlanır? Yine akşama diyo. Daha çabuk bi'sey yok mu? Garajlarda otobüs var diyo. Sen otobüsü bağla! Bırak yahu! Şaka yaptık! Sen ucuzundan acele yıldırım bağla. Arayan... İnci Taşkın! Aşkın değil yavrum, Taşkın! Güzelim, haydi iyi çalışmalar. (İnci'nin vurmalarından sakınarak.) Cicim! Güzelim! (Kapatır. Yeniden açar.) Yavrum! Bi tanem! (Kapatır.)

APO Karıyı bile işletti vallaha. Hehehehe.

İNCİ Çok ipne herifsin ha! Karıyla cilveleşir, hem de benim yanımda. Sen benim kocamsın lan. Böyle işlere gele-

mem ben...

PARLAK Bi sağıl beklerken, şunun yaptığına bakın siz.

İNCİ Şaka yaptık oğlum, aferin be.

APO Sen bu akıllarınan nasıl tutunamadın Yeşilçam'larda Parlak?

PARLAK (*Çok memnun.*) Şimdi, Abdullah'cığım. İlk filmimi çevirmekteyim. Cüneyt ağbi başrolde. Kız da Türkan Sultan. Cüneyt ağbi gariban, bizim gibi. Türkan Sultan varlıklı bir pezevenğin kızı. Cüneyt ağbi de yoksul bir pezevenğin oğlu... Aşk ferman dinler mi, bi görüşte vuruluyor Cüneyt ağbimize. Buluşacaklar. Türkan Sultan arabasıyla, yoksul delikanlı Cüneyt ağbimizin beklediği Sarıyer sırtlarına gelmektedir. Cüneyt ağbi uzaktan arabayı tanıyor. «Sultan, sultaataan» diye koşarken, aniden bir kamyon. (*Müzik sesi yapar.*) Altına alıyor Cüneyt ağbiyi.

APO Ölüyor mu?

İNCİ Sakat mı kalıyor?

PARLAK Kör oluyor, kör. Artık o, kör bir kemancıdır!

APO Yazık!

PARLAK Ona acıma, gözleri açılacak sonunda. Bana acı asıl.

APO Niye? Kamyon sana mı çarptı?

PARLAK Dublör benim, tabii bana çarpacak. Kamyon bana çarpıyor, Cüneyt ağbi yatıyor. Sahneyi yeniden çekiyorlar, kamyon bana çarpıyor, Cüneyt yatıyor. Beğenmiyorlar yeniden çekiyorlar, kamyon yine bana çarpıyor. Cüneyt yatıyor! Türkan'ın sevgisi sahte değildir. Babasının karşı koymalarına rağmen, Cüneyt'in çalıştığı, kör keman çalıp arabesk söylediği meyhaneye gelmektedir, her gece. Buraya dikkat. Yeşilçam'da bir kahve vardır, siz görmediniz oraları. O kahvede bizim figüran takımı bekler. (*Duygulanır.*) Bir rol verilir umuduyla beklerler tümü de. Nafaka için beklerler. (*Yeniden neşe-*

li.) İşte o kahvede, günlerdir bir rol verilir umuduyla bekliyoruz. Bi minibüse doldurdular hepimizi. Yallah Sarıyer sırtlarındayız. İşte o meyhanedeki içki içenleri oynayacağız. Hani dedim ki, madem ki içki içenleri oynayacağız, filime uygun olarak sosyal gerçekçi olsun, baştan bir iki kadeh atalım. Tam bizim sahne geldi ki hepimiz zom aynen. O Memduh olacak bağırdı!

APO Memduh kim?

PARLAK Recisör. «Ben sizden meyhanede içer gibi yapacak adamlar istedim. Bunlarla olmaz.» Ben de vallaha da billaha da sırf latife olsun diye, kolumla da destekleyerek «Yeşilçam'da ayık adam nah bulursun!» demiş bulundum.

İNCİ Yani orda da gösterdin marifetini.

PARLAK Evet gösterdim. Birden, başta Memduh ağbi olmak üzere, setçisi, ışıkçısı, kameramanı ve hatta Cüneyt'in üstüme doğru geldiklerini gördüm. Fatma abla var ya, o da çekimi seyrediyormuş, ayakkabıyı çıkarttığı gibi yallah üstüme! Yer misin yemez misin? Hani, Cüneyt karateci ya, kolumu kırmaya çalışıyor, Fatma topuklusuyla başıma, hele o Türkan yok mu, bi de hanımefendi derler, hayalarımaya hayalarımaya ver ediyor tekme. Memduh ağbi dersin, durmadan kafa atıyor! Tam bayılıyordum ki Memduh'un şunu söylediğini duydum: «Bu ipneyi!» yani beni...

APO Anladı demek.

PARLAK (Bozulur. Bir süre konuşmaz.) Bu delikanlıyı, en seri vasıta ile İstanbul il sınırları dışına çıkartın, bu yaştan sonra hapis hanelere giremem!» Gözümü açtığımda burdaydım, Ankara'daydım.

İNCİ Bitti mi?

PARLAK Bitti, filimcilik bitti ondan sonra.

İNCİ Tam onuncu dinleyişim herhal. Her seferinde de başka türlü anlatır.

APO Ben ilk kez dinledim.

PARLAK Sen daha yenisin. Sana birkaç kere daha anlattırım. Haydi eyvallah bana. (*Tam çıkarken.*) Ocakçı gelmiştir, çay ister misiniz?

İNCİ İsterim.

APO Ben de.

(*Parlak koşarak çıkar.*)

NERİMAN (*Kızarak iner.*) Libya'yla mı konuştunuz!

APO Şehir içi canım. Telefon yazdırdık.

NERİMAN Ne bağırıyordu o hıyar, öyleyse?

İNCİ Duyuramadı sesini. Hem hıyar deme ona! Bilmez misin dün gecedan beri dostum o benim. Kocama laf söyletmem!

NERİMAN Şakadan anlaman mı? Bi daha sana şaka maka yapmam kızım. (*Apo'ya.*) Gitmedi değil mi?

İNCİ Kim?

NERİMAN Mehtap abla.

APO Gitmedi.

NERİMAN Bak, bi'şey söyleyeyim sana. Kimin kimsen yok.

İNCİ Lafı nereye getireceksin?

NERİMAN Bi yere getirmeyeceğim.

İNCİ Öyleyse?

NERİMAN Paran var, pulun var. Araban var.

İNCİ İyi var! Gözünüzü diktiniz!

NERİMAN Bak şimdi! İyi de iş yapıyorsun.

İNCİ De, işte!

NERİMAN Şu Mehtap abla garibini, alsan yanına, ne olur yani?

İNCİ Karıştırma şimdi bunları!

NERİMAN Hem sana can şenliği olur, hem de ufak tefek işlerini görür evde.

İNCİ (*Bozulur.*) Koyun can derdinde, kasap et derdinde!

NERİMAN Sevap olur.

İNCİ Çok meraklıysan, sen alsana!

NERİMAN Benim durumum uygun olsa almam mı? Ama ne mümkün. Benim kızın yatılı parası, bi de Hüsam. Kıt kanaat geçiniyorum zaten.

İNCİ Öyleyse karışma, elinkiyle gerdeğe girme!
(Odasına geçer.)

NERİMAN (Apo'ya.) Söyle Parlağa da, getirsin şu bizimkinin kavesini. Biraz sonra bağırıya başlar, uyarır Mehtap ablamızı da.

APO Olur apla.

PARLAK (Girer.) Oldu çaylar!
(İnci girer.)

İNCİ Yine şipşışa getirdin lan!

PARLAK Ocağcı erken gelmiş de yakmış, demlemiş çayı!
Şuna bakın be, tavşan kanı bunlar!

NERİMAN (Kahve getirdiğini de görmüştür. Alırken.) Aferin Parlak, girdin gözüme.

PARLAK Yalnız gözüne mi anam? (İnci'nin kötü kötü baktığını görüp.) Şaka canım, şaka!
(Neriman yukarıya çıkar.)

PARLAK (Askılığı taşıyan kolunu, öbür eliyle dipten kavrayarak, yarım bardak çay uzatır.) Al... Adam olana çok bile...

APO Yine sabah sabah.

PARLAK Ha, Apo! Mektubun var.

APO Artık işletemezsin beni.

PARLAK İki gözüm önüne aksın ki! Rüştü Ağbi getirecek birazdan.

APO Ne mektubu yavu? Anamdan mektup geleli, bir hafta olmadı.

PARLAK Ne bileyim ben?
(Çıkar.)

BEKÇİ (Girer.) Selamünaleyküm!

APO Aleykümselam!

İNCİ Hoş geldin Rüştü ağabey!

BEKÇİ Al, bu sana! *(Bir mektup uzatır, gülmemeye çalışır.)* Nasılsın İnci?

İNCİ İyiyim ağbi. Biliyorsun bizim Sıtkı.

BEKÇİ Değildir canım.

İNCİ Girene çıkana göz kulak olursan iyi olur.

BEKÇİ Tanısam kolay. Yine de huzur içinde ol. Nasılsa gireni çıkana yoklamaktayız.

İNCİ Aman gözünün yağını yiyim Rüştü Ağbi. Canım sana emanet!

BEKÇİ Korkmaaa. Evelallah kuş olsa, uçurtmam içeriye! Hem girse bile silahı bıçağı olmayacaktır, yanında!

İNCİ İyi ara, her gireni ağbi. Gözünü seveyim!

BEKÇİ *(Ciddileşir.)* Şunu unutma ki, iyi aramak zorundayız. Ve de teyakkuz halindeyiz! Kanat germişiz buraların üstüne! Zira, Allah göstermesin yat yaramaz bi olay olsa, bizim başımız da yanar! Hem de ne biçim yanar. Bu bakımdan, telaşa gerek yok! Senin canın bizim canımız. Ne diyo mektup?

APO *(Utandır.)* Bilmem.

BEKÇİ Hiç mi yok okuman yazman? Yahu, haber verelim Eğitim Bakanlığına da, şurda da açsınlar bi okuma-yazma kursu. Yarısından fazlası bilmiyo okumayı...

İNCİ Ver ben okuyayım. *(Okur.)* Sayın Abdullah Güzel. Kurumumuza 1978 yılında yaptığınız başvuru üzerine sıraya alınmıştınız. 27 Mart 1983 günü saat 14'te Kurumumuzda hazır bulunmanızı rica ederim. İşe bak sen.

BEKÇİ İyi!

İNCİ *(Daha bitmedi der gibilerden keser.)* Fetullah Abacı.. Müdür.. V.. Nokta. bu, V nokta da nesi?

BEKÇİ *(Bilgiç.)* Kısaltılmışı. Vekili demek. Haydi, gözün aydın!

İNCİ Bitmedi. Not: Başvurunuz sırasında kimlik kartınız ve işbu yazı yanınızda bulunmalıdır.

APO Şimdi, ne demek anlamadım!

İNCİ Ne demek istedikleri açık. Çağırıyorlar.

BEKÇİ Gözün aydın, gözün aydın!

APO Niye çağırıyorlar ki? Vergi neyim çıkartmasınlar.

İNCİ Ne vergisi?

BEKÇİ Nerden çıkarttın vergiyi mergiyi? Vergi Dairesinden
gelmiyor yazı! İşçi Bulma'dan geliyor! Büyük bir olasılık-
lıktan, gönderecekler yurt dışına seni.

İNCİ Apooooo!

BEKÇİ Mücdemi isterim ha!

APO (Yüzü yavaş yavaş gülmeye başlar.) Ula hakkaten mi?

BEKÇİ Baksana!

İNCİ Ben de isterim hediyemi! Unutursan iki elim yakanda
kalsın e mi?

APO Lipya mı ki?

İNCİ Yazmıyo?

BEKÇİ Belki de Suudi Arabistan olabilir.

PARLAK (Girer.) Ne Suudi Arabistan'ı yahu?

İNCİ (İnanmış.) Apo'yu İşçi Bulma'dan çağırıyorlar. İşte!
(Odasına geçer.)

PARLAK Ula, ya sana gelmemişse, iyi bak!

BEKÇİ Ona canım. Adına. Abdullah Güzel hem de Sayın'ı
da var başında. Baksana!

PARLAK Doğru la. Sayını da var ayının başında...

APO Parlak, böylece senden de kurtulacağım vallaha. Ama-
nın inanasım gelmiyor! Amanın!

İNCİ (Elinde bir karton Amerikan sigarası ile girer, Bekçi'ye uza-
tır.) Bu da senin!

BEKÇİ Ne için? Nerden icabetti?

İNCİ Hiç, içimden geldi!

BEKÇİ (Karşı koyar.) Olmaz!

İNCİ Gireni çıkanı aramakta yorulmaktasın! Hediyem ol-
sun!

BEKÇİ (Bayağı bozulur.) Rüşfet almam ben! Çoluğuma çocu-

ğuma, haram mal yedirmedim, şimdiye kadar?

İNCİ Niye haram olsun. Parasını ödedim.

BEKÇİ (*Ayağa kalkar.*) Onu da görmemiş olayım! Kaldır ortalardan. Biz kanunu temsil etmekteyiz, ayrıca üstümde yakalansa meslekten olurum!

(*Çıkar.*)

İNCİ (*Arkasından koşarak.*) Vallaha kötü bi'sey demedim.

BEKÇİ Bırak canım sende.

İNCİ Gördünüz mü durup dururken kızdırdık Rüştü Ağabeyi.

PARLAK (*Güya okumuştur.*) Anaaa! Doğru yahu! Hani, yalnız Suudi Arabistan yazmıyor burda!

APO (*İyice güvenli.*) Belki dedik hani.

PARLAK (*Gülmemeye çalışarak.*) Buranın adresini mi verdiğin?

APO Hı. Ula, inanasın gelmiyor!

PARLAK Bak, Apo! Suudi Arabistan oldukça sıcaaktır. Başına şapkayı giymeden sakın ha ki, dışarıya çıkmayasın! Atmışbeş dereceymiş gölgede! Güneşte 165 dereceymiş... Tansiyonun neyin varsa gitme.. Carhıdak gider sin de oralarda gömerler seni! Çöllerde, akbabalar yer ölünü!

APO Sıcak mıcak vız gelir, tırıs gider bana! Yeter ki!

PARLAK Bi de içki yasağı varmış orda! Bak, demedi deme, bi kadeh zıkkımlanacaksın diye, dilden olursun, alimalah!

APO Kırk yılda bir içerim. Onu da içmem no'lur ki?

İNCİ Doğru söylüyor. Kısas varmış! Hırsızlık yaparsan hemen elini, kolunu aliveriyorlarmış!

PARLAK (*Gözünü korkutmaya çalışır.*) Daha kötüsü var, İnci! Hovardalık yaparken yakalanırsan... anlıyorsun ya. (*Eliyle tanınırlar.*) Senin ufaklık, aynen yengen! Her ne kadar memişhaneden memişhaneye kullanmaktaysan da, yine de dikkatli ol!

APO Ne biliyorsun, belki de başka yerdir! Alamanya bile olabilir!

PARLAK Hayal kurma oğlum! Almanya içerdeki sepetliyor! Ne malum Avusturalya olmadığı? Kangurular varmış orda! Hiç kanguru gördün mü?

APO Görmedim...

PARLAK Git aynaya bak.

APO Bana mı benziyor?

PARLAK Yalnız, Suudi Arabistan'sa daha çok memnun olacağım ben. Hacca da gidersin, yakınca! Bak, bak, bak, Hacı Apo! Ne güzel!

NERİMAN *(İner. Duymuştur son konuşmasını.)* Yine kimi hacı yapıyorsun Parlak?

PARLAK Al, oku!

İNCİ Bana, bi şişe zemzem suyu getir, allasen! Söz mü?

APO Söz vallaha! söz bir, Allah bir!

NERİMAN Hani, burda gideceği yer yazılı değil?

PARLAK Tamam Neriman!

NERİMAN Yine bi ipnelik var ya bu işte! Ve bakayım şu zarfı da! Hani, pulun mühürü nerde?
(Parlak dayanamaz güler.)

NERİMAN Ulan yine!

APO *(Duraklar, çözümlenmeye çalışır.)* Ula?

NERİMAN Kime yazdırdın bunu? Köşedeki Arzuhalciye yazdırdın Allah bilir!

İNCİ *(Kızar.)* Ya koskoca Rüştü ağabeyi, nasıl alet ettin bu işe?

PARLAK Oğlu işsiz ya, iş bulacağım ona dedim. Bir hafta önce yazdırdıydım Arzuhalciye. Kısmet bugüneymiş.

APO *(Dehşetle Parlağı altına alır. Ciddidir. Boğazını sıkırmaya çalışır.)* Senin... senin...

PARLAK *(Kurtulmaya çalışır.)* İm... Boğ. Yap..

(Neriman ve İnci, Apo'nun elinden güçlkle alırlar Parlak'ı.)

İNCİ Na'pıyon Apo?

NERİMAN Boğacağıdın lan!

APO Bunun şakası olmaz! *(Kesin.)* Bana bi daha böyle bir şaka yaparsan! *(Söyleyemez. Çıkar.)*

İNCİ Cüneyt'in elinden kurtuldun, kendi ifadene göre, ama Apo'nun elinde gidiyordun!

NERİMAN Bazı huyların çok kötü, Parlak! Apo ekmek derdinde, sen üstüne varıyorsun! Yapma!

PARLAK *(İyice korkmuş.)* Ulan, nasıl da kuvvetliymiş!

NERİMAN Gözleri güççük olandan kork!

(Parlak borumbok giderken.)

İNCİ Ve de kafasına bi'sey takmışlardan! Ulan, adam yurt dışına gitmeyi takmış kafaya! Varılır mı hassas noktasına?

NERİMAN Rahvan atın tekmesi kavi olur!

İNCİ Ve de el yumruğu yemeyen, kendi yumruğunu bozdoğan sanırmış!

APO *(Girer.)* Böyle şaka olmaz! Kodumun ipnesi!

İNCİ Canım, şaka yaptı!

NERİMAN Biz burda arkadaşız Apo! Bi daha yapmaz!

İNCİ Üstelik, sen de boğuyodun az kalsın kocamı!

NERİMAN Kötülüğüne yapmadı ya! Gülelim diye yaptı!

(Telefon çalar. İnci kalkar.)

İNCİ Cezaevi olmasın! *(Kaldırır.)* Aloo! Hı.. Ha.. Gelmedi henüz! İnci, İnci! Öğleye mi? Olur! Söylerim! Zaten hazır yeri! *(Kapatır.)* İki saate kadar kız geliyormuş! Getirecekler! Şu Mehtap ablayı da kaldır Apo. Kızmasın anem!

(Apo isteksizce giderken.)

İNCİ Gururu incindi herhal!

NERİMAN Ne de olsa, erkek işte! Kızdı!

(7. Müşteri gelir, seyretmekte.)

APO *(İnerken.)* Ne kötü dünya, bu böyle! Bavulunu hazırlıyormuş zati!

(*Mehtap iner. Uykusuz ve yıkılmış.*)

MEHTAP Günaydın.

İNCİ Günaydın.

NERİMAN Günaydın abla! Uykunu aldın mı bari?

MEHTAP Aldım deliksiz uyudum.

İNCİ Bavula yardım edeyim mi?

MEHTAP Neyim var ki zaten. Hayriye gelse de gitsem artık!

İNCİ Annemi niye bekliyorsun ki?

MEHTAP İyi kötü günlerimiz oldu. Hakkımız geçti belki birbirimize. Bi helallaşmadan gitmeyeyim dedim. Bi daha ya görürüz, ya görmeyiz. Sizin de çok hakkınız geçti bana.

NERİMAN O nasıl söz abla?

MEHTAP Öyle deme. Kul hakkı gibi yoktur. Yarın vardığımızda hesap meydanına, kul hakkın varsa gelme yanıma buyuruyor Yüce Rabbim. Eğer, benim hakkım geçtiyse size, helal olsun benden yana.

İNCİ Benden yana da helal olsun.

NERİMAN Benden yana da helal olsun. (*Mehtap yeniden yukarıya çıkarken.*) Benden de helal olsun apla.

APO Nereye gideceksin apla?

MEHTAP Dün bir böceği öldürmeye koştuydun, Apo. Bizim Hayriye öldürtmedi. Kapının önüne koydurdu. Buluruz gidecek bir yer.

APO Allah deldiği boğazın rızkını da yaratırmış.

MEHTAP Şu bavulu hazırlayayım ben de.

(*Yukarıya çıkmaya davranır.*)

İNCİ Yardım edeyim mi?

NERİMAN Yardım edelim mi?

MEHTAP Neyim var ki zaten? Yolcu yolunda gerek.

NERİMAN Biliyorsun benim kızı okutuyorum. Başımda bir de Hüsam var. Seni almak isterdim yanıma. Beni anladın, değil mi?

(*Mehtap yukarıya çıkar.*)

7. Müşteri, Neriman'ın yanına gelir. Hayriye'de gelmiştir.
tir. Durur izler.)

7. MÜŞTERİ Odan hangisi?

NERİMAN Çekil, şimdi olmaz!

7. MÜŞTERİ Ne bağınyorsun?

NERİMAN Yukarda kocam var!

7. MÜŞTERİ Sanki başkasına gidemem?

NERİMAN Kime gidersen git! Yukarda kocam var dedim,
anlamaz mısın?

HAYRİYE (*Yavaşça karıştır.*) İnci'nin odasında kimse var mı?

İNCİ Yooook!

HAYRİYE Oraya al, Neriman.

7. MÜŞTERİ Bu kaniya girilmez! Meymenetsiz, nerdeyse
ısıracak!

(7. Müşteri gider.)

HAYRİYE Niye almadın?

NERİMAN Moraim bozuk.

HAYRİYE Niye almadın dedim?

NERİMAN Moraim bozuk dedim!

HAYRİYE (*Kızır.*) Senin moralitene sıçarım! Eşşoğlueşşek!

Ulan, ağzına sıçığımın karısı, o pezevenğin bu saatlere
kadar burda işi ne? Saat kaç? Burda yatmak yok, deme-
dim mi ben size? Gidip evinizde yatın ulan! Bura otel
mi? Bundan sonra, iş bitiminde, herkes evine gidecek!

APO Ben de mi?

HAYRİYE Salak, senin evin var mı?

NERİMAN Yeter be!

HAYRİYE Ne diyorsun sen kahpe?

İNCİ (*Yavaşça.*) Sus allasen.

NERİMAN Sus, sus, sus! Susmayacağım işte!

HAYRİYE Çık, defet kocanı!

NERİMAN Çalışmayacağım bugün! Yatsın!

HAYRİYE Defetmesini bilirim ben!

(Hayriye yukarıya çıkmaya davranır. Neriman, salt karşı çıkmak için önünü keser.)

NERİMAN Çıkaramazsın!

İNCİ Ne yapıyorsun Neriman?

NERİMAN Ayrılırim bu evden!

HAYRİYE Hele bi dene!

NERİMAN Çalışmam bu evde!

HAYRİYE Çalışacaksın! Borcun var!

NERİMAN Yıllardır bitmiyor! Tam onüç yıldır bitmiyor!

HAYRİYE Zorla almadım senetleri elinden!

NERİMAN (İyice boşalır.) Sana kazandırdığım paranın, dörtte biri bile geçmiyor elime! Bu gidişle, benim sonum da Mehtap abla gibi olacak, sokaktayız yani!
(Hüsamettin görünür, tam geri kaçacaktır ki, Neriman'a yakalanır.)

HAYRİYE Çalışacaksın bu evde! Gitmek istersen, işte, kapı açık! Ama borcunu ödedikten sonra!

HÜSAM (Külhanca iner.) No'luya burda?

HAYRİYE Karın ayrılmak istiyor! Öde borcunu da çıkar burdan!

HÜSAM Bende para ne gezer?

HAYRİYE Öyleyse ne diye kas kas kasılırsın? Fiyakasına sıçtığımın pezevengi...

HÜSAM (Yine tavrını bozmaz ama.) Param olsa burda işim ne?

(Hüsamettin külhanca çıkarken.)

NERİMAN Bi daha bana gelme.

HÜSAM O ne demek?

NERİMAN Gelme bi daha bana!

HÜSAM Ardımdan koşma da.

NERİMAN Gelme, bi daha bana!

HÜSAM Elâlem, bi dostunu doyuramadı demez mi, sana?

NERİMAN Elâlem dediklerin bize sahip çıkıyorlar mı ki, söz söylemeye hakları olsun? Gelme bana artık!

HÜSAM (*Umudu keser.*) Dükkânımı bile, senin yüzünden dağıttım!

NERİMAN Dükkân dediğine bakın şunun! Bakkal dükkânını alacaklıların tasfiye etmişti. (*Gittiğini görerek, arkasından.*) Kene gibiydin sırtımda! Hani nikâh yapıp da çıkaracaktın beni burdan? Hani, kızıma babalık edecek tin?

İNCİ Artık sus, Neriman.

NERİMAN Bu evde çalışmıyorum ulan.

HAYRİYE Borcunu ödedikten sonra!

NERİMAN Ödemiyorum.

HAYRİYE (*Çılgın gibidir artık.*) Seni kahpe seni!

NERİMAN Sensin!

(*Hayriye, Neriman'ı saçından yakalayıp dövmeye başlar. İnci birara, elinden almayı denemek istese de cesaret edemez. Apo'da. Neriman her zamankinin aksine feryat etmektedir. Mehtap iner, engeller.*)

HAYRİYE Yedin içtin, kudurdun kahpe! Benim iyiliğimden, merhametimden istifadeye kalkıştın! Sokaklarda sürünüyordun, kucağında piçinle! Aldım, getirdim, kurtardım bataktan! Yatılı okuyor kızın! Allahsız! Besle kargayı, oysun gözüünü! Bu iş, o kadar kolay mı? Borcunu ödemedi gitmeye kalkışırsan, atmışyedi vilayetin kerhanesinde de çalıştırtmam seni! Sokaklara düşersin! Kızın da düşer sokaklara!

(*Neriman iyice zavallılaşmıştır, sessizce ağlamaktadır.*)

HAYRİYE (*Mehtap'ı görür, kızar.*) Sen gitmedin mi daha?

MEHTAP Bavulum hazır.

HAYRİYE Ne dolaşıyorsun ayak altında öyleyse? Kız gelecek birazdan!

MEHTAP Seni bekledim.

HAYRİYE Niye?

MEHTAP Helallaşalım belki göremem bir daha.

HAYRİYE Senin borcunu sildim Mehtap. Neyini alacağım

ki? Helal olsun! Sen de helal et!

MEHTAP Helal olsun.

(Hayriye koynundan para çıkarır, şöyle gözücuyla sayarak Mehtap'ın eline sıkıştırır.)

MEHTAP Bavulum dursun mu burda azcık? Öbür evleri de dolaşacağım da.

HAYRİYE Dursun, dursun. Apo, şunun bavulunu al da aşağıda dursun. Kız gelecek birazdan, ayıp olmasın. Kız gelirse seslenin bana! Ben Makbule'nin ordayım!

İNCİ Anne! Bağışla Neriman'ı. Benim hatırım için, anne.

NERİMAN (Kalkar, Hayriye'nin elini öper.) Cahilliğime ver ane.

HAYRİYE (Yumuşar.) Bak, yeni bi kız geliyor. Üçünüz de aslan gibisiniz. Duydunuz mu, İstanbul'daki bir evin patronu, vergi rekortmeni olarak, bakanın, vekilin, valinin elinden tilt mi şilt mi her neyse işte, ondan almış! Göreyim sizi!

APO (Bavulla iner.) Bunu nereye koyum apla?

HAYRİYE İnci'nin odasına koy şimdilik.

(Parlak girer.)

PARLAK Dur bakalım, Mehtap abla. Yine yırttın, haydi!

MEHTAP Ne yırtması?

İNCİ Takılma lan!

(Apo pis pis bakmaktadır Parlak'a.)

PARLAK İş buldum, ona! Vallaha! İki gözüm önüme aksın ki, iş buldum! Bakın, ayaklarım da yerde! Vallaha diyorum, yahu! Sevim'in durumunu biliyorsunuz. Hastanede. Patronu Adile ablanın yanından geliyorum. Durumu anlattım. Odası boş nasılsa dedim. Gayetten makul karşıladı. «Doğru söylersin Parlak. Boş durana kadar, Mehtap çalışsın» dedi.

MEHTAP Takılma allasen.

PARLAK Bekliyor şimdi seni!

HAYRİYE (Kuşkulanır.) Adile pek sevmez Mehtap'ı!

PARLAK Sevgi başka, iş başka! Bu iş, abla!

APO Eğer bu da yalansa!

PARLAK *(Geriler.)* Git de gözününen gör!

HAYRİYE *(Apo'ya.)* Götür bavulu oraya, anlaşılır şimdi.

(Apo çıkar.)

PARLAK Şurda ölüyorum desem, kimse inanmayacak. Yitirmişiz hepten itimadı ve de güveni!

İNCİ Suç bizim mi?

PARLAK Tüh ki ne tüh!

HAYRİYE İki ayağının üstünde, kırk yalan uydurursun her gün!

(Beklerler, coşkuyla ve heyecanla.)

APO *(Koşarak girer.)* Doğru!

MEHTAP *(Elindeki paraları sallayarak.)* Öyle iş yapacağım ki, görenler parmak ısıracak!

HAYRİYE *(Mehtap'ın salladığı paraları alarak.)* Daha sende çoook iş var!

İNCİ Aferin lan Parlak!

NERİMAN Vallaha aferim!

APO *(Bile.)* Pıravo! Pıravo!

PARLAK Bariştik mi?

APO Bariştik.

PARLAK *(Elini tokalaşmak için uzatır. Tam Apo uzatınca çeker.)*

APO *(Keyifli.)* Ne yapsan kızdıramazsın.

PARLAK İyi öyleyse, elden gel!

(Apo yine uzatır, Parlak yine aynı numarayı çeker.)

HAYRİYE E haydi, ben bi gideyim Adile'nin yanına, bakayım!

MEHTAP Odadaki tabloyu alayım mı?

HAYRİYE Al, al, al! Senin olsun!

(Çıkar.)

(Mehtap da yukarıya çıkar.)

İNCİ Tam bana layık bir dostsun sen. Kocam benim! *(Yılı-*

şarak sarılır.) Ne o, buz gibi!

PARLAK Ama ne çare ki!

İNCİ Ne var yine?

NERİMAN Yine mi işlettin lan?

APO Yoksa Adile'ylen de mi anlaştın?

PARLAK Daha neler? (*Yavaşça.*) Bir aya kadar çıkıyormuş
Sevim hastaneden.

İNCİ Tüh be!

(Sıtkı gelmiştir. Kızlara tek tek bakmaktadır. Mehtap elinde tablo olduğu halde girer içeriye. İlkel bir resini, canlı ve çerçevesizdir.)

SITKI Kız, Sıdika!

İNCİ Ağbiii!

(Sıtkı, ceketinin cebinden bir bıçak çıkarır, İnci'ye doğru koşar.)

İNCİ Kurbanın olayım ağbi!

SITKI Bu iş bitecek Sıdika! Namus temizlenecek!

(Herkes donmuştur.)

MEHTAP Çekil!

SITKI (*Hamle eder.*) Aradan çık!

MEHTAP (*Kendinden beklenmeyecek bir hızla Sıtkı'ya sarılır.*)
Çekil dedim!

SITKI Aradan çık! Olan sana olacak!

MEHTAP Ne biçim erkeksiniz siz! Apo, Parlak, Neriman!
Ne biçim insanlarsınız siz!

(Diğerleri de hareketlenir. Neriman bir sandalyeyi yakalamıştır. Apo Sıtkı'yı yakaladığı gibi yere düşürür. Parlak, Apo ve Neriman çullarırlar üstüne. Mehtap korku içindeki İnci'yi yatıştırmakta.)

İNCİ (*Sıtkı'nın tekme-tokat dövuüldüğünü görünce.*) Yapmayın, etmeyin! Vurmayın! (*Daha fazla hırpalanmasına engel olmaya çalışır.*) Ölecek yapmayın!

MEHTAP (*Diğerleri yerde Sıtkı'yı döverlerken dışarıya çıkar.*)
Rüştüüüüü! Rüştüüüüüü! Yetiş!

BEKÇİ *(Koşarak girer. Sıtkı'yı ellerinden alır.)*

APO İnci'yi öldürecekti!

BEKÇİ Niye lan?

APO İşte, Sıtkı bu hıyar!

BEKÇİ Bu muymuş?

NERİMAN *(Yerden bıçağı alarak verir.)* İşte bununla!

BEKÇİ *(Alır.)* Nasıl soktun içeri? Aradıydım halbuysam!
(Tabancayı çeker.) Kalk ayağa!

İNCİ Kelepçen yok mu?

BEKÇİ Mehtap bağırınca, tedariksiz koştum. Hem vallaha mihlarım! Siz ayrılmayın burdan? Birazdan, bi de tutanak yaptık mıydı, işi bitiririz! Yörü!
(Çıkarlar.)
(Hep birlikte çılgın gibi gülmeye başlarlar. Ağlamayı andırır daha çok.)

PARLAK Helal olsun, sana be abla!

APO Bi de yaşlandı derler!

NERİMAN *(İnci'ye laf çarpar.)* Eğer Mehtap ablamız başı çekip de atlamasaydı ortaya, ohooo, yoktun şimdi!

APO Uzanmış yatıyodun yoksa!

NERİMAN Ye iç dua et Mehtap ablamıza!

PARLAK İş bittiydi çoktan!

İNCİ *(Hâlâ şaşkın.)* Sağ ol abla!

NERİMAN Bi elin nesi var iki elin sesi var! Parlağı, Apo'yu unutmayalım.

PARLAK Ula, karagula gibi çöktün herifin üstüne! Aferin.

APO *(İyice böbürlü.)* Az yağlıya çıkmadık!

PARLAK Yağlı ne la?

APO *(Cahil der gibi.)* Güleş, güleş!

PARLAK Tevekkeli, tek dalıp kündeye getirdin, Sıtkı'yı.

APO İş şansla bırakmayalım, dedim. Yoksa, ona, bildiğim bütün numaraları çekerdim. *(Ayağa kalkar, Parlak'a oyun denemeye kalkar.)* Şöyle yakalayıp da!

PARLAK Dur, Apo!

APO ... çalsaydım yere, ne bekçi ne polis, ne de candarma,
kimse kazıyamazdı yerden bi daha!

PARLAK (*İyice gözü korkmuştur.*) Na'pıyon lan, kıracaksın bi
yerimizi. Sakatlık makatlık çıkacak! Manyak!

APO (*Yerine otururken.. İyice atar..*) Oğlum, Apo deyip de
geçme, bugüne bugün Mahmut Atalay'ınan güleş tut-
muş adamız biz! Yendim demem, amma zorladım Mah-
mut'u!

İNCİ Kesecekti beni, doğrayacaktı!

MEHTAP Doğratır mıyız, biz burdayken?

NERİMAN Sahapsız mı sandı seni! Sahapsız mı sanıyorlar
bizi? Birbirimizi de mi koruyamayız yani?

PARLAK Sen de iyiydin be Neriman!

NERİMAN Hepimiz iyi yaptık, hepimiz!

İNCİ (*Minnetle.*) Yalnız bırakmadınız beni!

APO Ayıp ettin şimdi.

PARLAK Sözü mü olur?

MEHTAP Boynumuza borçtur, birbirimize yardımcı olmak.

İNCİ Hepinizin öğle yemeği benden, haydi Apo! Söyle bi-
rer döner de şöyle ağız tadıyla yiyelim!

APO (*Sayar.*) Benimki bir buçuk olsun.

(*Koşarak çıkar.*)

PARLAK (*Dalga geçer.*) Masraf etmeseydin. Şimdi ne lüzü-
mu var? (*Birden kalkar, telefonu çevirir.*) Alov! Ispanak. Bi
telefon yazdırdıydık! Isparta Cezaevi'ne! Hı hı! İptal et
artık! O iş kapandı! Cicim!

İNCİ Hay aklınla bin yaşa sen! Kocam...

PARLAK Ben de ocağa gideyim! Bugün iyice serdik!

NERİMAN Tutanak yapılacak!

PARLAK (*Çıkacakken.*) Canım seslenirsiniz, gelirim!

İNCİ (*Arkasından.*) Sağ ol kocam!

PARLAK Bi'şey değil karım.

(*Çıkar.*)

NERİMAN Yine de, senin sayende oldu abla!

MEHTAP (Acı acı.) Ölmüş eşşek, kurttan kuştan korkar mı? (Dışardan gürültüler. «Tutun, yakalayın, kaçırmayın» sesleri. Neriman kapıya doğru yürür ne oluyor der gibilerden. Sıtkı ile çarpışır. Sıtkı girer, masanın üzerindeki şeyi alır, İnci odasına kaçır ama kapıyı kapatamaz. Mehtap böylece kalakalmıştır. Sıtkı ayağını araya koymuştur, açar girer. Kapıyı içerden kilitler. Kırılan bir şişe sesi. İçerden İnci'nin bağırtısı.)

NERİMAN (Kapının önüne koşar.) İmdaaaat! Adam vuruyorlaaaaaar!

BEKÇİ (Koşarak girer.) Kaçtı, kaçtı, kaçtı! Kulübeden kaçtı! (Kapıya yüklenir.) Aç, kanun namına aç! Aç! (Bu sırada dışardan Parlak, Apo sonra Hayriye girerler. Belki de yurttaşlar camın önüne doluşmuşlardır. Kapı açılır. Sıtkı çıkar. Elinde kırık bir şişe parçası. Neriman hemen içeriye girer. Girmesiyle çıkması bir olur.)

NERİMAN Hem de boğazını kesmiş!
(Bekçi Sıtkı'ya bir şeyler söyleyecektir vâzgeçer. Bir fotoğraf gibi donarlar. Elinde bavuluyla yeni bir kız girer içeriye...)

SON

14 Ekim 1983, İstanbul

OYUN İÇİN ŞARKI SÖZLERİ

Tuncer Cücenoglu

KADINCIKLAR

İnsan değil insancık
Kadın değil kadıncık
Gerçeği dünyamızın
Kadıncıklar, insancıklar

Ne heves ne de tutku
Ne yerden ne de yardım
İşin özü doymaktır
Kadıncıklar, insancıklar

Parlak, Apo, Nerimanı
Mehtap, İnci, Hayriye
Gerçeği dünyamızın
Kadıncıklar, insancıklar

NASIL GİDERSİN KÖYÜNE

Tuttu sobanın ucundan
Kaçılır mı sonucundan?
Sabah akşam çalış, didin
Para birikir mi bundan?

Bizim kötü Hıdır bile
Cakaylan gelmişken köye
Böyle anadan üryan
Ne mümkün cıscıbıldak

Teyip fidyo olmayınca
Mersedese binmeyince
Tüylü şapka takmayınca
Gidilir mi böyle köye?

YAŞLI KIZLAR

Bu meslekte yaşlılık
En zor işidir yanın
Gözün feri sönmüştür
Bedeninse pörsümüştü
Müşteri bu, beğenmez
O her zaman haklıdır
Bakmaz kimse yüzüne
Sen aç kalsan o'na ne?

HER ŞEYİ DEĞİŞİR İNSANIN

Her şeyi değişir insanın
Önce aklanır saçları
Yüzde derin çizgiler
Gözler değişmez oysa

Her şeyi değişir insanın
İp gibi zayıflar belki
Ya da şişmanlar fil gibi
Gözler değişmez oysa

Her şeyi değişir insanın
Kuşku, korku ve tutkusu
Boyu bile kısalır
Gözler değişmez oysa

YENİ DÜNYA DÜZENİ

Büyük patron istedi
Her şey özelleşecek
Kaçış yoktur bundan asla
Ülkemiz güzelleşecek

Önce sağlık ve eğitim
Hepsi elden gidiyor
Sıra sonunda tabii ki
Diğerlerine geliyor

Fabrikalarla bankalar
Telekomla madenler
Hatta petrol bile
Yabancılar gidiyor

Televizyonlar sırada
Amerikalılar müşteri
Tekel mekel kalmadı
Hepsi haraç mezattır

Yeni dünya düzeninin
Sarmalında memleket
Mehmetçiğin kanı canı
Ne kadar dolar edecek?

Topraklara geldi sıra
Haraç mezat satılıyor
Altı ve üstüyle peşkeş
Kapanın elindedir

Kerhaneleri alanlara
Üste para verimiz
Düzeylidir yabancılar
Sermayesi bizdendir

Büyük patron istedi
Her şey özelleşecek
Kaçış yoktur bundan asla
Ülkemiz güzelleşecek

YALNIZLIK

Kapın çalınmazsa eğer
Sevgiden nasipsizsin
Açlık ve hastalıkta
Korunmasız varlıksın

Yalnızlık üstüne
Hemen her şey söylenmiş
"Tanrıya mahsustur" diye
Felsefe bile derlenmiş

Ya ölünce no'lacak?
Ölün bile bekleyecek
Gömülmekse oldukça zor
Kokun çıkmalı hemen

SABAHLAR GÜÇ BAŞLAR

Ağır işçiler için
Sabahlar oldukça güç
Yeni gün dinçlik ister
Ve dinlenmiş bedenler

Hizmet veriyorsan eğer
Madende, kerhanede
Sabahlar güç başlar
Alışmalısın buna sen

Boşuna dememişler
Ağır işçiliktir bunlar
Ortak yön ısıtmaktır
Sabahlar güç başlar

APO'NUN DÜŞÜ

Sonunda gerçek oldu
Yedi yıldır süren düşüm
Pek görkemli olacak
Bir gün köye dönüşüm

Başımda tüylü fotür
Kırmızı ceket giymişim
Omzumdaki radyomla
Fidyomu da getirmişim

Banka cüzdanım cepte
Kurulunca mersedese
Selam duracak herkes
Hediyelerini verdikçe

Anamın elini öpüp
Hasret gidermeliyim
Üç daire bir de dükkân
İstanbul'a yerleşmeliyim

İNCİ'YE AĞIT

Talihsizdir İnci'ler
Hem de kardeş elinden
Töre deyip geçilmez
Suçlu mudur kardeşler?

İşin aslı İnci'yi
Mahkum etmek bu işe
Suçlu töredir demek de
Suçu atmak üstünden

YENİ BİR KIZ GELDİ EVE

Yeni bir kız geldi eve
Boyalı gözleri şaşkın
Umuttansa eser yok
Yaşlandığında no'lacak?

Yeni bir kız geldi eve
Hemen bir dost tutacak
Bedenini satacak
Birini daha doyuracak

Yeni bir kız geldi eve
Mehtap'ın gençliği mi ne?
Belki yeni bir İnci
Sonu kanla bitecek

TUNCER CÜCENOĞLU

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fak. mezunu.

Türkiye Yazarlar Sendikası ve Uluslararası P.E.N. Türkiye Merkezi üyesi.

MSM Özel Konservatuarı ve SAKM "Dramatik Oyun Yazarlığı" öğretmeni.

Kadir Has Üniversitesi öğretim görevlisi...

"Papirüs Yayınevi" Tiyatro Bölümü Yönetmeni.

Oyunları:

KÖRDÖVÜŞÜ, ÖĞRETMEN, KADINCIKLAR, ÇIKMAZ SOKAK, DOSYA, BİGA-1920, KUMARBAZLAR, HELİKOPTER, YILDIRIM KEMAL, MATRUŞKA, ZİYARETÇİ, ŞAPKA, BOYACI, NEYZEN, KIZILIRMAK, ÇİĞ, TİYATROCLAR, SABAHATTİN ALİ, YEŞİL GECE, AH BİR YOKSUL OLSAM, CHE GUEVARA.

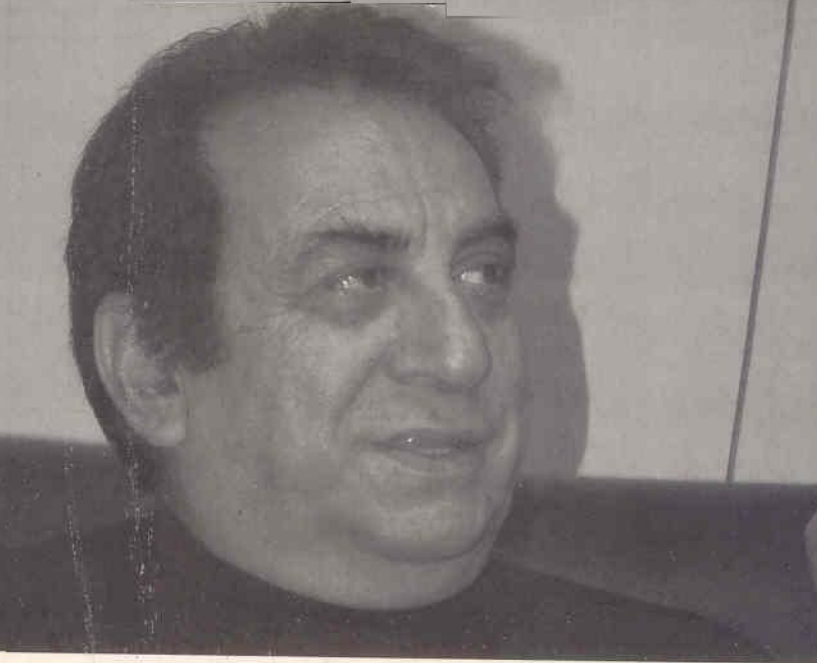
Yazar Olarak Ödülleri :

Tobav(2), Türk Kadınlar Birliği (1), Ankara Sanat Kurumu (2), Abdi İpekçi (1), İsmet Küntay (1), Avni Dilligil (2), Uluslararası Tiyatro Enstitüsü (1), Kasaid (1), Lions (2), Kültür Bakanlığı (1) olmak üzere Türkiye'den 14, ayrıca Yugoslavya (1) ve Hollanda (1) olmak üzere toplam 16 ödül kazandı.

Oyunlarının Çevirilerinin Yapıldığı Diller:

Cücenoglu'nun oyunları Rusça, İngilizce, Almanca, Fransızca, Bulgarca, Yunanca, Makedonca, İsveççe, Gürcüce, Urduca, Japonca, Romence, Azerice, Tatarca, Lehçe, Çuvaşça, Sırpça, İspanyolca, Arapça, Farsça vb. olmak üzere bir çok yabancı dile çevrildi/çevriliyor.

Başta ÇİĞ, MATRUŞKA, BOYACI, KADINCIKLAR, KIZILIRMAK, ÇIKMAZ SOKAK, DOSYA, HELİKOPTER, ŞAPKA, ZİYARETÇİ olmak üzere oyunları; otuzu aşkın ülkede sahneleniyor.

Helikopter,

bir dağ başına zorunlu iniş yapmış bir helikopterdeki,
politikacı, gazeteci ve televizyoncular arasında geçen
bir durum komedisidir. Bu çaresiz ortamda
insanların, bütün duygu, özlem ve zaafları,
içtenlikleri, yapaylıkları açığa çıkar.

Yıldıırım Kemal,

Kurtuluş Savaşında, İzmir'in işgali sürecinde
gerçekten yaşanmış bir yurtseverlik öyküsüdür

Kadıncıklar,

yazarın bol ödüllü bir oyunu;
bir genelevdeki kadınların
çaresizlikleri ve çıkmazları anlatılıyor